

विश्वविद्यालय अनुदान आयोग

**कार्यक्रम कार्यविधि
२०८१**

University Grants Commission

विश्वविद्यालय अनुदान आयोग

सानोठिमी, भक्तपुर

विषयसूची

खण्ड-क		
उच्च शैक्षिक संस्थालाई संस्थागत अनुदान (Institutional Grants to Higher Education Institutions)		१
१.	विश्वविद्यालयहरूलाई अनुदान (Grants to Universities)	१
२.	स्थापनाको चरणमा रहेका उच्च शैक्षिक संस्थालाई अनुदान (Grants for establishing new HEIs)	२
३.	सामुदायिकक्याम्पसहरूलाई अनुदान (Grants to Community Campuses)	३
३.१	सामुदायिकक्याम्पसलाई नियमितअनुदान (Regular Grants to Community Campuses)	३
३.२	सामुदायिकक्याम्पसलाई भौतिकविकास अनुदान (Physical Development Grants to Community Campuses)	७
३.२.१	भवननिर्माण अनुदान (Grants for Building Construction)	८
३.२.२	पुस्तकखरिदकालागिअनुदान (Grants for Purchasing Books)	९
३.२.३	फर्निचर खरिदकालागिअनुदान (Grants for Purchasing Furnitures)	१०
३.२.४	उपकरण खरिदकालागिअनुदान (Grants for Purchasing Equipments)	१०
३.२.५	अतिरिक्त क्रियाकलापकालागि संरचनाविकास कार्यक्रम (Infrastructure for Extra Curricular Activities)	१०
३.३	सामुदायिकक्याम्पसलाई विशेष अनुदान (Special Grants to Community Campuses)	१२
४.	उच्चशिक्षामा विशिष्टताको प्रवर्द्धनकार्यक्रम (Nurturing Excellence in Higher Education Program- NEHEP)	१४
४.१	राष्ट्रिय उच्चशिक्षा कार्यक्रमका उद्देश्य	१४
४.२	उच्चशिक्षामा विशिष्टताको प्रवर्द्धन कार्यक्रमको उद्देश्य	१५
४.३	कार्यक्रमका भागहरू (Major Components)	१५
४.४	कार्यान्वयन गर्ने निकायहरू	१६

४.४.१	शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय	१६
४.४.२	विश्वविद्यालय अनुदान आयोग	१६
४.४.३	त्रिभुवन विश्वविद्यालय कार्यक्रम सहयोग एकाई	१६
४.४.४	अन्य विश्वविद्यालयहरू/उच्च शैक्षिक संस्थाहरू	१७
५.	उच्चशैक्षिक संस्थालाई अनुदान (Grants to Higher Education Institutions)	१७
खण्ड-ख गुणस्तर सुधार कार्यक्रम (Quality Improvement Program) उपखण्ड - एक		२७
६.	विद्वत्वृत्ति (Fellowship)	३१
६.१	विद्यावारिधि विद्वत्वृत्ति (Ph.D Fellowship)	३१
६.१.१	निवेदन दिने प्रक्रिया	३१
६.१.२	वृत्ति छनोट प्रक्रिया	३३
६.१.३	वृत्ति रकम र निकासा प्रक्रिया	३४
६.२	एम.फिल. वृत्ति (M.Phil. Fellowship)	२७
६.२.१	दर्शनाचार्य वृत्तिका लागि निवेदन दिने प्रक्रिया	३८
६.२.२	मूल्याङ्कनको अङ्कभार	३९
६.२.३	अनुदान रकम निकासा प्रक्रिया	३९
६.३	पोस्टडक्टरल वृत्ति (Postdoctoral Fellowship)	४०
७.	शोधप्रबन्ध अनुसन्धानअनुदान (Thesis Research Grants)	४१
७.१	विद्यावारिधिकालागिआंशिक सहयोग (Partial Support for the PhD fellow)	४१
७.२	अपाङ्गता भएका विद्यार्थीलाई शोधप्रबन्ध तयारीका लागि सहयोग (Thesis Preparation Support for Persons with Disabilities)	४२
८.	अनुसन्धान पूर्वाधार विकास सहयोग (Research Infrastructure Development Support)	४३
८.१	विशेष अनुसन्धान प्रयोगशाला सहयोग (Specialised Research Laboratory)	४३

८.२	समकक्षी मूल्याङ्कनजर्नल प्रकाशनार्थ इन्डेक्सिङ गर्न सहयोग (Support for indexing Peer Reviewed Journals)	४३
८.३	उद्यमशीलता तथा स्वरोजगार कार्यक्रम (Entrepreneurship and Self Employment)	४४
९.	अनुसन्धान प्रवर्द्धन (Research Promotion)	४४
९.१	लघु अनुसन्धान विकास र नवप्रवर्तन अनुदान (Small Research Development and Innovation Grants – SRDIG)	४५
९.२	प्याकल्टी अनुसन्धान अनुदान (Faculty Research Grants)	४८
९.३	सहकार्यात्मक अनुसन्धान अनुदान (Collaborative Research Grants)	५१
९.४	अनुसन्धान विकास र नवप्रवर्तनको लागि म्याचिङ अनुदान (Matching Grant for Research Development and Innovation)	५४
९.५	विशेष अनुसन्धान (Special Research)	५५
९.६	बाइय अनुसन्धान सहकार्य (Extramural Research Collaboration)	५५
९.७	जर्नलमा शोधलेख प्रकाशन सहयोग (Support for Publication of Research Articles)	५६
९.८	उत्कृष्टताका केन्द्रहरू स्थापनार्थ सहयोग (Support for the Establishment of Center of Excellence)	५७
९.९.१	सहकार्यात्मक तथा नवप्रवर्तन अनुसन्धान अनुदान	५८
९.९.२	एकस्व अधिकारसहयोग (Support for Patent)	५९
९.१०	उच्च शैक्षिक संस्थाहरूमा इन्क्युबेशन केन्द्र स्थापनार्थ सहयोग (Support for Establishing Incubation Center in HEIs)	५९
उपखण्ड-दुई क्षमताअभिवृद्धि, भ्रमण तथा अन्यविशेष कार्यक्रमहरू		६१
१०.	क्षमता विकास कार्यक्रम (Capacity Development Program)	६१
१०.१	पुनर्ताजगी तालिम (Refresher Course)	६१
१०.२	क्षमता विकास तालिमहरू (Capacity Development Trainings)	६१
१०.३	अनुसन्धान तालिम (Research Training)	६२
१०.४	गोष्ठी/कार्यशाला/सम्मेलन (Seminar/Workshop/Conference)	६३

१०.५	शैक्षिक संस्था उद्योगी/व्यवसायी संवाद (Academia–Industry Dialogue)	६५
१०.६	क्याम्पस प्रमुखका लागि शैक्षिक योजना तथा प्रशासनसम्बन्धि तालिम (Training on Higher Education Planning and Administration)	६७
१०.७	विश्वविद्यालय-समुदाय सम्पर्क कार्यक्रम (University Community Linkage Program)	६७
१०.८	उच्चशिक्षासम्बन्धी नीति संवाद (Higher Education Policy Dialogue)	६८
१०.९	उच्चशिक्षामा नवप्रवर्तन तथा असल अभ्यास गर्ने नेतृत्वकर्ता पहिचान (Recognition to Academic Leaders for Innovation and Good Practices)	६८
११.	अध्ययन/अध्यापन भ्रमण (Teaching/Study Visit)	६९
११.१	उच्च शैक्षिक संस्थामा प्राध्यापकको भ्रमण (Visit by Professor in Higher Education Institutions)	६९
११.२	सभा/गोष्ठीमा सहभागिताका लागि भ्रमण अनुदान (Travel Grants for Participation in Seminars/ Conferences)	७०
उपखण्ड-तीन विद्यार्थी छात्रवृत्ति कार्यक्रम		७२
१२.	छात्रवृत्ति (Scholarship)	७२
१२.१	प्राविधिक शिक्षण जनशक्ति विकास कार्यक्रम (Technical Teacher Development Program)	७२
उपखण्ड-चार गुणस्तर सुनिश्चितता तथा प्रत्यायन (Quality Assurance and Accreditation)		७३
१३.	गुणस्तर सुनिश्चितता तथा प्रत्यायन (Quality Assurance and Accreditation)	७३
१३.१	उच्च शैक्षिक संस्थाहरूको प्रत्यायन प्रक्रिया	७३
१३.२	पुनः प्रत्यायन :	७५

१३.३	गुणस्तर सुनिश्चितता तथा प्रत्यायन प्रकृत्यामा सहभागीताका लागि उच्च शैक्षिक संस्थाहरूले पूरा गर्नुपर्ने निर्धारित मापदण्ड तथा पेस गर्नुपर्ने कागजातहरू :	७६
१३.४	विश्वविद्यालय तथा समान स्तरका शैक्षिक संस्थाहरूको गुणस्तर सुनिश्चितता तथा प्रत्यायन	७६
१३.५	अनुगमन तथा मुल्यांकन सम्बन्धि व्यवस्था:	७६
१३.६	गुणस्तर अभिवृद्धि (Quality Enhancement) कार्यक्रम सम्बन्धि व्यवस्था :	७६
खण्ड-ग		
आयोगका कर्मचारीहरूका लागि क्षमता अभिवृद्धि तथा निजका सन्ततिलाई उच्चशिक्षा अध्ययनका लागि छात्रवृत्ति कार्यक्रमहरू		७८

विश्वविद्यालय अनुदान आयोग कार्यक्रम कार्यविधि-२०८१

परिचय

विश्वव्यापीकरणको परिवेशलाई आत्मसात् गर्दै उच्चशिक्षाद्वारा दिगो विकासको लक्ष्य पूरा गर्न बजारोन्मुख, सीपमूलक र दक्ष जनशक्ति विकास गराउनु आजको राष्ट्रिय आवश्यकता हो । उच्चशिक्षा प्रदान गर्ने संस्थाहरूको दिगो विकास, विस्तार र सुसञ्चालनबाट मात्र उच्च शैक्षिक संस्थामा अध्ययन, अध्यापन र अनुसन्धान भएपछि मात्र देशलाई रूपान्तरण गर्नसक्ने दक्ष जनशक्तिको उत्पादन भई विकासका लक्ष्यहरू हासिल हुनसक्छन् । यसका लागि क्षमता र योग्यताका आधारमा उच्चशिक्षा हासिल गर्न सबै विद्यार्थीहरूको पहुँच सुनिश्चित गर्नु, गुणस्तर र सान्दर्भिकतामा अभिवृद्धि गर्नु, अनुसन्धानमूलक संस्कृतिको विकास गरी उच्च शैक्षिक संस्थाहरूको सञ्चालनमा सुशासन कायम गर्नु, अध्ययन-अध्यापन र अनुसन्धानका लागि अनुकूल वातावरण निर्माण गर्नुजस्ता चुनौतीपूर्ण कार्यहरू रहेका छन् । विश्वविद्यालय, प्रतिष्ठान तथा क्याम्पसहरूको सुसञ्चालनका लागि विकास अनुदान, विद्यार्थीहरूलाई छात्रवृत्ति तथा शोध सहयोग, अध्ययन-अध्यापन र व्यवस्थापनमा संलग्न शिक्षक तथा कर्मचारीहरूको सीप, दक्षता र क्षमता अभिवृद्धिका लागि पुनर्ताजगीकरण, अनुसन्धानविधिको प्रशिक्षण, विद्वत्वृत्ति, अनुसन्धान अनुदान आदि कार्यक्रमहरूद्वारा उच्च शैक्षिक संस्थाहरूको विकास, विस्तार तथा शैक्षिक, प्राज्ञिक र भौतिक क्षमताको अभिवृद्धि गर्न विश्वविद्यालय अनुदान आयोगको कार्यक्रम-२०८१ तर्जुमा गरिएको छ । यसका लागि नेपाल सरकारबाट प्राप्त अनुदानका साथै विश्वबैंकको सहूलियतपूर्ण ऋण सहयोगमा सञ्चालित उच्चशिक्षामा विशिष्टताको प्रवर्द्धन कार्यक्रम (Nurturing Excellence in Higher Education Program-NEHEP) तर्फको स्रोत परिचालन गरिनेछ ।

आयोगका कार्यक्रममा सहभागी हुनका लागि पालना गर्नुपर्ने न्यूनतम सर्तहरू

- (१) आयोगले निश्चित समयसीमा तोकी आवेदन/प्रस्ताव पेस गर्न सूचना जारी गर्दा तोकिएको समयसीमाभित्र आवेदन/प्रस्ताव पेस गरिसक्नुपर्नेछ,
- (२) आयोगले निर्दिष्ट गरेको ढाँचामा आवेदन/प्रस्ताव पेस गर्नुपर्नेछ,
- (३) आवेदन/प्रस्तावसम्बन्धि अन्य थप कागजात भए सोसमेत आवेदन साथ पेस गर्नुपर्नेछ,
- (४) आयोगबाट अनुदान, छात्रवृत्ति, सहयोग प्राप्त गर्ने उद्देश्यले फुटो विवरण पेस गरेको प्रमाणित भएमा आवेदन/प्रस्ताव रद्द गरी कारबाही गरिनुका साथै भविष्यमा आयोगबाट कुनै पनि सुविधा उपलब्ध गराइनेछैन र दिइएको रकम पनि सरकारी बाँकीसरह असुलउपर गरिनेछ,

- (५) आयोगको कारबाहीमा परेका, विगतमा लिएको अनुदानकार्यको फरफारक नगरी सुविधावर्जित सूचीमा परेका व्यक्ति वा संस्थाले आयोगका कुनै पनि कार्यक्रममा आवेदन दिनपाउने छैनन्,
- (६) सामान्यतया आयोगले कारबाही गरेका व्यक्ति तथा डिफल्टरहरू (defaulters) लाई आयोगबाट अनुदान लिई सञ्चालन गरिने कार्यक्रममा विशेषज्ञको रूपमा प्रस्ताव गर्न पाइनेछैन,
- (७) म्याद नाघी प्राप्त हुने र रीत नपुगेका आवेदन वा प्रस्तावउपर कुनै कारबाही हुनेछैन,
- (८) अनुदान प्राप्त गर्ने संस्थाले प्राप्त अनुदान तोकिएको कार्यमा प्रचलित कानूनबमोजिम खर्च गर्ने/गराउने, सोको लेखा राख्ने, प्रगति प्रतिवेदन तयार गर्ने र लेखा परीक्षण गराउनु पर्नेछ ।

उच्च शैक्षिक संस्थालाई संस्थागत अनुदान

(Institutional Grants to Higher Education Institutions)

१. विश्वविद्यालयहरूलाई अनुदान (Grants to Universities)

नेपालमा स्थापित तथा सञ्चालित विश्वविद्यालयहरूमा गुणस्तरीय शिक्षाको पठनपाठन तथा अनुसन्धान उन्मुख संस्कृतिको विकासका लागि आयोगबाट एकमुष्ट अनुदान (कार्यरत दरबन्दी, ऐनको प्रस्तावनाअनुसारका विशेष व्यवस्था, नयाँ स्थापना भएका र विशिष्टकृत विश्वविद्यालयलाई निर्धारित रकम), सूत्रमा आधारित अनुदान काठमाडौँ, पोखरा र पूर्वाञ्चल विश्वविद्यालयलाई तय गरिएको कोर लगानी तथा सूत्र), कार्यसम्पादनमा आधारित अनुदान, कार्यक्रमगत अनुदानआदि सरकार तथा आयोगको नीति अन्तर्गत रहेर विश्वविद्यालयहरूलाई अनुदान उपलब्ध गराउँदै जाने कार्यक्रम रहेको छ । यसका लागि विश्वविद्यालयको दीर्घकालीन रणनीतिक योजनाका आधारमा अगिल्लो आर्थिक वर्षको शैक्षिक, भौतिक तथा वित्तीय प्रगतिको समीक्षा, चालु आर्थिक वर्षको आवधिक शैक्षिक, भौतिक तथा वित्तीय प्रगतिसहित आगामी आर्थिक वर्षको कार्यक्रम तथा बजेट प्रस्ताव आयोगसमक्ष पेस गर्ने, आयोगले प्रस्तावित बजेट र कार्यक्रम सम्बन्धमा सम्बन्धित विश्वविद्यालयका पदाधिकारीसँग छलफल गर्ने, उच्चशिक्षा क्षेत्रका लागि आवश्यक बजेट नेपाल सरकारसमक्ष सिफारिस गर्ने र उपलब्ध बजेटलाई विभिन्न विश्वविद्यालयका कार्यक्रमहरूका निम्ति बाँडफाँड गरी उच्चशिक्षाको व्यवस्थापन तथा सञ्चालन गर्ने कार्य गर्दै आएको छ ।

विश्वविद्यालयहरूले आयोगमा अनुदानका लागि वार्षिक कार्यक्रम तथा बजेट प्रस्तुत गर्दा निम्नानुसारका कागजात पेस गर्नुपर्नेछ :

- विश्वविद्यालय/उच्च शैक्षिक संस्थाको अगिल्लो आर्थिक वर्ष तथा चालु आर्थिक वर्षको अद्यावधिक (प्रथम छ महिनाको) भौतिक, शैक्षिक (शैक्षिक क्यालेन्डर, सञ्चालित कार्यक्रम, शिक्षक, कर्मचारी तथा विद्यार्थीको विवरण, सम्बन्धनसम्बन्धि विवरण) र वित्तीय लक्ष्य तथा प्रगति विवरण,
- विश्वविद्यालय/उच्च शैक्षिक संस्थाको प्रस्तावित वार्षिक कार्यक्रम तथा बजेट,
- विश्वविद्यालय/उच्च शैक्षिक संस्थाको कार्यक्रमको प्राथमिकतामा भए त्यसको विवरण,
- परियोजना भए त्यसको वार्षिक कार्यक्रम र बजेट,
- अन्य संस्थाबाट कुनै किसिमको वित्तीय सहयोग, ऋण वा अनुदान प्राप्त गरेको भए त्यसको विवरण, सम्झौता र प्रगति,
- विश्वविद्यालय/उच्च शैक्षिक संस्थाको बजेट बेहोर्ने स्रोत र स्रोतगत विवरण,

- विश्वविद्यालय/उच्च शैक्षिक संस्थाको प्रस्तावित वार्षिक कार्यक्रम तथा बजेट कार्यान्वयन योजना (अनुगमन योजना, खरिद योजना) ।

राष्ट्रिय बजेट तथा कार्यक्रमअनुसार आयोगबाट विश्वविद्यालय/उच्च शैक्षिक संस्थाको लागि बजेट बाँडफाँड भएअनुसार विश्वविद्यालय/उच्च शैक्षिक संस्थाको बजेट तथा कार्यक्रम परिमार्जन आवश्यक भएमा सो गरी विश्वविद्यालय/उच्च शैक्षिक संस्थाको आधिकारिक निकायबाट स्वीकृत गराएर कार्यान्वयन गर्नुपर्नेछ । आयोगबाट तोकिएबमोजिम अनुदान निकास गरिनेछ । त्यसका लागि विश्वविद्यालयले ऐन, नियम तथा कार्यविधिमा आवश्यक भनी तोकिएका कागजातहरू समावेश गर्नुपर्नेछ । सामान्यतया निम्नानुसारका विवरण आयोगमा पेस भएपछि बजेट निकास गरिनेछ :

- विश्वविद्यालयबाट बजेट निकासका लागि अनुरोधपत्र,
- पहिलो त्रैमासिक निकास माग गर्दा विश्वविद्यालय सभाले स्वीकृत गरेको वार्षिक कार्यक्रम तथा बजेट, अघिल्लो आर्थिक वर्षको लक्ष्यअनुसार हासिल गरिएका उपलब्धिहरू, वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन, अघिल्लो आर्थिक वर्षको यथार्थ आम्दानी, खर्च, बचत/न्यून, सम्पत्ति तथा दायित्व सहितको आर्थिक विवरण आदि,
- अघिल्लो त्रैमासिकको प्रगति विवरणका आधारमा आयोगमा हुने समीक्षामा अनिवार्य उपस्थित भई प्रगति प्रतिवेदन पेस भएका आधारमा दोस्रो, तेस्रो तथा चौथो त्रैमासिक बजेट निकास गरिनेछ ।
- बेरुजु फछ्यौट प्रगतिको अद्यावधिक विवरण

विश्वविद्यालय/उच्च शैक्षिक संस्थाले आयोगमा तोकिएअनुसार निम्नानुसारका विषय समेटी त्रैमासिक तथा वार्षिक प्रगति विवरण पठाउनुपर्नेछ :

- राष्ट्रिय योजना आयोगले निर्दिष्ट गरेको फारमअनुसार त्रैमासिक प्रगति विवरण,
- कार्यक्रमका उपलब्धिहरू,
- अनुभूत गरिएका प्रमुख समस्याहरू,
- समस्या समाधानका लागि अवलम्बन गरिएका उपायहरू,
- विश्वविद्यालय अनुदान आयोगबाट समाधान गरिनुपर्ने समस्याहरू ।

२. स्थापनाको चरणमा रहेका उच्च शैक्षिक संस्थालाई अनुदान (Grants for Establishing New HEIs)

राष्ट्रिय नीति तथा कार्यक्रमको आधारमा नयाँ विश्वविद्यालय वा प्रतिष्ठान स्थापनाको कार्य अगाडि बढाउन गठन भएको विश्वविद्यालय पूर्वाधार निर्माण वा विकास समिति वा यस्तै प्रकृतिका संस्थाहरूलाई वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रमबमोजिमको अनुदान उपलब्ध गराइनेछ ।

अनुदान पाउने संस्थाले तोकिएबमोजिम शैक्षिक, भौतिक पूर्वाधारमा प्राप्त रकम नियमपूर्वक खर्च गर्नुपर्नेछ । पूर्वाधार विकास र निर्माणको जिम्मेवारी पाएका निकायहरूले वार्षिक कार्यक्रम तथा बजेट प्रस्तुत गर्दा आयोगबाट तोकिएबमोजिम बजेट तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्नुपर्नेछ । स्वीकृत बजेट तोकिएबमोजिम प्रगति र खर्चका आधारमा निकास गरिनेछ ।

३. सामुदायिक क्याम्पसहरूलाई अनुदान (Grants to Community Campuses)

सामुदायिक रूपमा सञ्चालित क्याम्पसहरूले देशको करिब एकतिहाई शैक्षिकभार वहन गरिरहेका सन्दर्भमा ती क्याम्पसको नियमित सञ्चालन, भौतिक तथा शैक्षिक विकासका लागि सहयोग दिने कार्यक्रम निरन्तर रहँदै आएको छ ।

३.१ सामुदायिक क्याम्पसहरूलाई नियमित अनुदान (Regular Grants to Community Campuses)

सामुदायिक रूपमा सञ्चालित क्याम्पसहरूको शैक्षिक गुणस्तर अभिवृद्धिका लागि सम्बन्धन प्राप्त सामुदायिक क्याम्पसहरूलाई अनुदान दिने निर्देशिकाका आधारमा वार्षिक रूपमा नियमित अनुदान उपलब्ध गराइनेछ । उक्त निर्देशिका आयोगको वेबसाइटमा उपलब्ध छ । यस कार्यक्रमअन्तर्गत स्नातक वा स्नातकोत्तर तह सञ्चालन भई एक शैक्षिक सत्र (अन्तिम वर्षको परीक्षाफल प्रकाशित) पूरा गरी तोकिएका आधारहरू पूरा गरेका क्याम्पसहरूलाई समावेश/सहयोग गरिनेछ ।

नियमित अनुदान प्राप्त गर्नका लागि न्यूनतम कुल विद्यार्थी संख्या स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ बमोजिमका हिमाली जिल्लामा ५०, पहाडी जिल्लामा ७५, भित्री मधेशका जिल्लामा १००, तराईका जिल्लामा १२५ र काठमाडौँ उपत्यकाभित्र १५० जना हुनुपर्नेछ, तर कोटा निर्धारण गरेका विषय, विज्ञान तथा प्रविधि, संस्कृत, अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूका लागि खुलेका विशेष क्याम्पसहरू र राष्ट्रिय महत्त्वका विषयहरू अध्ययन-अध्यापन गराउने क्याम्पसहरूका हकमा कुल विद्यार्थी सङ्ख्या न्यूनतम ४० जना हुनुपर्नेछ भने कोटा तोकिएका कार्यक्रमहरूमा कोटाको आधारअनुसार हुनेछ । प्रत्येक वर्ष आयोगले सूचना जारी गरेको अन्तिम मितिभित्रमा निम्नानुसारका आवश्यक कागजातहरूसहित आवेदन वा प्रस्ताव दर्ता गरिसक्नुपर्नेछ । म्याद नाघी प्राप्त हुने र रीत नपुगेका आवेदन/प्रस्तावउपर कुनै कारबाही हुनेछैन । भुटो विवरण पेस गरेको प्रमाणित भएमा आवेदन/प्रस्ताव रद्द गरी भविष्यमा आयोगबाट कुनै सुविधा प्राप्त नहुने गरी सुविधा वञ्चित सूचीमा राख्न सकिनेछ ।

नियमित अनुदानका लागि पेस गर्नुपर्ने कागजातहरू

(क) नयाँ क्याम्पसको हकमा निम्नलिखित कागजात समावेश गर्नुपर्नेछ :

१. क्याम्पसको लेटरहेडमा अख्तियार प्राप्त पदाधिकारी वा व्यक्तिद्वारा हस्ताक्षरित आधिकारिक अनुरोधपत्र,
२. आयोगद्वारा निर्दिष्ट ढाँचाको तथ्याङ्क फारममा पूर्ण विवरण समावेश भएको फारम (Statistical Data Form),
३. पछिल्लो दुई वर्षको लेखापरीक्षण प्रतिवेदन (अडिट रिपोर्ट) - १/१ प्रति ।
४. क्याम्पसको लेटरहेडमा क्याम्पस प्रमुख पूर्णकालिन भएको तथा निजको समयावधि तोक्यो व्यवस्थापन समितिको अध्यक्षले प्रमाणित गरेको पत्र ।
५. एक शैक्षिक चक्र (अन्तिम वर्षको परीक्षाफल प्रकाशित भइ उत्तीर्ण विद्यार्थीको ट्रान्सक्रिप्ट सहित) सम्पन्न गरी ग्राजुयट भएको प्रमाण खुल्ने कागजपत्र ।
६. पब्लिक क्याम्पस संघको सदस्यताको प्रमाण
७. क्याम्पसको शैक्षिक, भौतिक, सामाजिक, आर्थिक अवस्थासहित सबल तथा दुर्बल पक्ष एवं भावी चुनौतीहरूसमेत उल्लेख भएको साधारण सभाबाट पारित वार्षिक प्रतिवेदन,
८. सम्बन्धन लिएको विश्वविद्यालयले कार्यक्रम सञ्चालन गर्न स्वीकृति दिएको पत्रको प्रतिलिपि,
९. नियमित विद्यार्थीको विवरण प्रमाणीकरणका लागि विद्यार्थी संख्या खुलेको सम्बन्धित विश्वविद्यालयमा क्याम्पसले पत्राचार गरेको आधिकारिक पत्र ।
१०. क्याम्पसको स्वीकृत विधान - १ प्रति ।

क्याम्पसको विधानमा निम्नलिखित बुँदाहरू खुलेको हुनुपर्नेछ र आयोगमा पेस गर्दा तलका बुँदाहरू हाइलाइट गर्नुपर्नेछ :

- व्यक्तिगत/समूहगत/संस्थागत कुनै पनि किसिमले नाफा आर्जन गर्ने हेतुले नभई समुदायबाट नाफारहित रूपमा सञ्चालित भनी विधानमा लेखिएको हुनुपर्ने,
- क्याम्पसको साधारण सभाको सदस्य हुन सबै नेपाली नागरिक योग्य हुने व्यवस्था विधानमा लेखिएको हुनुपर्ने,
- व्यवस्थापन समितिको कार्यकालको निश्चित अवधि विधानमा तोकिएको हुनुपर्ने र पुनर्गठन भएमा त्यसको प्रमाण समाविष्ट हुनुपर्ने,
- कुनै पनि कारणले क्याम्पस सञ्चालन हुन नसक्ने अवस्थामा क्याम्पसको सम्पूर्ण चल-अचल सम्पत्ति, सम्बन्धन दिने विश्वविद्यालय वा नेपाल सरकारको हुने बेहोरा विधानमा उल्लेख भएको हुनुपर्ने ।

(ख) आयोगबाट एकपटक नियमित अनुदान प्राप्त गरिसकेका क्याम्पसको हकमा निम्नलिखित कागजात समावेश गर्नुपर्नेछः

१. क्याम्पसको लेटरहेडमा अख्तियार प्राप्त पदाधिकारी वा व्यक्तिद्वारा हस्ताक्षरित अनुरोधपत्र,
२. आयोगद्वारा निर्दिष्ट ढाँचाको फारम पूर्ण विवरण समावेश भएको तथ्याङ्क (Statistical Data Form)
३. अघिल्लो आर्थिक वर्षको लेखापरीक्षण प्रतिवेदन (अडिट रिपोर्ट) - १ प्रति,
४. सम्बन्धन लिएको विश्वविद्यालयले कार्यक्रम सञ्चालन गर्न स्वीकृति दिएको पत्रको प्रतिलिपि र सम्बन्धन नवीकरण स्वीकृतिपत्रको प्रतिलिपि,
५. हालै उत्तीर्ण भएको विद्यार्थी सङ्ख्या देखिने Mark Ledger को एक प्रति प्रतिलिपि,
६. क्याम्पसको शैक्षिक, भौतिक, सामाजिक, आर्थिक अवस्थाका साथै सबल र दुर्बल पक्ष तथा भावी चुनौतीहरूसमेत उल्लेख भएको साधारण सभाबाट पारित वार्षिक प्रतिवेदन,
७. क्याम्पसको लेटरहेडमा क्याम्पस प्रमुख पूर्णकालिन भएको तथा निजको समयावधि तोकी व्यवस्थापन समितिको अध्यक्षले प्रमाणित गरेको पत्र,
८. पब्लिक क्याम्पस संघको सदस्यताको प्रमाण
९. सम्बन्धन प्राप्त विश्वविद्यालयबाट सामुदायिक क्याम्पसको प्रमाणीकरण प्रमाणपत्र
१०. नियमित विद्यार्थी संख्या खुलेको सम्बन्धित विश्वविद्यालयमा क्याम्पसले पत्राचार गरेको आधिकारिक पत्र,
११. सम्बन्धन दिने विश्वविद्यालयले कार्यक्रम सञ्चालन गर्न स्वीकृति दिएको पत्रको प्रतिलिपि र सम्बन्धन नवीकरण स्वीकृतिपत्रको प्रतिलिपि,
१२. प्रत्यायनकृत संस्था भए सो को प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि

नियमित अनुदान बाँडफाँडका आधारहरू

नियमित अनुदान माग गरी सामुदायिक क्याम्पसले आयोगमा पेस गरेका कागजातहरूका आधारमा उल्लेख भएका विद्यार्थी सङ्ख्या, शैक्षिक कार्यक्रम, उत्तीर्ण प्रतिशत, विज्ञान तथा प्रविधि/राष्ट्रिय महत्त्वका विषयहरू, पिछडिएको/दुर्गम/आङ्गिक क्याम्पस नभएका जिल्ला लगायतका आधारमा निर्देशिका अनुसार नियमित अनुदानको रकम निर्धारण गरिनेछ ।

- एक फ्याकल्टी एक प्रोग्राम (जस्तो बि.ए.) भएको क्याम्पसलाई न्यूनतम एकमुष्ट अनुदान रु. ७,००,०००/- (सात लाख) दिइनेछ तर स्नातकोत्तर तहको एक फ्याकल्टी एक प्रोग्राम (जस्तो एम.ए.) भएको क्याम्पसलाई एकमुष्ट अनुदान रु. ८००,०००/- (आठ लाख) दिइनेछ। (आयोगको बजेट र अनुदान पाउने क्याम्पसको सङ्ख्याको

- आधारमा न्यूनतम एकमुष्ट अनुदान थपघट हुनसक्नेछ),
- विद्यार्थी उत्तीर्ण प्रतिशतका आधारमा क्याम्पसहरूलाई थप अनुदान प्रदान गरिनेछ । उत्तीर्ण प्रतिशतबमोजिम थप अनुदान प्राप्त गर्नका लागि क्याम्पसको उत्तीर्ण प्रतिशत २९ (उच्चशिक्षाको वार्षिक उत्तीर्ण दर) भन्दा बढी हुनुपर्नेछ । उत्तीर्ण प्रतिशतका आधारमा थप अनुदान दिँदा उत्तीर्ण प्रतिशत, प्रगति वर्षमा परीक्षामा सम्मिलित विद्यार्थी सङ्ख्या र प्रति विद्यार्थी रू. १०० रकमको कुलयोग हुनेछ । तल दिइएको सूत्र अनुसार हिसाब गर्दा तीन लाख पचास हजार भन्दा माथि भएमा अधिकतम तीन लाख पचास हजार मात्र प्रदान गरिनेछ, सूत्र : प्रगति वर्षको उत्तीर्ण प्रतिशतमा भएको बृद्धिप्रति विद्यार्थी रकम रु. १००प्रगति वर्षमा परीक्षामा सम्मिलित विद्यार्थी संख्या = जम्मा रकम
  - एकभन्दा बढी फ्याकल्टी (जस्तो बि.ए, बि.बि.एस) भएका क्याम्पसलाई न्यूनतम अनुदानमा ४० प्रतिशत थप दिइनेछ भने तीन वा सोभन्दा बढी स्नातक तह भएका क्याम्पसलाई न्यूनतम अनुदानमा ६० प्रतिशत थप दिइनेछ,
  - स्नातकोत्तर तह भएका क्याम्पसलाई न्यूनतम अनुदानमा ४० प्रतिशत थप दिइनेछ भने एकभन्दा बढी स्नातकोत्तर कार्यक्रम भएका क्याम्पसलाई न्यूनतम अनुदानमा ६० प्रतिशत थप दिइनेछ,
  - विज्ञान विषय/राष्ट्रिय महत्त्वका विषयहरू अध्ययन हुने क्याम्पसमा न्यूनतम अनुदानमा ८० प्रतिशत थप दिइनेछ,
  - विश्वविद्यालयहरूका आङ्गिक क्याम्पस नभएका जिल्लाका क्याम्पसहरूलाई न्यूनतम अनुदानमा ३० प्रतिशत थप दिइनेछ, । साथै विशिष्ट किसिमका कार्यक्रम जस्तै: संस्कृत, बौद्ध अध्ययन, कृषि, प्राविधिक आदि विषय संचालन भएको आंगिक क्याम्पसहरू भएता पनि यस प्रकारको अनुदान दिन बाधा पर्नेछैन ।
  - हिमाली जिल्लाका क्याम्पसलाई न्यूनतम अनुदानमा ५० प्रतिशत, पहाडी जिल्लाका क्याम्पसहरूलाई ३० प्रतिशत, भित्री मधेश र तराईका जिल्लामा अवस्थित क्याम्पसहरूलाई न्यूनतम अनुदान थप ५ प्रतिशत उपलब्ध गराइनेछ भने काठमाण्डौ उपत्यका भित्र अवस्थित क्याम्पसहरूलाई यस प्रकारको थप अनुदान उपलब्ध गराइने छैन । हिमाली, पहाडी, भित्री मधेश, तराई र काठमाण्डौ उपत्यका पर्ने जिल्लाहरू स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ अनुसार अनुसूची-६ बमोजिम हुनेछन् ।
  - पहिलो पटक नियमित अनुदान पाउने सामुदायिक क्याम्पसलाई एकमुष्ट न्यूनतम अनुदान रु.७,००,००० /- (सात लाख) मात्र दिइनेछ,
  - स्नातकोत्तर तहमा प्रति कार्यक्रम न्यूनतम विद्यार्थी सङ्ख्या २० जना नहुने क्याम्पसलाई

सो कार्यक्रम बापत हुन आउने थप अनुदान उपलब्ध गराइने छैन। स्नातक तहको प्रति कार्यक्रम थप अनुदानका लागि न्यूनतम विद्यार्थी सङ्ख्या ३० जना हुनुपर्नेछ,

- नयाँ क्याम्पसका रूपमा नियमित अनुदान पाउने क्याम्पस बाहेकका नियमित अनुदान प्राप्त क्याम्पसहरूलाई विद्यार्थी सङ्ख्याका आधारमा प्रति विद्यार्थी रु.१०००/- का दरले थप अनुदान उपलब्ध गराइनेछ। यसरी विद्यार्थी सङ्ख्याका आधारमा अनुदान प्राप्त गर्नका लागि क्याम्पसमा न्यूनतम २०० जना विद्यार्थी हुनुपर्नेछ भने यस सूचकको अनुदान रकम अधिकतम रु. तीन लाख पचास हजार भन्दा बढी हुने छैन,
- गुणस्तर सुनिश्चितता तथा प्रत्यायनकृत क्याम्पसहरूलाई थप रु. ४,००,०००/- (चार लाख) प्रोत्साहन अनुदान दिइनेछ।

विस्तृत जानकारीका लागि आयोगको वेबसाइटमा राखिएको “सम्बन्धन प्राप्त सामुदायिक क्याम्पसहरूलाई अनुदान दिने निर्देशिका” हेर्न सकिनेछ।

३.२. सामुदायिक क्याम्पसहरूलाई भौतिक विकास अनुदान (Physical Development Grants to Community Campuses)

सामुदायिक क्याम्पसमा नयाँ भवन निर्माण, पुस्तक, फर्निचर, उपकरण खरिद र अतिरिक्त क्रियाकलापको संरचना विकास गर्नका लागि **सम्बन्धन प्राप्त सामुदायिक क्याम्पसहरूलाई अनुदान दिने निर्देशिकामा** उल्लेख भए बमोजिम अनुदान उपलब्ध गराइनेछ। आयोगबाट उपलब्ध गराइने अनुदानमा अन्य स्रोतबाट समेत रकम जुटाई सम्बन्धित क्याम्पसले प्रस्तावित कार्य सम्पन्न गर्न सक्नेछन्। यस कार्यक्रम अन्तर्गत स्नातक वा स्नातकोत्तर तह सञ्चालन भई तोकिएका आधारहरू पूरा गरेका क्याम्पसहरूलाई भौतिक सुविधा विकास अनुदान उपलब्ध गराइनेछ। भवन निर्माण, पुस्तक, फर्निचर र उपकरण खरिद अनुदानमध्ये क्याम्पसको आवश्यकता तथा प्राथमिकताका आधारमा कुनै दुई शीर्षकमा मात्र आवेदन/प्रस्ताव पेस गर्नुपर्नेछ। प्रस्ताव पेस गर्दा **अनुसूची-१** बमोजिमको फाराम भरी अनिवार्य रूपमा पेस गर्नुपर्नेछ। अघिल्लो आ.व. मा प्राप्त अनुदान रकमको फरफारक गरेपछि मात्र चालु आ.व. को अनुदान रकम उपलब्ध गराइनेछ। भौतिक संरचना तयार गर्दा प्रचलित कानून बमोजिम वातावरणीय एवं सामाजिक पक्षहरूलाई समेत समेटी निर्माण कार्य गर्नुपर्नेछ। विस्तृत जानकारीका लागि आयोगको वेबसाइटमा राखिएको “सम्बन्धन प्राप्त सामुदायिक क्याम्पसहरूलाई अनुदान दिने निर्देशिका” हेर्न सकिनेछ। यसका लागि पेस गर्नु पर्ने प्रस्ताव तालिका (बक्स १) बमोजिम हुनुपर्नेछ। प्रस्ताव नेपाली वा अंग्रेजी भाषामा तयार गर्न सकिनेछ।

तालिका (बक्स १)

प्रस्तावको ढाँचा

तालिका (बक्स १)
Brief Introduction of the campus (क्याम्पसको परिचय)
Background of the program (कार्यक्रमको पृष्ठभूमि)
Justification of the program (कार्यक्रमको औचित्य)
Expected outcomes of the program (अपेक्षित उपलब्धि)
Program Budget (Breakdown of activities, rate, and quantity etc) (कार्यक्रम बजेट)
Action plan for the completion of work (कार्ययोजना)
Monitoring and Evaluation Mechanism (अनुगमन तथा मूल्याङ्कन प्रक्रिया)
Sustainability Plan (योजनाको दिगोपना)
Engineer's Structural Design/Drawing (संरचनागत ढाँचा)
Engineer's Cost Estimation (लागत अनुमान)

३.२.१ भवन निर्माण अनुदान (Grants for Building Construction)

भवन निर्माण अनुदान (कक्षा कोठा/पुस्तकालय भवन/प्रशासनिक भवन/प्रयोगशाला भवन/शौचालय निर्माणका लागि अनुदान) प्राप्त गर्नका लागि सामुदायिक क्याम्पसले निम्नानुसारका कागजात समावेश गरी प्रस्ताव माग गरेको अन्तिम मितिभित्र आयोगमा आवेदन/प्रस्ताव दर्ता गरिसक्नुपर्नेछ । यस अनुदानका लागि न्यूनतम विद्यार्थी सङ्ख्या हिमाली जिल्लामा ६०, पहाडी र भित्री मधेशका जिल्लामा १००, तराईका जिल्लामा १२५ र काठमाडौँ उपत्यकाभित्र १५० जना हुनुपर्नेछ । अनुदान रकम विद्यार्थी संख्याका आधारमा बढीमा रु. ३ करोडसम्म हुन सक्नेछ तर प्रति वर्ष रु. १ करोडभन्दा बढी हुने छैन । **अनुसूची १.१** मा भरिएको विवरणका आधारमा अनुदान वितरणका लागि योग्य क्याम्पसको नामावली प्रकाशित गरिनेछ ।

पेस गर्नुपर्ने कागजातहरू

- क्याम्पसको लेटरहेडमा अख्तियार प्राप्त पदाधिकारी वा व्यक्तिद्वारा हस्ताक्षरित अनुरोधपत्र,
- बक्स १ मा उल्लेख भए अनुसारको प्रस्ताव। (प्रस्ताव पेस गर्दा उपलब्ध भौतिक पूर्वाधारको विवरण र थप पूर्वाधार निर्माणको औचित्य पुष्टि गर्ने विवरण उल्लेख हुनुपर्नेछ । अपूरो प्रस्ताव मान्य हुने छैन),

- भवन निर्माणका लागि क्याम्पसको आफ्नै नाममा भएको जग्गाधनी प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि,
- प्राविधिक विज्ञले तयार पारेको प्रस्तावित भवनको इन्जिनियरिङ डिजाइन र लागत अनुमान,
- सम्बन्धित सरकारी निकायबाट भवन निर्माणका लागि लिनुपर्ने इजाजतपत्र,
- भवन निर्माणका लागि आवेदन दिँदा अनुसूची १.१ मा उल्लिखित तथ्याङ्क अनिवार्य रूपमा भर्नुपर्ने,
- प्रस्तावित निर्माणका लागि अन्य स्रोतबाट कुनै सहयोग प्राप्त भएको/नभएको बारेमा जानकारीको बेहोरा,
- प्रस्तावित भवनको इन्जिनियरिङ डिजाइन र लागत अनुमान फेरबदल गर्नुपर्ने भएमा सम्झौता भएका मितिले ४५ दिनभित्र गरिसक्नुपर्नेछ ।

३.२.२ पुस्तक खरिदका लागि अनुदान (Grants for Purchasing Books)

पाठ्यपुस्तक तथा सन्दर्भ पुस्तकको अभावमा स्तरीय शिक्षा सम्भव नहुने हुँदा सम्बन्धन प्राप्त क्याम्पसहरूका पुस्तकालयको सुदृढीकरणका लागि विश्वविद्यालय अनुदान आयोगद्वारा सम्बन्धन प्राप्त सामुदायिक क्याम्पसहरूलाई अनुदान दिने निर्देशिकाका आधारमा अनुदान उपलब्ध गराइनेछ । अगिल्लो वर्षमा यस शीर्षक अन्तर्गत अनुदान पाएकालाई चालु आ.व.मा थप अनुदान दिइनेछैन । यो अनुदान प्राप्त गर्नका लागि इच्छुक क्याम्पसले निम्नानुसारको कागजात सहित आवेदन पेस गर्नुपर्नेछ :

- क्याम्पसको लेटरहेडमा अख्तियार प्राप्त पदाधिकारी वा व्यक्तिद्वारा हस्ताक्षरित अनुरोधपत्र,
- बक्स १ मा उल्लेख भए अनुसारको प्रस्ताव । (अपूरो प्रस्तावलाई मान्यता दिइने छैन),
- पुस्तकालयको सम्पूर्ण स्थितिसहित पाठ्यपुस्तक तथा सन्दर्भ पुस्तकहरू खरिद गर्नका लागि पुस्तकालयको भौतिक संपरीक्षण प्रतिवेदनसहित आवश्यक पाठ्यपुस्तक तथा सन्दर्भ पुस्तकहरू अलग-अलग छुट्टयाई प्रत्येकको मूल्य तथा आवश्यक प्रतिसमेत उल्लेख गरिएको प्रस्ताव,
- यस अन्तर्गत प्राप्त आर्थिक सहयोग पाठ्यपुस्तक तथा सन्दर्भ पुस्तकहरू खरिद गर्नका लागि मात्र प्रयोग गर्नुपर्नेछ,
- म्याद नाघी प्राप्त भएका र रीत नपुगेका आवेदन उपर कुनै कारबाही हुनेछैन ।

३.२.३ फर्निचर खरिदका लागि अनुदान (Grants for Purchasing Furniture)

सामुदायिक क्याम्पसहरूमा कक्षा सञ्चालन तथा पुस्तकालयका निम्ति आवश्यक पर्ने फर्निचर खरिदका लागि विश्वविद्यालय अनुदान आयोगद्वारा सम्बन्धन प्राप्त सामुदायिक क्याम्पसहरूलाई अनुदान दिने निर्देशिकाका आधारमा अनुदान उपलब्ध गराउन सकिनेछ । अगिल्लो वर्षमा यस शीर्षक अन्तर्गत अनुदान पाएकालाई आगामी दुई आ.व.मा थप अनुदान दिइने छैन । यस कार्यक्रमलाई निम्नानुसार सञ्चालन गरिनेछ :

- क्याम्पसको लेटरहेडमा अख्तियार प्राप्त पदाधिकारी वा व्यक्तिद्वारा हस्ताक्षरित अनुरोधपत्र,
- तालिका (बक्स १) मा उल्लेख भए अनुसारको प्रस्ताव (अपूरो प्रस्तावलाई मान्यता दिइने छैन),
- यस अन्तर्गत प्राप्त सहयोग कक्षाकोठा तथा पुस्तकालय फर्निचर खरिदका लागि मात्र प्रयोग गर्नुपर्नेछ,

३.२.४ उपकरण खरिदका लागि अनुदान (Grants for Purchasing Equipments)

सामुदायिक क्याम्पसहरूमा शैक्षिक तथा प्रशासनिक कार्यक्षमता पूर्वक सम्पादन गर्न आवश्यक पर्ने Desk-top Computer, Server Computer, Smart Board, Projector, Printer, Scanner, Photocopier, E-attendance Machine, One Laptop, Internet Router एवं विज्ञान संकाय संचालन गर्ने क्याम्पसहरूले Science Lab मा प्रयोग हुने विभिन्न उपकरणहरू खरीद गर्न तथा विशिष्ट विषयहरू जस्तै: Mass Communication, Engineering आदि संचालनका लागि आवश्यक पर्ने उपकरण खरिदका लागि यसै निर्देशिकाको आधारमा बढीमा रु. १० लाख सम्म अनुदान दिइनेछ । अगिल्लो वर्षमा यस शीर्षक अन्तर्गत अनुदान पाएकालाई आगामी दुई आ.व.मा थप अनुदान दिइने छैन । यसकार्यक्रमलाई निम्नानुसार सञ्चालन गरिनेछ :

- क्याम्पसको लेटरहेडमा अख्तियार प्राप्त पदाधिकारी वा व्यक्तिद्वारा हस्ताक्षरित अनुरोधपत्र पेस गर्नुपर्नेछ,
- बक्स १ मा उल्लेख भए अनुसारको प्रस्ताव प्रस्तुत गर्नुपर्नेछ (अपूरो प्रस्तावलाई मान्यता दिइने छैन),
- यसअन्तर्गत प्राप्त सहयोग उपकरण खरिदका लागि मात्र प्रयोग गर्नुपर्नेछ,

३.२.५ अतिरिक्त क्रियाकलापको विकासका लागि अनुदान (Grants for Development on Extracurricular Activities)

विद्यार्थीको समग्र विकासका लागि अतिरिक्त क्रियाकलाप महत्त्वपूर्ण रहन्छ । अतिरिक्त

क्रियाकलाप उच्च शैक्षिक संस्थामा रहेका पूर्वाधारमा निर्भर रहने र सामुदायिक रूपमा सञ्चालित क्याम्पसमा अतिरिक्त पूर्वाधारको कमी रहेको अवस्था छ । अतिरिक्त क्रियाकलापको पूर्वाधार निर्माण (Infrastructure for Indoor & Outdoor extra curricular activities) का लागि सहयोग उपलब्ध गराउनु कार्यक्रमको मुख्य उद्देश्य रहेको छ । क्याम्पसको प्रस्तावको मूल्याङ्कनका आधारमा एउटा क्याम्पसलाई एक पटक मात्र अधिकतम रु. १० लाखसम्म अनुदान उपलब्ध गराउन सकिनेछ ।

पेस गर्नुपर्ने कागजातहरू

- क्याम्पसको लेटरहेडमा अख्तियार प्राप्त पदाधिकारी वा व्यक्तिद्वारा हस्ताक्षरित अनुरोधपत्र,
- तालिका (बक्स १) मा उल्लेख भए अनुसारको प्रस्ताव । (प्रस्ताव पेस गर्दा तालिका (बक्स २) मा माग गरेको तथ्याङ्कका साथै थप पूर्वाधार निर्माण औचित्य पुष्टि गर्न विवरण उल्लेख हुनुपर्नेछ,
- बाह्य अतिरिक्त क्रियाकलाप (Outdoor Extracurricular Activities) को पूर्वाधार निर्माणको हकमा क्याम्पसको आफ्नो स्वामित्वमा भएको जग्गामा निर्माण गर्नु पर्नेछ र सोका लागि जग्गाधनी प्रमाणपत्र संलग्न गर्नु पर्नेछ र इनडोर अतिरिक्त क्रियाकलाप (Indoor Extracurricular Activities) का लागि भवन क्याम्पसको आफ्नै नाममा निर्मित भवनमा सो पूर्वाधार निर्माण गर्नुपर्नेछ,
- प्राविधिक विज्ञले तयार पारेको प्रस्तावित खेलकुद निर्माणको नक्सा (Engineering Design) र अनुमानित लागत (Cost Estimate) पेस गर्नुपर्ने (अपूरो प्रस्तावलाई मान्यता दिइने छैन) ।

यस अन्तर्गत निम्नानुसारको अनुदान उपलब्ध गराइनेछः

- (क) अतिरिक्त क्रियाकलापका लागि संरचना विकास अनुदान: सामुदायिक क्याम्पसमा संचालन गरिने अतिरिक्त क्रियाकलापहरू जस्तै फुटबल, बास्केटबल, भलिबल र टेबुलटेनिस आदिका लागि क्याम्पसको आफ्नै नाममा रहेको जग्गामा संरचना निर्माणका लागि सामुदायिक क्याम्पसबाट (तालिका बक्स १) अनुसार प्रस्ताव पेस गर्नुपर्नेछ ।
- (ख) अतिरिक्त क्रियाकलापका सामग्री खरिदका लागि अनुदान: सामुदायिक क्याम्पसले अतिरिक्त क्रियाकलापहरू जस्तै फुटबल, बास्केटबल, भलिबल र टेबुलटेनिस आदिसँग सम्बन्धित सामग्री खरिद गर्न सक्नेछन् । यसको लागि ती क्याम्पसहरूले प्राप्त कूल अनुदान रकमको बढीमा ५% रकम सामग्री खरिदमा उपयोग गर्न सक्नेछन् ।

भवन निर्माण, पुस्तक, फर्निचर, उपकरण खरिद एवं अतिरिक्त क्रियाकलापको विकासका लागि अनुदान बाँडफाँडका आधारहरू

- भवन निर्माणका लागि विद्यार्थी सङ्ख्याका आधारमा अधिकतम रु. ३ करोडसम्म अनुदान उपलब्ध गराइनेछ । तर यो शिर्षकमा क्याम्पसहरूले पेस गरेको प्रस्तावमा गरिएको माग र आयोगमा उपलब्ध बजेटका आधारमा अधिकतम अनुदान रकम कायम हुन सक्नेछ ।
- भवन निर्माण शीर्षक अन्तर्गत हालसम्म नियमित तथा परियोजना (उच्चशिक्षा सुधार परियोजना) मा निकास भएको रकम परिमार्जित सूत्र अनुसार प्राप्त हुने अधिकतम रकममा घटाई बाँकी हुन आउने रकम मात्र प्राप्त गर्नेछन् ,
- भवन निर्माण अनुदान अन्तर्गत रु. २ करोड वा सोभन्दा माथि अनुदान माग भएका खण्डमा स्थलगत अनुगमनका आधारमा निर्णय गरिनेछ,
- भौतिक विकास अनुदान अन्तर्गत पाउने अधिकतम अनुदान रकमभन्दा कमको प्रस्ताव पेस भएमा सोही अनुसारको अनुदान उपलब्ध हुनेछ,
- विद्यार्थी सङ्ख्याका आधारमा पाठ्यपुस्तक, फर्निचर एवं उपकरण खरिद अनुदान उपलब्ध गराउँदा विगत दुई वर्षको एकीकृत सिलिड गरी निम्नानुसारले छुट्टै व्यवस्था पनि कायम गरिनेछ :

नियमित तर्फका क्याम्पसहरू (Regular Community Campuses)		
विद्यार्थी संख्या	भवन (रु.)	पुस्तक/फर्निचर/उपकरण/अतिरिक्त क्रियाकलापको संरचना निर्माण (रु.)
१५० भन्दा कम	१ करोड	५ लाख
१५१ देखि ३००	१.५ करोड	६ लाख
३०१ देखि ५००	२ करोड	७ लाख
५०१ देखि ७००	२.५ करोड	८ लाख
७०१ देखि माथि	३ करोड	१० लाख

- हिमाली र पहाडी जिल्लामा अवस्थित क्याम्पसहरूका लागि क्रमशः १०% र ५% अनुदान एकीकृत सिलिडमा थप हुनेछ ।

३.३ विशेष अनुदान (Special Grants)

क्याम्पसमा औपचारिक रूपमा पठनपाठन सुरु भई दुई वर्ष पूरा गरिसकेका तर नियमित अनुदान प्राप्त नगरेका सामुदायिक क्याम्पसहरूलाई सम्बन्धन प्राप्त सामुदायिक क्याम्पसहरूलाई

अनुदान दिने निर्देशिका अनुसार विशेष अनुदान उपलब्ध गराइनेछ । यस्तो अनुदान पाठ्यपुस्तक तथा सन्दर्भ पुस्तक, फर्निचर र उपकरण खरिदका लागि मात्र उपलब्ध गराइनेछ । अनुदान प्राप्त गर्न क्याम्पसहरूले आयोगले जारी गरेका सूचनाको अन्तिम मिति भित्रै दर्ता भइसक्ने गरी तालिका (बक्स १) मा उल्लेख भएको ढाँचाको प्रस्ताव सहित अनुसूची-१ मा उल्लेख भएका थप कागजात सहित निवेदन पेस गर्नुपर्नेछ । विशेष अनुदान प्राप्त गर्नका लागि न्यूनतम कुल विद्यार्थी सङ्ख्या हिमाली जिल्लामा ६०, पहाडी जिल्लामा ७५, भित्री मधेशका जिल्लामा १००, तराईका जिल्लामा १२५ र काठमाडौँ उपत्यका भित्र १५० जना हुनुपर्नेछ ।

पेस गर्नुपर्ने कागजातहरू

- क्याम्पसको लेटरहेडमा अख्तियार प्राप्त पदाधिकारी वा व्यक्तिद्वारा हस्ताक्षरित अनुरोधपत्र,
- सम्पूर्ण विवरण खुल्ने गरी भरिएको तथ्याङ्क फारम (Statistical Data Form),
- पछिल्लो दुई वर्षको लेखापरीक्षण प्रतिवेदन (१/१ प्रति)
- तालिका (बक्स १) मा उल्लेख भए अनुसारको प्रस्ताव पेस गर्नुपर्नेछ (अपूरो प्रस्तावलाई मान्यता दिइने छैन),
- दोस्रो वर्षको परीक्षामा सामेल भएको प्रमाण खुल्ने कागजपत्र,
- पब्लिक क्याम्पस संघको सदस्यताको प्रमाण।
- क्याम्पसको शैक्षिक, भौतिक, सामाजिक, आर्थिक अवस्थासहित सबल तथा दुर्बल पक्ष एवं भावी चुनौतीहरू समेत उल्लेख भएको साधारण सभाबाट पारित वार्षिक प्रतिवेदन,
- क्याम्पसको विधान १ प्रति ।
- सम्बन्धन प्राप्त विश्वविद्यालयबाट सामूदायिक क्याम्पसको प्रमाणीकरण प्रमाणपत्र ।
- क्याम्पस प्रमुख पूर्णकालिन भएको साथै निजको पदावधि खुलेको प्रमाणित पत्र (व्यवस्थापन समितिको अध्यक्षले प्रमाणित गरेको),

क्याम्पसको विधानमा निम्नलिखित बुँदाहरू खुलेको हुनुपर्नेछ र आयोगमा पेस गर्दा त्यसलाई हाइलाइट गर्नुपर्नेछ:

- व्यक्तिगत/समूहगत/संस्थागत कुनै पनि किसिमले नाफा आर्जन गर्ने हेतुले नभई समुदायबाट नाफारहित रूपमा सञ्चालित भनी विधानमा लेखिएको हुनुपर्ने,
- क्याम्पसको साधारण सभाको सदस्य हुन सबै नेपाली नागरिक योग्य हुने व्यवस्था विधानमा उल्लेख गरेको हुनुपर्ने,
- व्यवस्थापन समितिको कार्यकालको निश्चित अवधि विधानमा तोकिएको हुनुपर्ने र पुर्नगठन भएमा सोको प्रमाण समावेश हुनुपर्ने,
- कुनै पनि कारणले क्याम्पस सञ्चालन हुन नसक्ने अवस्थामा क्याम्पसको सम्पूर्ण चल-

अचल सम्पत्ति सम्बन्धन दिने विश्वविद्यालय वा नेपाल सरकारको हुने बेहोरा विधानमा उल्लेख भएको हुनुपर्ने ।

विशेष अनुदानका लागि आवश्यक आधारहरू

विशेष अनुदान प्राप्त गर्न योग्य क्याम्पसले पाठ्यपुस्तक तथा सन्दर्भ पुस्तक, फर्निचर र उपकरण खरिद गर्न विद्यार्थी सङ्ख्याका आधारमा निम्नानुसार अनुदान दिइनेछ तर कम रकममा काम गर्ने गरी प्रस्ताव गरेका क्याम्पसहरूका हकमा प्रस्तावित रकममा नबढाई अनुदान दिइनेछः

विद्यार्थी सङ्ख्या	रकम
१५० जना भन्दा कम	रु. ३,००,०००।- (३ लाख)
१५१ देखि ३५० जना	रु. ४,००,०००।- (४ लाख)
३५१ देखि ७००	रु. ५,००,०००।- (५ लाख)
७०१ देखि माथि	रु. ५,५०,०००।- (५ लाख ५० हजार)

४. उच्चशिक्षामा विशिष्टताको प्रवर्द्धन कार्यक्रम (Nurturing Excellence in Higher Education Program- NEHEP)

मुलुकको उच्चशिक्षा क्षेत्रलाई गुणस्तरीय, प्रतिस्पर्धी एवं राष्ट्रिय प्राथमिकतासँग सान्दर्भिक बनाई विकास गर्न नेपाल सरकारले राष्ट्रिय उच्चशिक्षा कार्यक्रम तयार गरेको छ । यस कार्यक्रमको प्रमुख उद्देश्य ज्ञानमा आधारित समाज र अर्थतन्त्रको विकासका लागि उच्चशिक्षालाई वैज्ञानिक, नवप्रवर्तनात्मक, अनुसन्धानमुखी, प्रविधिमैत्री, रोजगारोन्मुख र समावेशी बनाउँदै लैजानु रहेको छ । यसप्रकार राष्ट्रिय उच्चशिक्षा विकास कार्यक्रममा निर्धारित लक्ष्य हासिल गर्न सहयोग पुऱ्याउने उद्देश्यका लागि विश्व बैंकको ६० मिलियन युएस डलर ऋण सहयोगमा उच्चशिक्षामा विशिष्टताको प्रवर्द्धन कार्यक्रम सन् २०२१ देखि सन् २०२६ सम्म कार्यान्वयनमा आएको छ । यो कार्यक्रममा सहयोग गर्ने सम्बन्धि वित्तीय सम्झौता नेपाल सरकार, अर्थ मन्त्रालय र विश्व बैंक बिच १९ अगस्ट २०२१ मा सम्पन्न भई सेप्टेम्बर १६, २०२१ देखि कार्यक्रम लागू भएको छ ।

४.१ राष्ट्रिय उच्चशिक्षा कार्यक्रमका उद्देश्य

राष्ट्रिय उच्चशिक्षा कार्यक्रमबाट उच्चशिक्षाका निम्नलिखित क्षेत्रहरूको विकास एवं विस्तार गर्ने उद्देश्य रहेका छन्ः

(क) उच्चशिक्षामा समता मूलक पहुँचको अभिवृद्धि गर्ने

- साधारण र विज्ञान तथा प्रविधि विषयमा भर्ना दर अभिवृद्धि गर्ने,

- गरिब तथा विपन्न वर्गका विद्यार्थी लगायत दुर्गम प्रदेशका उच्च शैक्षिक संस्थालाई छात्रवृत्ति सहायता कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।

(ख) उच्चशिक्षालाई श्रम बजारको आवश्यकता सँग आबद्ध गर्ने

- पाठ्यक्रम परिमार्जन एवं अध्यापन र मूल्याङ्कनमा सुधार गर्ने,
- शिक्षक र शैक्षिक नेतृत्वहरूको दक्षता अभिवृद्धि गर्ने,
- उच्चशिक्षा क्षेत्र र उद्योग बिच सहकार्य, अनुसन्धान तथा उद्यमशीलता, प्रकाशन, पेटेन्टिङ आदि कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।

(ग) सुशासन, क्षमता अभिवृद्धि र उच्चशिक्षामा वित्तीय लगानी एवं नियमनको प्रावधान गर्ने

- गुणस्तर सुनिश्चितता तथा प्रत्यायन, गुणस्तर प्रवर्द्धन र स्वायत्तताको सुदृढीकरण गर्ने,
- शैक्षिक क्यालेण्डर लागू गर्ने,
- विशिष्टता केन्द्र प्रवर्द्धन गर्ने,
- विश्वविद्यालयहरू/उच्च शैक्षिक संस्थाहरूलाई पूर्णसंरचना गरी सुशासनको विकास गर्ने,
- कार्य सम्पादनमा आधारित अनुदानलाई सुदृढ गर्दै लैजाने ।

(घ) उच्चशिक्षाको डिजिटलाइजेशनलाई सुदृढ गरिने

- अनलाइन/मिश्रित शिक्षणमा विद्यार्थीको सहभागिता बढाउने,
- उच्चशिक्षा व्यवस्थापन तथा सूचना प्रणालीलाई सुदृढ पार्न डिजिटल लर्निङ प्लेटफर्म, ई-स्रोतहरूको आदानप्रदान र अनलाइन प्रशासन विकास गर्ने ।

४.२ उच्चशिक्षामा विशिष्टताको प्रवर्द्धन कार्यक्रमको उद्देश्य

यस कार्यक्रमको उद्देश्य उच्चशिक्षाको श्रम बजारमा सान्दर्भिकता र गुणस्तरको सवलीकरण सहकार्यमा आधारित अनुसन्धान र नवप्रवर्तनको बढावा तथा अल्पसंख्यक र प्रकोप प्रभावित समूहहरूको उच्चशिक्षामा समतामूलक पहुँचको विस्तार गर्ने रहेको छ ।

४.३ कार्यक्रमका भागहरू (Major Components)

उच्चशिक्षामा विशिष्टताको प्रवर्द्धन कार्यक्रम अन्तर्गतका भागहरू निम्नलिखित छन् :

भाग १ - नतिजा/परिणामहरूका लागि कार्यक्रम (Program for Results, P for R)

भाग २ - परियोजनामा वित्तीय लगानी (Investment Project Financing, IPF)

४.४ कार्यान्वयन गर्ने निकायहरू

उच्चशिक्षामा विशिष्टताको प्रवर्द्धन कार्यक्रम कार्यान्वयनका लागि निम्नानुसारका निकायहरू रहनेछन् :

४.४.१ शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय

उच्चशिक्षासँग सम्बन्धित नीति निर्माण गर्ने नियमनकारी निकायका रूपमा मन्त्रालयले कार्यगर्नेछ ।

४.४.२ विश्वविद्यालय अनुदान आयोग

उच्चशिक्षामा विशिष्टताको प्रवर्द्धन कार्यक्रम कार्यान्वयनको सम्पूर्ण जिम्मेवारी वहन गर्ने निकायका रूपमा आयोगले कार्य गर्नेछ । उच्च शैक्षिक निकायहरूसँगको समन्वयमा कार्यक्रम तथा बजेट तर्जुमा, बजेट प्राप्त एवं निकासा, क्षमता अभिवृद्धि सम्बन्धि तालिम, अनुसन्धानमा सहयोग एवं अनुगमन तथा मूल्याङ्कन गर्नेछ । यस निकायका प्रमुख कार्यहरू निम्नानुसार छन् :

- वार्षिक कार्यक्रम तथा बजेट योजना तयार गर्ने,
- सम्बन्धित निकायमा कार्यक्रम तथा बजेट स्वीकृतिका लागि पेस गर्ने,
- शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय र अन्य निकाय बिच समन्वय गर्ने,
- प्रगति विवरण तयार गर्ने, सोको समीक्षा गरी प्रतिवेदन सम्बन्धित निकायमा पेस गर्ने,
- कार्यक्रममा निर्दिष्ट लक्ष्य हासिल गर्नका लागि प्राप्त भएका नतिजाहरूको स्वतन्त्र प्रमाणीकरण निकाय मार्फत प्रमाणित गरी दातृ निकाय र सम्बन्धित मन्त्रालयमा प्रगति विवरण पेस गर्ने,
- कार्यक्रम सञ्चालनका लागि आवश्यक पर्ने निर्देशिका/कार्यविधि तयार पारी कार्यान्वयन गर्ने,
- समग्र क्रियाकलापहरूको अनुगमन तथा मूल्याङ्कन गर्ने ।

उल्लिखित कार्यहरू कार्यान्वयन गर्न विश्वविद्यालय अनुदान आयोगमा स्थापित कार्यक्रम सहयोग सचिवालयले समन्वय गर्नेछ ।

४.४.३ त्रिभुवन विश्वविद्यालय कार्यक्रम सहयोग एकाई

उच्चशिक्षामा उत्कृष्टताको प्रवर्द्धनका लागि त्रि.वि. अन्तर्गतका विविध क्रियाकलापहरूको सञ्चालन, सहयोग, रेखदेख एवं नियन्त्रण गर्ने जिम्मा यस निकायको हुनेछ ।

४.४.४ अन्य विश्वविद्यालयहरू/उच्च शैक्षिक संस्थाहरू

मुलुकभित्रका अन्य विश्वविद्यालय तथा उच्च शैक्षिक संस्थाहरूले समग्र उच्चशिक्षा क्षेत्रको गुणस्तर अभिवृद्धि, अनुसन्धान, विद्यार्थीको पहुँच, उच्च शैक्षिक संस्थाको Digitalization आदि क्रियाकलाप सञ्चालन गर्न र कार्यक्रममा निर्दिष्ट नतिजाहरू प्राप्तिका आधारमा आयोग मार्फत यी निकायहरूलाई आर्थिक सहयोग गरिनेछ ।

५. उच्च शैक्षिक संस्थालाई अनुदान (Grants to Higher Education Institutions)

यस कार्यक्रम मार्फत दफा ४.३ मा उल्लेख भएको भाग-१ अन्तर्गत रही उच्चशिक्षाको समग्र सुधार एवं विस्तार गर्न ४ वटा नतिजाका क्षेत्रहरू निर्धारण गरिएको छ । उक्त क्षेत्रहरू भित्र ६ वटा Disbursement Linked Indicators (DLIs) र १७ वटा Disbursement Linked Results (DLRs) रहेका छन् । निर्धारित क्षेत्रमा लक्षित उपलब्धि हासिल गरे बापत उच्च शैक्षिक संस्थाहरूलाई निम्नानुसारका कार्यका लागि सहयोग उपलब्ध गराइनेछ :

Result Area 1. Improved Labor-Market Relevance, Entrepreneurship, and Collaborative Research

यस नतिजा क्षेत्र अन्तर्गत रही मुख्य रूपमा उच्चशिक्षालाई श्रम बजारसँग सान्दर्भिक बनाउन सो सम्बन्धि अध्ययन गर्ने र उच्चशैक्षिक कार्यक्रमको विकास तथा विस्तार गरी उद्यमशीलता र सहकार्यमूलक अनुसन्धानमा सहयोग गरिनेछ । बजारको आवश्यकता अनुसार रोजगारदातासँगको परामर्शमा पाठ्यक्रम विकास/परिमार्जन गरे बापत सहयोग उपलब्ध गराइनेछ । यसअन्तर्गत निम्नानुसारका दुईवटा DLI तथा तीनवटा DLRs रहेका छन् :

DLI 1: Labor Market Driven Autonomous Courses, Faculty Members Training and Academic Leaders Sensitization

यस DLI अन्तर्गत निम्नानुसारका तीनवटा DLR हरू रहेका छन् :

DLR1.1 : Standards, Operational Policies and guidelines for Faculty Competency Development and Academic Leaders Sensitization

विश्वविद्यालय/उच्च शिक्षण संस्थामा कार्यरत शिक्षकहरूको सिकाइ प्रवर्द्धन/तालिम तथा नेतृत्व वर्गको क्षमता विकासका लागि Leadership Sensitization सम्बन्धि सञ्चालन नीति तथा निर्देशिका तयार गरी कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ ।

DLR 1.2. Upto 1600 Faculty Members Trained and Academic Leaders Sensitized

विश्वविद्यालय/उच्च शिक्षण संस्थामा कार्यरत शिक्षकहरूको सिकाइ प्रवर्द्धन/तालिमका लागि Faculty Training र नेतृत्ववर्गका लागि Leadership Sensitization कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ । यस अन्तर्गत कार्यक्रम अवधिभर करिब १४०० शिक्षकहरूलाई तालिम प्रदान गर्नुका साथै करिब २०० उच्चशिक्षा संस्थामा नेतृत्व गरेका व्यक्तिहरूलाई उल्लिखित कार्यक्रमका बारेमा अभिमुखीकरण गरिनेछ ।

DLR 1.3.100 Market-Driven Autonomous Programs Introduced

श्रम बजारको आवश्यकता बमोजिम शैक्षिक कार्यक्रमको विकास र सञ्चालनका लागि उच्च शैक्षिक संस्थाहरूलाई आर्थिक अनुदान उपलब्ध गराइनेछ । यस अन्तर्गत कार्यक्रम अवधिभरमा करिब १०० नयाँ कार्यक्रमको विकास/परिमार्जन गरे बापत विश्वविद्यालय/स्कूल/विभाग/स्वायत्त क्याम्पस/गुणस्तर प्रत्यायन प्राप्त शैक्षिक संस्थालाई आयोगद्वारा तोकिएका मापदण्ड बमोजिम सहयोग उपलब्ध गराइनेछ ।

DLI 2 : Collaborative Research and Entrepreneurship Program

सहकार्यमूलक अनुसन्धान र उद्यमशीलता कार्यक्रम अन्तर्गत निम्नानुसारका तीनवटा DLR रहेका छन् :

DLR 2.1 : Standards, Operational Policies and guidelines for Collaborative Research and Entrepreneurship Programs Designed and Approved

सहकार्य मूलक अनुसन्धान र उद्यमशीलता कार्यक्रम सम्बन्धि सञ्चालन नीति तथा निर्देशिका तयार गरी कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ ।

DLR 2.2. Collaborative Research Projects Awarded

यस अनुदानको मुख्य उद्देश्य नवीनतम तथा समतामूलक सहकार्यात्मक अनुसन्धान परियोजनाहरूको विकासलाई बढावा दिनु हो । यस अनुदान अन्तर्गत अनुसन्धानकर्ताहरूलाई राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय स्तरमा सहकार्य गर्न सहज बनाइनेछ । यस अनुदानले अन्वेषकहरूको संस्थागत आदान प्रदान, प्रकाशनहरू र बौद्धिक सम्पत्ति अधिकार साभेदारीका साथ अन्तर्राष्ट्रिय वैज्ञानिक सहकार्यको पनि लक्ष्य लिएको छ । यस अनुदानले सरकारको पन्ध्रौँ आवधिक योजना, राष्ट्रिय शिक्षा नीति-२०७६, र विज्ञान प्रविधि तथा नवप्रवर्तन (STI) नीति २०७६, उच्चशिक्षामा अनुसन्धान दिगोपन योजना Research Sustainability Plan in Higer Education (२०२१-२०२४) का साथै राष्ट्रिय उच्चशिक्षा कार्यक्रम ढाँचामा (National Higher Education Program Framework) परिकल्पना गरिए अनुसार विज्ञान र इन्जिनियरिङ सङ्कायमा समान महिला सहभागिता बढाउने लक्ष्यमा पनि योगदान पुऱ्याउने रहेको छ । कार्यक्रम अवधिमा २० वटा सहकार्यात्मक अनुसन्धान परियोजना सञ्चालन हुनेछन् । यस सम्बन्धि कार्य अनुसन्धान निर्देशिकामा उल्लेख गरिए बमोजिम हुनेछ ।

DLR 2.2. (a) विभिन्न विश्वविद्यालयका ६० जना शिक्षकहरूलाई उत्कृष्टता तथा अन्तर्राष्ट्रिय प्रतिस्पर्धाका आधारमा छनौट गरिने ।

DLR 2.3 Entrepreneurship Trained and Received Seed Funds

यस कार्यक्रमको मुख्य उद्देश्य उद्यम संस्कृतिको विकासका लागि विद्यार्थी तथा शिक्षकहरूमा उद्यमशीलता सम्बन्धि सीपहरूको बढावा दिनु हो। यस कार्यक्रम अन्तर्गत उद्यमशीलता सीप प्रशिक्षण, कानुनी प्रशिक्षण, वित्तीय शिक्षा तथा बीज कोष अनुदान मार्फत विद्यार्थी तथा शिक्षकहरूलाई उद्यमशीलता र स्वरोजगारी पछ्याउन पाँच वर्षमा कम्तीमा ५०० विद्यार्थी तथा शिक्षकहरूलाई उद्यमशीलता तालिम दिने लक्ष्य लिइएको छ । तालिम प्राप्त उत्कृष्ट उद्यमी विद्यार्थी/शिक्षकहरू मध्येबाट प्राप्त कम्तीमा ५० प्रस्तावलाई बीज कोष अनुदान प्रदान गरिनेछ । यस कार्यक्रमको निर्देशिका आयोगले तोके बमोजिम हुनेछ ।

Results Area 2-Strengthening Governance and Financing of Higher Education for Quality Enhancement

उच्चशिक्षामा सुशासन सुदृढीकरण, गुणस्तर सुनिश्चितता तथा प्रत्यायन र गुणस्तर अभिवृद्धिका लागि कार्यसम्पादन अनुदान मार्फत वित्तीय सहयोग उपलब्ध गराइनेछ । यस अन्तर्गत निम्नानुसारका दुईवटा DLI तथा ६ वटा (DLRs) रहेका छन् :

DLI 3 : Quality Assurance and Accreditation and Quality Enhancement

गुणस्तर सुनिश्चितता तथा प्रत्यायन र गुणस्तर प्रवर्द्धन अन्तर्गत निम्नानुसारका चारवटा DLR रहेका छन् :

DLR 3.1 Accredited HEIs Undertook At Least Three QEE Activities Based on their Institutional Development Plan

कार्यक्रम अवधिभित्रमा गुणस्तर प्रत्यायन प्राप्त करिब ५० वटा उच्च शैक्षिक संस्थालाई संस्थागत विकास योजना अन्तर्गत रही कम्तीमा ३ वटा गुणस्तर अभिवृद्धि सम्बन्धि कार्यक्रम सञ्चालन गर्नाका लागि आयोगबाट निर्धारण हुने सहयोग उपलब्ध गराइनेछ ।

DLR 3.2 HEIs Reconstituted as Deemed Universities or Equivalent TU Chapters

यस कार्यक्रमको अवधिभरमा ५ वटा शैक्षिक संस्थालाई मानित विश्वविद्यालयको (Deemed to be University) रूपमा रूपान्तरणका लागि नेपाल सरकारको प्रचलित ऐन, नियमअनुसार आयोगद्वारा तोकिएको प्रावधान अनुरूपको सहयोग उपलब्ध गराइनेछ ।

DLR 3.3 Universities or Academies Have Completed Peer Review for QAA

कार्यक्रम अवधिभित्र करिब ५ वटा विश्वविद्यालय वा एकेडमीहरूलाई गुणस्तर सुनिश्चितता तथा प्रत्यायन प्रणाली अनुरूप समकक्षी मूल्याङ्कन सम्पन्न गरेको आधारमा आयोगद्वारा तोकिएका प्रावधान अनुरूपको सहयोग उपलब्ध गराइनेछ ।

DLR 3.4 Additional 220 HEIs/Program have been Accredited/ Completed Peer Review for QAA

आयोगले सञ्चालन गरेको गुणस्तर सुनिश्चितता तथा प्रत्यायन प्रणाली अनुरूप गुणस्तर प्रत्यायन प्राप्त वा अन्तिम समकक्षी मूल्याङ्कन कार्य सम्पन्न गर्ने थप २२० वटा उच्च शैक्षिक संस्था/कार्यक्रमलाई आयोगले तोकेको निर्देशिका बमोजिमको सहयोग उपलब्ध गराइनेछ ।

DLI 4 : Performance Based Grants

कार्य सम्पादनमा आधारित अनुदानअन्तर्गत निम्नानुसारका दुईवटा DLR रहेका छन् :

DLR4.1: Standards, Operational Policies and Guidelines for Performance Grants Designed and Approved

उच्च शैक्षिक संस्थालाई विस्तारित कार्य सम्पादन अनुदान उपलब्ध गराउने सम्बन्धि सञ्चालन नीति तथा निर्देशिका तयार गरी कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ ।

DLR 4.2 HEIs Received Performance Grants (Cumulative)

कार्यक्रम अवधिमा करिब ४०० वटा उच्च शैक्षिक संस्थालाई आयोगद्वारा निश्चित योग्यताक्रम पूरा गरेको आधारमा तय गरिएको अनुदान रकम कार्य सम्पादन अनुदान मार्फत नियमित रूपले उपलब्ध गराइनेछ ।

Results Area 3-Widening Access to Quality Higher Education for Disadvantaged Students

उच्चशिक्षामा विद्यार्थीहरूको समतामूलक पहुँच अभिवृद्धिका लागि आर्थिक तथा भौगोलिक दृष्टिकोणबाट पछाडि परेका विद्यार्थीहरूको भर्ना सङ्ख्या बढाउन छात्रवृत्ति एवं प्रकोप प्रभावित प्रदेशका शैक्षिक संस्थाहरूलाई निर्धारित मापदण्डका आधारमा वित्तीय सहयोग उपलब्ध गराइनेछ । यस अन्तर्गतको DLI तथा DLRs निम्नानुसार रहेका छन् :

DLI 5 : Enrollment of Disadvantaged Students and in Lagging and/or Disaster Affected Provinces

उच्चशिक्षामा पछाडि परेका (भौगोलिक, आर्थिक, सामाजिक आदि) र आर्थिक रूपमा विपन्न वर्गका विद्यार्थीहरूको पहुँच बढाउने उद्देश्यले सक्षम विद्यार्थीहरूका लागि छात्रवृत्ति उपलब्ध गराइनेछ ।

यस प्रकारको अनुदान निम्नानुसारका दुईवटा DLR का लागि उपलब्ध गराइनेछ :

DLR 5.1 Upto 20,000 (Additional) Higher Education Students Supported from Bottom Quintiles

यस कार्यक्रमले Proxy Means Testing का माध्यमबाट विपन्नताको सूची अन्तिम bottom two quintiles मा पर्ने करिब २०,००० विपन्न विद्यार्थीलाई आर्थिक सहयोग उपलब्ध गराउनेछ। विपन्न विद्यार्थी छनोटका लागि Proxy Means Testing वा यस्तै गरिब पहिचान गर्न सकिने मापदण्ड अवलम्बन गरिनेछ । कोभिड १९ महामारी लगायतका प्रकोपबाट प्रभावित विद्यार्थीलाई समावेश गर्न PMT मापदण्ड पनि परिमार्जन गरिनेछ । यस कार्यक्रममा छनोट भएका विद्यार्थीलाई बैंक खाता मार्फत सोभै सहयोग रकम भुक्तानीको व्यवस्था मिलाइनेछ ।

DLR 5.2 100 HEIs in Lagging and/or Disaster Affected Provinces Received Equity Grants

भौगोलिक, आर्थिक तथा सामाजिक दृष्टिकोणबाट पछि परेको वा प्रकोप प्रभावित प्रदेशका करिब १०० वटा उच्च शैक्षिक संस्थाहरूले अनुदान प्राप्त गर्नेछन् । यस्ता उच्च शैक्षिक संस्थाहरूको गुणस्तर अभिवृद्धिका लागि क्षमतावान शिक्षकलाई आकर्षित गर्न तथा शिक्षण सुधारका लागि अनलाइन कनेक्टिभिटी, स्रोतहरूको साभेदारी, अनलाइन पाठ्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।

Results Area 4 – Extending Digitization of Higher Education

उच्च शैक्षिक संस्थाहरूको Data System Development, Digitalization and Connectivity, Virtual Learning Environment आदिको विकास तथा विस्तारका लागि यस कार्यक्रम मार्फत सहयोग उपलब्ध गराइनेछ । यस अन्तर्गतको DLI तथा DLRs निम्नानुसार रहेका छन् :

DLI 6 Online Teaching, Learning and Digitized Administration

उच्चशिक्षाको डिजिटलाइजेसन विस्तारअन्तर्गत डिजिटलाइजेसन र कनेक्टिभिटी सम्बन्धि नीति र प्रणालीमा सुधार गरी उच्चशिक्षाको प्रशासनलाई व्यवस्थित बनाउँदै संस्थागत क्षमता सुदृढ गर्ने एवं शिक्षण र सिकाइलाई अनलाइन मार्फत सञ्चालन गर्न आवश्यक व्यवस्था मिलाइनेछ ।

उच्चशिक्षामा Online शिक्षण/सिकाइ र Digitized प्रशासनका लागि डिजिटलाइजेसन विस्तारका लागि यस DLI अन्तर्गत तीनवटा DLR हरू रहेका छन् :

DLR 6.1 Standards, Operational Policies and guidelines for Higher Education Digitization, Connectivity and Implementation Procedures Designed and Approved

Higher Education Digitization, Connectivity and Implementation Procedures सम्बन्धि सञ्चालन प्रक्रियाको निर्देशिका तयार गरी कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ ।

DLR 6.2 Share of Students Registered in Courses with Online/Blended Teaching Methods Increased to 50%.

Online/Blended शिक्षणका लागि तयार गरिएको शैक्षिक कार्यक्रममा विद्यार्थीहरूको नाम दर्ताको प्रतिशत ५०% पुऱ्याइने लक्ष्य रहेको छ । यसका लागि सम्बन्धित निर्देशिका तयार गरी कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ ।

DLR 6.3 : Digital Learning Platform and Online Administration Established at UGC

विश्वविद्यालय अनुदान आयोगमा Digital Learning Platform स्थापना तथा विकास गरिनेछ भने आयोगका प्रशासनिक कार्यहरू सञ्चालनका लागि Online Administration System प्रणालीको स्थापना गरिनेछ ।

आयोगले उच्चशिक्षामा विशिष्टताको प्रवर्द्धन कार्यक्रम सञ्चालनका लागि निर्दिष्ट DLI र DLR हासिल गर्न सञ्चालन निर्देशिका तयार गरी लागु गर्नेछ साथै विश्व बैंकको सहमतिमा कार्यक्रम कार्यान्वयन निर्देशिका तयार गरी कार्यान्वयनमा ल्याउनेछ । आयोगको कार्यक्रम कार्यविधि, २०८१ मा उल्लेख भए बमोजिमका विभिन्न लक्ष्य हासिल गर्नका लागि आयोगद्वारा जारी गरिएको उच्चशिक्षामा विशिष्टताको प्रवर्द्धन कार्यक्रम कार्यान्वयन निर्देशिका अनुरूप क्रियाकलापहरू सञ्चालन गरिनेछ । कार्यक्रमको वार्षिक कार्यक्रम तथा लक्ष्य तपसिल बमोजिम रहेको छ :

तपसिल

उच्चशिक्षामा विशिष्टताको प्रवर्द्धन कार्यक्रमको वार्षिक कार्यक्रम तथा लक्ष्य

Program Development Objective Indicators by Objectives/ Outcomes			
Indicator Name	DLI	Baseline	Target of 2081/082
Outcome 1: To strengthen labor market relevance and quality of higher education			
1. Number of labor-market relevant programs introduced in consultation with employers and industries (cumulative) (Number)	DLI 1 related	0.00	25.00
2. Number of students completed first year in labor market relevant programs (LMRP) (cumulative) (Number)		0.00	450.00
Average share of female (Percentage)		0.00	30.00
3. Number of HEIs/ Programs Accredited / completed peer review for quality assurance and accreditation (QAA) (cumulative) (Number)	DLI 3 related	77.00	170.00
Outcome 2: To boost collaborative research and innovation			
4. Number of collaborative research projects awarded (cumulative) (Number)	DLI 2 related	0.00	20.00
Outcome 3: To enhance equitable access for underprivileged and disaster affected groups			
5. Number of higher education students supported from bottom quintiles (Cumulative) (Number)	DLI 5 related	0.00	15,000.00
Share of female (Percentage)		0.00	50.00

6. Share of students registered in online/blended learning (Percentage)	DLI 6 related	20.00	35.00
Share of female of the total (Percentage)		45.00	45.00

Intermediate Results Indicators by Results Areas

Indicator Name	DLI	Baseline	Target of 2081/082
Results Area 1 - Improved Labor-market relevance, Entrepreneurship, and Collaborative Research			
1. Number of HEIs which have published graduate tracking reports (cumulative) (Number)	DLI 1 related	0.00	140
2. Number of students enrolled in labor market relevant programs (cumulative) (Number)		0.00	1000
3. Share of female enrollment in STEM programs (Percentage)		8.00	12
4. Number of faculty members trained and academic leaders sensitized (cumulative) (Number)		0.00	1000
4.a. Number of faculty members trained, including all the eligible female faculty members (Number)		0.00	900
4.b. Number of academic leaders sensitized, including all the eligible female academic leaders (Number)		0.00	100

5. Number of students/graduates participated in entrepreneurship training (cumulative) (Number)	DLI 2 related	0.00	500
Share of female (Percentage)		0.00	45.00
6. Number of trained entrepreneurs received seed fund (cumulative) (Number)		0.00	30
7. Number of Publications in refereed journals (cumulative) (Number)		0.00	120

Results Area 2 - Strengthening Governance and Financing of Higher Education for Quality Enhancement

8. Number of HEIs reconstituted as Deemed Universities (cumulative) (Number)	DLI 3 related	0.00	3
9. Number of universities completed peer review for QAA (cumulative) (Number)		0.00	3
10. Number of accredited HEIs undertook QE activities (cumulative) (Number)		0.00	30
11. Number of HEIs received Performance Based Grants (PBG) (Number)	DLI 4 related	0.00	250.00

Results Area 3 - Widening Access to Quality Higher Education for Disadvantaged Students

12. Improved Student GER disaggregated by gender in Lagging Provinces (Text)	DLI 5 related	Province 2:	Province 2:
		Total (T) - 4.75%, Female (F) - 4.05%; Karnali: T -8.84%; F- 7.04%	T- 8%, F - 8%; Karnali: T-11%; F- 11%; Sudurpachhim:

13. Number of HEIs supported with equity grants in lagging and/or disaster affected provinces/ remote regions (cumulative) (Number)		0.00	75
Results Area 4 – Extending Digitization of Higher Education			
14. Share of HEIs participating in online data feeding (cumulative) (Percentage)	DLI 6 related	25.00	50
15. Number of universities passing Rule for blended mode of course delivery and final examination (cumulative) (Number)		0.00	5
Program Management and M&E			
16. Conduction of Beneficiary Satisfaction Survey (Text)		Not Applicable	Not Applicable
Students benefiting from direct interventions to enhance learning (CRI, Number)		0.00	250000
Students benefiting from direct interventions to enhance learning - Female (CRI, Number)		0.00	125000

गुणस्तर सुधार कार्यक्रम

(Quality Improvement Programs)

विश्वविद्यालय अनुदान आयोगले गुणस्तर सुधार कार्यक्रम अन्तर्गत संस्थागत अनुसन्धान पूर्वाधारको विकास गर्ने, शिक्षक र विद्यार्थीको अनुसन्धान क्षमता अभिवृद्धि गर्ने, शिक्षक र विद्यार्थीबाट आयोगमा पेस भएका शोध प्रस्तावलाई शोध अनुदान र स्नातकोत्तर, एमफिल र विद्यावारिधि तहका विद्यार्थीलाई नियमित रूपमा वृत्ति एवं शोधप्रबन्ध तयारी सहायता प्रदान गर्नेजस्ता कार्य गर्दै आएको छ । यस खण्ड अन्तर्गत अनुसन्धान सहायता र क्षमता अभिवृद्धि, भ्रमण तथा अन्य विशेष कार्यक्रमहरू रहेका तीनवटा उपखण्डहरू छन् :

उपखण्ड - एक

अनुसन्धान सहायता कार्यक्रम

अनुसन्धान सहायता कार्यक्रम आयोगको अनुसन्धान निर्देशिका (Research Development and Innovation Programs Implementation Guidelines 2021-6th edition) मा व्यवस्था भए अनुसार कार्यान्वयन गरिनेछ । यस कार्यविधिमा उल्लेख नभएका अन्य व्यवस्था सोही निर्देशिका अनुसार हुनेछ ।

वृत्ति, शोध सहयोग र अनुदान वितरणको प्रयोजनको लागि कृषि तथा वन, इन्जिनियरिङ, स्वास्थ्य विज्ञान र विज्ञान तथा प्रविधि तर्फकालाई प्राविधिक समूह (Technical cluster) र शिक्षा, मानविकी तथा समाजशास्त्र र व्यवस्थापन तर्फकालाई अप्राविधिक समूह (Non-technical cluster) मानिनेछ ।

त्यस्तै कार्यक्रमका लक्षित आवेदकहरू मध्ये विश्वविद्यालयमा कार्यरत वा विश्वविद्यालयबाट अध्ययन बिदा लिई शैक्षिक उपाधिका लागि विश्वविद्यालयमा भर्ना भएका शिक्षकलाई 'फ्याकल्टी समूह' (Faculty group) र नियमित विद्यार्थीलाई 'युवा विद्यार्थी समूह' (Young student group) मा विभाजन गरिनेछ । आयोगबाट प्रदान गरिने विद्वतवृत्ति तथा अनुसन्धान सहायता अनुदानको लघुसूची प्रकाशनका निमित्त हरेक क्लष्टर कमिटीमा सम्भाव्य उपलब्ध हुन सक्ने कोटाको १:१.५ अनुपात कायम गरि लघुसूची प्रकाशित गरिनेछ ।

(क) अनुसन्धान सहायताको लागि राष्ट्रिय प्राथमिकताका क्षेत्रहरू

आयोगले अनुसन्धान सहायता कार्यक्रमको लागि निम्नलिखित क्षेत्र र उद्देश्यहरूलाई राष्ट्रिय प्राथमिकताको क्षेत्र तोकिएको छ । राष्ट्रिय प्राथमिकतासँग आबद्ध शोधहरूका निमित्त विशेष अङ्ग

वा प्राथमिकता दिने प्रावधान निर्देशिकामा राखिएको छ । यसको विस्तृत विवरण अनुसूची-१३ मा उल्लेख गरिएको छ ।

(१) विज्ञान तथा प्रविधि

(२) इन्जिनियरिङ

(३) स्वास्थ्यविज्ञान

(४) कृषि तथा वन

(५) निम्नलिखित क्षेत्र वा लक्ष्यसँग सम्बन्धित शोध

(क) गरिबी न्यूनीकरण

(ख) रोजगारी सिर्जना

(ग) राष्ट्रिय अर्थतन्त्रको सर्वाङ्गीण विकास

(घ) समावेशी लोकतन्त्रका लागि आर्थिक सामाजिक र राजनीतिक रूपान्तरण

(ङ) राष्ट्रिय सम्पदाको संरक्षण र विकास

(च) परम्परागत ज्ञान सीप र प्रविधिको प्रवर्द्धन

(छ) जैविक विविधता लगायत प्राकृतिक स्रोत र वातावरणको संरक्षण र दिगो उपयोग

(ज) कृषिको विविधीकरण र व्यावसायीकरण लगायतका उत्पादकत्व अभिवृद्धि

(झ) शिक्षा, स्वास्थ्य, पेय जल, सफाइ, भोजन र पौष्टिकतामा प्रगति

(ञ) सुशासनको प्रवर्धन

(ट) यातायात लगायतका पूर्वाधार

(ठ) जलस्रोत

(ड) नवीकरणीय ऊर्जा

(ढ) लघुउद्योग र व्यापार

(ण) प्राकृतिक प्रकोप र जोखिम व्यवस्थापन

(त) वैश्विक उष्णता तथा वातावरण परिवर्तन

(थ) विकासमा सार्वजनिक-निजी-सामुदायिक साझेदारी र सहभागिता

(द) सम्बन्धित विषयका सैद्धान्तिक र विधिगत अनुसन्धान, तथा

(ध) आयोगले उपयुक्त ठानेका अन्य विषयहरू

अनुसन्धानलाई निम्न लिखित तीन वर्गमा विभाजन गरिएको छ र सहायताको रकम कार्यक्रमको प्रकृति र अनुसन्धानको वर्गअनुसार निर्धारित गरिने प्रावधान राखिएको छ :

बक्स-२ अनुसन्धानको वर्ग

क्र.सं.	अनुसन्धानको वर्ग	अनुसन्धान	प्रकृति
१	‘क’ वर्ग	Wet laboratory based	उच्च लगानीमूलक
२	‘ख’ वर्ग	Field based	मध्यम लगानीमूलक
३	‘ग’ वर्ग	Dry laboratory or library based	न्यून लगानीमूलक

(ख) विद्वतवृत्ति/अनुसन्धान सहायताका लागि आवेदकले पालना गर्नुपर्ने न्यूनतम सर्तहरू

- (१) आयोगले निश्चित समयसीमा तोकी आवेदन दिन वा प्रस्ताव पेस गर्न सूचना जारी गर्दा आयोगबाट तोकिएको समयसीमा भित्र आवेदन वा प्रस्ताव पेस गरिसक्नुपर्नेछ,
- (२) म्याद नाघी आएका र रीत नपुगेका आवेदन वा प्रस्ताव उपर कुनै कारबाही हुनेछैन,
- (३) आयोगबाट अनुदान, छात्रवृत्ति, सहयोग प्राप्त गर्ने उद्देश्यले झुठो विवरण पेस गरेको प्रमाणित भएमा, कागजात अपुग देखिएमा, न्यूनतम योग्यता नपुगेको ठहरिएमा आवेदन वा प्रस्ताव जुनसुकै अवस्थामा पनि रद्द गरिनाका साथै भविष्यमा आयोगबाट कुनै पनि सुविधा उपलब्ध गराइनेछैन र दिएको रकम पनि सरकारी बाँकीसरह असुल उपर गरिनेछ,
- (४) निवेदन वा प्रस्ताव आयोगले निर्दिष्ट गरेको ढाँचामा आधारित भई आवश्यक कागजातहरू सहित आवेदन फारममा उल्लेख भएका सम्पूर्ण विवरणका साथ पेस गर्नुपर्नेछ,
- (५) आयोगको कारबाहीमा परेका र विगतमा लिएका कार्यको फरफारक नगरी सुविधा वर्जित सूचीमा परेका व्यक्ति वा संस्थाले आयोगका कुनै पनि कार्यक्रममा आवेदन दिन पाउने छैनन्,
- (६) सामान्यतया आयोगले कारबाही गरेका व्यक्ति तथा डिफल्टरहरू (Defaulters) लाई आयोगबाट अनुदान लिई सञ्चालन गरिने कार्यक्रममा विशेषज्ञको रूपमा प्रस्ताव गर्न पाइनेछैन,
- (७) अध्ययन/अनुसन्धानको प्रतिवेदन/शोधलेख/शोध ग्रन्थमा आयोगबाट वृत्ति/अनुसन्धान अनुदान प्राप्त गरेको बेहोरा अनिवार्य रूपमा कृतज्ञता ज्ञापन (acknowledgement) मा उल्लेख भएको हुनुपर्नेछ,
- (८) आवेदक मध्ये महिला, दलित, मधेसी, आदिवासी जनजाति, अपाङ्गता भएका व्यक्ति र तोकिएका दुर्गम जिल्लाको उच्च शैक्षिक संस्थामा कार्यरत व्यक्तिहरूलाई सामूहिक रूपमा ‘अल्पसुविधाप्राप्त समूह’ (Underprivileged group) भनिनेछ । अझाम,

- कालिकोट, जाजरकोट, जुम्ला, हुम्ला, डोल्पा, बझाङ, बाजुरा र मुगु जिल्लाहरूलाई दुर्गम क्षेत्र मानिनेछ। अल्पसुविधा प्राप्त समूहका आवेदकले सो बापतको अङ्क प्राप्त गर्नका लागि अल्पसुविधाप्राप्त समूहको परिचय खुल्ने प्रमाणपत्र आवेदनसाथ पेस गर्नुपर्नेछ,
- (९) आयोगबाट गठन भई क्रियाशील रहेका विभिन्न समिति/परिषद्/कार्यटोली आदिमा संलग्न सदस्यहरूले आवेदन दिन मिल्नेछैन,
- (१०) एक व्यक्तिले एक पटकमा एउटा कार्यक्रममा मात्र आवेदन दिन सक्नेछ । एकभन्दा बढी कार्यक्रममा आवेदन दिएको पाइएमा पहिले दर्ता भएको आवेदनलाई मात्र छनोट प्रक्रियामा समावेश गरिनेछ,
- (११) कुनै एक शीर्षकमा प्राप्त अनुसन्धान अनुदान अर्को शीर्षक वा व्यक्तिको स्थानान्तरण हुनेछैन,
- (१२) प्रस्ताव मूल्याङ्कनका क्रममा दुईजना विषयगत विशेषज्ञले दिएको अङ्कमा ३०% वा सोभन्दा बढीको फरक देखिएमा तेस्रो मूल्याङ्कनकर्ताबाट प्रस्ताव मूल्याङ्कन गराई प्राप्ताङ्क अङ्क पहिला मूल्याङ्कन भई प्राप्त भएको निकटतम अङ्कसँग जोडी औसत निकालिनेछ,
- (१३) छनोट तथा अन्य प्रक्रियाका सम्बन्धमा यस कार्यक्रमभित्र उल्लेख नभएका कुराहरू अयोगको निर्णयानुसार हुनेछन्,
- (१४) सहकार्यात्मक अनुसन्धान, फ्याकल्टी अनुसन्धान र लघु अनुसन्धान विकास र नवप्रवर्तन अनुदानमा सहभागी हुनका लागि क्रमशः कम्तीमा ३, २ र १ वर्षको सेवा अवधि बाँकी रहेको हुनुपर्नेछ,
- (१५) उमेर हद ६३ वर्ष नाघि सेवा निवृत्त भई उच्च शैक्षिक संस्थामा अध्यापनरत/कार्यरत शिक्षकहरू मुख्य तथा सह अन्वेषक भएर आवेदन दिन पाउने छैन तर विशेषज्ञ/सल्लाहकारका रूपमा संलग्न हुन कुनै बाधा पुग्ने छैन ।
- (१६) प्रस्तुतीकरण मूल्याङ्कन गर्दा ८० प्रतिशतभन्दा माथि तथा ५० प्रतिशत भन्दा मुनि अङ्क प्रदान गर्दा कारण खुलाउनु पर्नेछ ।
- (१७) विद्वत्वृत्ति/अनुसन्धानका लागि निर्धारित समय अध्ययन/अनुसन्धानका लागि मात्र गणना गरिनेछ । अनुसन्धानात्मक लेख प्रकाशनका लागि निर्धारित समयभन्दा ढिला भएमा सो अवधि उल्लंघन भएको मानिने छैन ।
- (१८) दर्शनाचार्य वृत्ति र विद्यावारिधि वृत्तिका हकमा मौखिक प्रतिरक्षा भएको मितिले ६ महिना भित्र शोधग्रन्थ तथा प्रमाणपत्र पेस गरिसक्नुपर्नेछ ।

६. विद्वत्वृत्ति (Fellowship)

यस कार्यक्रमअन्तर्गत योग्यता अभिवृद्धिको लागि विश्वविद्यालयको विद्यावारिधि र दर्शनाचार्य तहमा भर्ना भएका शिक्षक र युवा विद्यार्थीहरूलाई अध्ययनमा सहयोग गर्न विद्वत्वृत्ति प्रदान गरिनेछ । विद्यावारिधि उपाधि प्राप्त गरेका उम्मेदवारलाई आयोगबाट अनुदानप्राप्त सहकार्यात्मक अनुसन्धान परियोजनामा संलग्न भई अनुसन्धान गर्नका लागि पोस्ट डक्टरल वृत्ति प्रदान गरिनेछ । विद्यावारिधि र दर्शनाचार्य लागि आयोगले तोकेको न्यूनतम मापदण्ड पूरा गरेका कार्यक्रममा दर्ता/भर्ना भएका शोधार्थी/विद्यार्थीहरूमात्र आयोगबाट वृत्ति प्राप्त गर्न योग्य हुनेछन् ।

६.१ विद्यावारिधि (Ph.D.) विद्वत्वृत्ति

शैक्षिक योग्यताको संवर्धन गरी गुणस्तरीय उच्चशिक्षा प्रदान गर्न सहयोग पुऱ्याउने उद्देश्यले स्वदेशी विश्वविद्यालयहरूमा विद्यावारिधि अध्ययनका लागि विश्वविद्यालय/सम्बन्धन प्राप्त क्याम्पसहरूमा कार्यरत शिक्षकहरू र स्वदेशी विश्वविद्यालयमा विद्यावारिधि अध्ययनरत युवा विद्यार्थीहरूलाई प्रतिस्पर्धाका आधारमा विद्वत्वृत्ति प्रदान गरिनेछ । Times Higher Education Ranking को शीर्ष १००० भित्र समावेश भएका संस्थामा विद्यावारिधिका लागि भर्ना भएका विद्यार्थीहरू समेत आवेदन दिन योग्य हुनेछन् । दर्शनाचार्य Integrated PhD Program अन्तर्गतका विद्यार्थीहरूलाई समेत यस वृत्तिमा समावेश गरिनेछ । यस कार्यक्रमको उद्देश्य विद्यावारिधि गरिरहेका नेपाली विद्यार्थीलाई राष्ट्रिय प्राथमिकतामा पर्ने गुणस्तरीय अनुसन्धान गर्न सहयोग गर्नु हो । विद्यावारिधि वृत्तिलाई फ्याकल्टी र युवा विद्यार्थीसमेत दुई समूहमा विभाजन गरी वार्षिक रूपमा ६० जना विद्यार्थीलाई विद्वत्वृत्ति प्रदान गरिनेछ । आयोगले विद्यावारिधिको कोटामा आवेदन सङ्ख्या तथा बजेटका आधारमा वार्षिक कोटा हेरफेर गर्न सक्नेछ । आयोगले प्रदान गर्ने विद्वत्वृत्ति मध्ये ५०% कोटा विषयगत समितिलाई समानुपातिक रूपमा वितरण गरिनेछ । यसरी विषयगत समितिलाई प्राप्त कोटालाई फ्याकल्टी र युवा समूहमा बराबर बाँडिनेछ । बाँकी रहेको ५०% कोटा दोस्रो चरणको मूल्याङ्कनमा उपस्थित सङ्ख्याको अनुपातका आधारमा बाँडफाँड गरिनेछ । आयोगले निर्धारण गरेको छनोट प्रक्रियामा कुनै समूहका आवेदक सफल नभई सिट सङ्ख्या बाँकी रहेमा ती सिट स्वतः अर्को समूहमा जानेछन् ।

६.१.१ निवेदन दिने प्रक्रिया

(१) विद्वत्वृत्तिका लागि आयोगले सूचना प्रकाशित गरे पश्चात् तोकिएको अवधिभित्र आयोगद्वारा निर्धारित ढाँचा अनुसारको फारम भरी आवेदन पेस गर्नुपर्नेछ । विद्वत् वृत्तिका लागि आवेदन फारम **अनुसूची-२** अनुसारको हुनेछ । उक्त फारम आयोगको वेबसाइटबाट डाउनलोड गर्न सकिनेछ,

(२) आवेदनका साथ दरखास्त दस्तुर रु. ३००।- आयोगको आर्थिक प्रशासन शाखा वा

- विश्वविद्यालय अनुदान आयोगको नाममा राष्ट्रिय वाणिज्य बैंक, सानोठिमी शाखाको खाता नम्बर १७३०१०००००२१४००१ मा बुझाएको रसिद/भौचर संलग्न गर्नुपर्नेछ,
- (३) विद्यावारिधि अध्ययनार्थ विद्वत्वृत्तिका लागि आवेदन दिने स्थायी/पूर्णकालीन शिक्षकहरूको उमेर सूचना प्रकाशित भएको मितिसम्म ५० वर्ष ननाघेको तर महिला, आदिवासी/जनजाति, मधेसी, दलित तथा अपाङ्गता भएका र पिछडिएको क्षेत्रमा कार्यरत आवेदकको हकमा ५२ वर्ष ननाघेको हुनुपर्नेछ । युवा विद्यार्थी समूह अन्तर्गत आवेदन दिनेहरूको उमेर सूचना प्रकाशित भएको मितिसम्म ४० वर्ष ननाघेको तर महिला, आदिवासी/जनजाति, मधेसी, दलित तथा अपाङ्गता भएका र पिछडिएको क्षेत्रमा कार्यरत आवेदकको हकमा ४२ वर्ष ननाघेको हुनुपर्नेछ,
  - (४) विद्यावारिधि वृत्तिका लागि विश्वविद्यालयमा दर्ता/भर्ना भएका शोधार्थीहरूले मात्र आवेदन दिन सक्नेछन्,
  - (५) स्नातकोत्तर तहमा दोस्रो श्रेणी वा सो सरहभन्दा माथिको श्रेणीमा उत्तीर्ण भएकाहरू मात्र वृत्तिमा आवेदनका लागि योग्य हुनेछन्,
  - (६) विद्यावारिधिका लागि विश्वविद्यालयमा दर्ता गरेको शोध प्रस्ताव विश्वविद्यालयको सम्बन्धित निकायले स्वीकृत गरेको मितिले सूचनाको म्याद समाप्त हुने मिति सम्ममा १ वर्ष पूरा नभइसकेका शोधार्थीहरू विद्वत्वृत्तिका लागि आवेदन दिन योग्य हुनेछन् साथै अगिल्लो आ.व. भन्दा आयोगको सूचना ढिला हुन गएमा सो अवधिमा स्वीकृत भएका प्रस्तावहरू समेत आवेदनका लागि योग्य मानिनेछन्,
  - (७) प्याकल्टी फेलोसिप तर्फ आवेदन दिनका लागि सूचना प्रकाशित भएको मिति सम्म उच्च शिक्षण संस्थामा कम्तीमा ३ वर्ष स्थायी/पूर्णकालीन सेवा गरेको हुनुपर्नेछ,
  - (८) एकै समयमा कुनै दुई विश्वविद्यालयमा विद्यावारिधि अध्ययनका लागि दर्ता गरी विद्वत्वृत्ति लिएको भए आवेदन रद्द गरी आयोगबाट भविष्यमा कुनै पनि सुविधा प्राप्त गर्न योग्य नहुने सुविधावञ्चित सूचीमा राखिनेछ,
  - (९) आवेदनका साथ निम्नलिखित कागजात पेस गर्नुपर्नेछ :
    - (क) विद्यावारिधि अध्ययनार्थ तयार गरिएको स्वीकृत प्रस्ताव १ प्रति र डिजिटल प्रतिसहित, (अनुसन्धानकर्ताको परिचय खुल्ने कुनै पनि बेहोरा प्रस्तावमा उल्लेख हुन नहुने)
    - (ख) नेपाली नागरिकताको प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि १ प्रति,
    - (ग) स्नातकोत्तर र सोभन्दा माथिको शैक्षिक प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि र श्रेणी खुल्ने कागजात १ प्रति,
    - (घ) विदेशी विश्वविद्यालयबाट प्राप्त उपाधिको हकमा नेपाल सरकारको आधिकारिक

संस्थाले दिएको समकक्षता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि १ प्रति,

(ड) समावेशी अन्तर्गत आवेदन दिने उम्मेदवारहरूले समावेशिताको आधिकारिक प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि १ प्रति,

(च) विश्वविद्यालयले प्रस्ताव स्वीकृत गरेको बेहोरा खुले पत्रको प्रतिलिपि १ प्रति,

(छ) विद्यावारिधिका लागि आयोगले तोकेको न्यूनतम मापदण्ड पूरा भएको प्रमाणित कागजात ।

फ्याकल्टी समूहतर्फ आवेदन दिनेहरूका हकमा निम्नलिखित थप कागजात समेत पेस गर्नुपर्नेछ :

- स्थायी/पूर्णकालीन नियुक्तिको प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि १ प्रति,
- कार्यरत संस्थाको सिफारिस पत्रको सक्कल १ प्रति ।

६.१.२ वृत्ति छनोट प्रक्रिया

- (१) आयोगमा प्राप्त प्रस्तावहरूलाई अनुसन्धान तथा छात्रवृत्ति महाशाखाबाट आवेदकको परिचय नखुल्ने गरी कोड गरिनेछ,
- (२) आयोगमा पेस भएका प्रस्तावहरूलाई सम्बन्धित विषयगत समिति मार्फत दुईजना विषयगत विशेषज्ञबाट मूल्याङ्कन गराइनेछ,
- (३) शोधप्रस्ताव मूल्याङ्कनमा दुई विशेषज्ञको मूल्याङ्कनबाट औसत ५०% ल्याउने उमेदवार मात्र दोस्रो चरणको मूल्याङ्कनका लागि योग्य हुनेछ,
- (४) प्रस्तुतीकरणमा न्यूनतम ५०%अङ्क प्राप्त गरेका आवेदकहरू मात्र वृत्तिका लागि योग्य हुनेछन्,
- (५) लेख रचना, शैक्षिक योग्यता तथा अल्प सुविधा प्राप्त समूहका लागि निर्धारण गरिएको अङ्क अनुसन्धान तथा छात्रवृत्ति महाशाखाबाट निर्देशिकामा उल्लिखित ढाँचामा भरिनेछ,
- (६) प्रस्ताव मूल्याङ्कन, प्रस्तुतीकरण, लेख रचना, शैक्षिक योग्यता तथा समावेशिताका लागि निम्नानुसारको अङ्क निर्धारण गरिएको छ :

पहिलो चरण

(क) प्रस्ताव मूल्याङ्कन - १०

दोस्रो चरण

(क) प्रस्तुतीकरण - ६०

(ख) शैक्षिक योग्यता - २०

(ग) अनुसन्धानमूलक लेख रचना - २२

(घ) समावेशिता - ८

६.१.३ वृत्ति रकम र निकासी प्रक्रिया

- (१) वृत्ति प्राप्त गर्न विद्यावारिधि अनुसन्धानका लागि नाम दर्ता/भर्ना भएको शुल्क बुझाएको मिति खुल्ने रसिद/प्रमाणित कागजात आयोगमा पेस गर्नुपर्नेछ,
- (२) वृत्तिको किस्ता अर्धवार्षिक रूपमा उपलब्ध गराइनेछ । दोस्रो किस्ताका लागि पाँचदेखि दस पृष्ठको प्रगति विवरण सुपरिवेक्षकको सिफारिस सहित प्रत्येक ६/६ महिनामा पेस गर्नुपर्नेछ अन्यथा किस्ता भुक्तानी रोक्का हुनेछ । मनोनयन हुँदाको अवस्थामा विधिवत् दर्ता/भर्ना भइसकेकाहरूले अध्ययनको प्रगति प्रतिवेदन सहित आयोगमा निवेदन पेस गरेपश्चात् ६ महिना भन्दा कम अवधि बित्न सकेको भए एक किस्ता र सोभन्दा बढी समय अध्ययन गरिसकेको अवस्थामा दुई किस्ता रकम एकैपटक उपलब्ध गराइनेछ । तेस्रो किस्ताका लागि भने आयोगमा विशेषज्ञ समक्ष प्रगति प्रस्तुतीकरण कार्यक्रम सम्पन्न भएपछि विज्ञबाट अध्ययनको प्रगति सन्तोषजनक भए/नभएको भन्ने सिफारिस प्राप्त भएका आधारमा उपलब्ध गराइनेछ । विज्ञद्वारा प्रगति सन्तोषजनक नभएको विवरण प्राप्त भएमा पुनः ३-६ महिनापछि प्रस्तुतीकरण गरी अध्ययन सन्तोषजनक भएको प्रमाणित गर्ने मौका दिइनेछ र सोमा पनि सन्तोषजनक प्रगति नभएमा वृत्ति रोक्का गरिनेछ,
- (३) अनुसन्धान पूरा गरिसकेपछि आफू कार्यरत संस्थामा रही संस्थाको नियमानुसार वा पाँचवर्षको अवधिसम्म सेवा नछोड्ने बेहोरा खुलाई आफ्नो संस्थामा पेस गरेको कबुलियत नामाको प्रतिलिपि आयोगमा पेस गर्नुपर्नेछ । सो कबुलियत आयोगमा पेस गर्न नसक्नेलाई आयोग वृत्ति रकम उपलब्ध गराउन बाध्य हुनेछैन,

(४) विद्वत्वृत्तिमा छनोट भएकाहरूले निम्नानुसारको रकम प्राप्त गर्नेछन्:

क्र.सं.	वृत्ति विवरण	रकम (रु.)	निकासा प्रक्रिया
क.	मासिक वृत्ति	१००००/-	विश्वविद्यालयमा स्थायी नाम दर्ता/भर्ना भएको मितिले ३ वर्षका लागि उपलब्ध गराइनेछ । अन्तिम किस्ता शोधग्रन्थ बुझाएपछि मात्र निकासा गरिनेछ ।
ख.	कार्यपत्र प्रस्तुतीकरण	यस पुस्तिकाको ११.३ मा निर्दिष्ट गरेअनुसार	विद्यावारिधि शोध शीर्षकको औचित्य पुष्टि हुने कार्यशालाहरूमा कार्यपत्र प्रस्तुतीकरणका लागि यस शीर्षकअन्तर्गत अनुदान प्रदान गरिनेछ । अन्य प्रक्रिया यस पुस्तिकाको ११.३ मा निर्दिष्ट गरेअनुसार हुनेछ ।
ग.	जर्नलमा लेख प्रकाशन सहयोग (२ वटा सम्म)	यस पुस्तिकाको ९.७ मा निर्दिष्ट गरे अनुसार अधिकतम रु ७५,०००/-प्रति शोधलेख	विद्यावारिधि शोधशीर्षकको औचित्य पुष्टि हुने अनुसन्धान मूलक लेख प्रकाशनका लागि अनुदान प्रदान गरिनेछ । अन्य प्रक्रिया यस पुस्तिकाको ९.७ मा निर्दिष्ट गरेअनुसार हुनेछ ।

(५) विद्यावारिधिमा स्थायी नाम दर्ता गरेको मितिले पाँच वर्षभित्र शोध प्रबन्ध नबुझाएमा शोधकर्ताले कारण खुलाएर शोध निर्देशक र संस्था प्रमुख सहितको सिफारिसमा निवेदन दिनुपर्नेछ । आयोगले सो निवेदनको मूल्याङ्कन गरी विलम्बको कारण सन्तोषजनक देखेमा बढीमा १ वर्ष म्याद थप गर्न सक्नेछ । थप गरेको समयभित्र अध्ययन सम्पन्न गरेमा आयोगबाट निकासा हुन बाँकी रकम उपलब्ध गराइनेछ । यसपछि थप एक वर्ष (६+१ वर्ष) भित्र कार्य सम्पन्न भए बाँकी अनुदान उपलब्ध नगराउने गरी आयोगले फरफारक गर्न सक्नेछ । सो हुन नसकेमा शारीरिक वा मानसिक अक्षमताका कारणबाहेक अन्य अवस्थामा निकासा गरिएको रकम सरकारी बाँकी सरह आयोगले असुल गर्दै भविष्यमा आयोगबाट कुनै पनि सुविधा उपलब्ध नगराउने गरी सुविधा वञ्चित सूचीमा राखिनेछ,

(६) विद्यावारिधिको समयावधि गणना गर्दा विश्वविद्यालयमा प्रस्ताव स्वीकृत भएको मितिबाट मौखिक प्रतिरक्षा गरेको मितिसम्म गणना गरिनेछ,

(७) विश्वविद्यालयहरू वा अन्य निकायबाट विद्यावारिधि अनुसन्धानका लागि वृत्ति पाउने/पाएकाहरूले त्यस्तो वृत्ति छोडेको पत्र र नपाएकाहरूको हकमा नपाएको बेहोराको पत्र कार्यरत र अध्ययनरत संस्थाबाट लेखाई आयोगमा बुझाउनुपर्नेछ । अन्य

सङ्घसंस्थाबाट वृत्ति पाएको पुष्टि भएमा तत्काल वृत्ति बन्द गरिनेछ र लिएको रकम असुलउपर गरिनेछ,

- (८) आयोगमा अन्तिम किस्ता रकम माग गर्दा विद्यावारिधि शोधमा आधारित कम्तीमा दुईवटा अनुसन्धान मूलक लेख पियर रिभ्युड जर्नलमा छापिएको हुनुपर्नेछ । अनुसन्धान मूलक लेख प्रकाशित नभएको वा प्रकाशनार्थ स्वीकृत नभएको अवस्थामा अन्तिम किस्ता रकम उपलब्ध गराइनेछैन र वृत्ति फरफारक भएको समेत मानिनेछैन,
- (९) आयोगबाट विद्यावारिधि अनुसन्धानका लागि वृत्तिमा मनोनयन हुँदाको समयमा स्वीकृत भएको प्रस्तावका मुख्य उद्देश्यहरू परिवर्तन नहुने गरी अनुसन्धानको शीर्षक परिमार्जन भएमा वा परिमार्जन गर्न आवश्यक देखिएमा सुपरिवेक्षकको सिफारिसमा सम्बन्धित विश्वविद्यालय/विभागको अनुसन्धान समितिले दिएको सिफारिसपत्र आयोगमा पेस गरेपश्चात् वृत्ति कायम राखिनेछ तर अनुसन्धानको शीर्षक तथा उद्देश्य पूर्ण रूपमा परिवर्तन भएमा वृत्ति रोकिनेछ,
- (१०) विद्यावारिधि वृत्तिमा छनोट भएकाहरूले छनोटसम्बन्धी सूचना प्रकाशित भएको ६ महिना भित्र आवश्यक सम्पूर्ण कागजातहरू सहित वृत्ति निकासका लागि आयोगमा निवेदन दर्ता नगराए वृत्ति स्वतः रद्द हुनेछ ।

(११) विद्यावारिधि शोध सहयोग (Ph.D. Research Support)

यस कार्यक्रमको उद्देश्य विद्यावारिधि कार्यक्रमका नेपाली विद्यार्थीलाई विद्यावारिधि शोधप्रबन्धको लागि राष्ट्रिय प्राथमिकतामा पर्ने गुणस्तरीय अनुसन्धान गर्न सहयोग गर्नु हो ।

यस कार्यक्रमका लागि छुट्टै आवेदन दिनुपर्नेछैन । विद्यावारिधि विद्वत्वृत्तिका लागि आवेदन दिएका नेपालका विश्वविद्यालयमा दर्ता भएका सबै आवेदक यस कार्यक्रमका लागि स्वतः उमेदवार हुनेछन् र आवेदनको मूल्याङ्कन पश्चात् सम्बन्धित क्लस्टरका योग्यता क्रममा माथि रहेका उमेदवारले कोटा अनुसार यो सहयोग पाउनेछन् ।

आवेदनको मूल्याङ्कन फ्याकल्टी समूहका र युवा विद्यार्थी समूहका उमेदवार दुवैलाई एकै समूहमा राखी गरिनेछ । आवेदनको छनोट राष्ट्रिय प्राथमिकताका क्षेत्रमा अनुसन्धान गर्न प्रस्तावित शोधप्रस्तावको मूल्याङ्कनतथा उमेदवारको शैक्षिक एवं अनुसन्धान योग्यता मूल्याङ्कनको आधारमा हुनेछ । शोधप्रस्तावलाई प्राज्ञिक गुणवत्ताका सूचकाङ्क र राष्ट्रिय प्राथमिकता सँगको आबद्धताको आधारमा मूल्याङ्कन गरिनेछ ।

यस कार्यक्रम अन्तर्गतका उमेदवारले शोधप्रस्तावमा प्रस्तावित बजेट अनुसारको शीर्षकमा खर्च गर्न पाउने गरी शोध सहयोग स्वरूप बक्स-२ अनुसारको अनुसन्धानको वर्ग हेरी २ लाख देखि ५ लाखसम्म आवश्यकता अनुसार आयोगले विद्यावारिधि शोध सहयोग उपलब्ध गराउनेछ । शोध सहयोग रकमको निर्धारण अनुसन्धानको प्राविधिक पक्ष, प्रस्तावित बजेटका आधारमा

निर्धारण गरिनेछ । यो रकम शोधकार्यको आवश्यकता अनुसार निकास भई खर्च हुने गरी अध्ययनका लागि भर्ना भएको विभागको खातामा जम्मा गरिनेछ । सो रकमको खर्च सम्बन्धि विवरण आयोगले अनुगमन गर्न सक्नेछ । यसरी प्राप्त अनुदानको खर्च विवरण अनुसन्धान पश्चात आयोगमा शोधप्रबन्धसँगै बुझाउनु पर्नेछ ।

अनुसन्धान वर्ग र रकम

क्र.सं.	अनुसन्धानको वर्ग	अनुसन्धान	प्रकृति	रकम
१	‘क’ वर्ग	Wet laboratory based	उच्च लगानीमूलक	५,००,०००/-
२	‘ख’ वर्ग	Field based	मध्यम लगानीमूलक	३,००,०००/-
३	‘ग’ वर्ग	Dry laboratory or library based	न्यून लगानीमूलक	२,००,०००/-

६.२ दर्शनाचार्य वृत्ति (M.Phil. Fellowship)

शैक्षिक योग्यता अभिवृद्धि गरी गुणस्तरीय उच्चशिक्षा प्रदान गर्न सहयोग पुऱ्याउने उद्देश्यले नेपालका विश्वविद्यालयमा र सम्बन्धन प्राप्त उच्चशिक्षा संस्थाहरूमा दर्शनाचार्य तह अध्ययन गर्न दर्ता/भर्ना/छनोट सूचीमा परेका विद्यार्थीहरूलाई प्रतिस्पर्धाका आधारमा दर्शनाचार्य वृत्ति प्रदान गरिनेछ । दर्शनाचार्य वृत्ति वार्षिक रूपमा ५० को सङ्ख्यामा प्रदान गरिनेछ । विश्वविद्यालय/सम्बन्धन प्राप्त क्याम्पसहरूमा कार्यरत शिक्षकहरू र स्वदेशी विश्वविद्यालयमा एम.फिल. अध्ययनरत/अध्ययन गर्न इच्छुकहरूलाई प्रतिस्पर्धाका आधारमा वृत्ति प्रदान गरिनेछ । आयोगले प्रदान गर्ने वृत्तिमध्ये ५०% कोटा विषयगत समितिलाई समानुपातिक रूपमा वितरण गरिनेछ । यसरी विषयगत समितिलाई प्राप्त कोटालाई फ्याकल्टी र युवा विद्यार्थी समूहमा बराबर बाँडिनेछ । बाँकी रहेको ५०% कोटा दोस्रो चरणको मूल्याङ्कनमा उपस्थित सङ्ख्याको अनुपातका आधारमा बाँडफाँड गरिनेछ । आयोगले निर्धारण गरेको छनोट प्रक्रियामा आवेदकहरू सफल नभई कुनै एक समूहमा सिट सङ्ख्या बाँकी रहेमा स्वतः अर्को समूहमा जानेछ । यो वृत्ति १८ महिना अवधिको कार्यक्रममा दर्ता/भर्ना भएका विद्यार्थीहरूलाई मात्र दिइनेछ । (दर्शनाचार्य Integrated PhD Program मा भर्ना भई वृत्तिमा आवेदन दिने उम्मेदवारहरूको हकमा सो उपाधि लिन चाहने उम्मेदवारहरूले मात्र आवेदन दिन पाउनेछन्) ।

दर्शनाचार्य अध्ययन कार्य विश्वविद्यालयमा भर्ना भएको १.५ वर्षभित्र सम्पन्न गर्नुपर्नेछ । सो हुन नसकेमा अध्ययनरत संस्थाबाट अध्ययनको वस्तुस्थिति स्पष्ट उल्लेख गरी म्याद थपका लागि आयोगमा निवेदन दिनुपर्नेछ । सो प्रगति सन्तोषजनक देखिएमा आयोगले १ वर्षसम्म म्याद थप गर्न सक्नेछ । थप गरेको समयभित्र अध्ययन सम्पन्न गरेमा आयोगबाट निकास हुन बाँकी

रकम उपलब्ध गराइनेछ । यसपछि थप एक वर्षभित्र कार्य सम्पन्न भए बाँकी अनुदान उपलब्ध नगराउने गरी आयोगले फरफारक गर्न सक्नेछ । सो पनि हुन नसकेमा भविष्यमा आयोगबाट कुनैपनि सुविधा उपलब्ध नगराउने गरी सुविधा वञ्चित सूचीमा राखिनेछ ।

(नोट: अगिल्लो आर्थिक वर्षहरूमा दर्शनाचार्य वृत्ति प्राप्त गरेकाको हकमा पनि समयसीमा माथि उल्लेख गरेअनुसार हुनेछ ।)

६.२.१ दर्शनाचार्य वृत्तिका लागि निवेदन दिने प्रक्रिया

- (१) दर्शनाचार्य वृत्तिका लागि आयोगले सूचना प्रकाशित गरे पश्चात् तोकिएको अवधिभित्र आयोगद्वारा निर्धारित ढाँचा अनुसारको फारम भरी आवेदन पेस गर्नुपर्नेछ । यो वृत्तिका लागि आवेदन फारम अनुसूची-३ अनुसार हुनेछ । सो फारम आयोगको वेबसाइटबाट पनि डाउनलोड गर्न सकिनेछ,
- (२) आवेदनका साथ दरखास्त दस्तुर रु. २००।- आयोगको आर्थिक प्रशासन शाखा वा विश्वविद्यालय अनुदान आयोगको नाममा राष्ट्रिय वाणिज्य बैंक, सानोठिमी शाखाको खाता नम्बर १७३०१०००००२१४००१ मा जम्मा गरेको रसिद/भौचर संलग्न गर्नुपर्नेछ,
- (३) कुनै संस्थामा कार्यरत आवेदकले आवेदन दिनका लागि सो संस्थामा पूर्णकालीन रूपमा कार्य आरम्भ गरेको कम्तीमा एक वर्ष पुगेको हुनुपर्नेछ,
- (४) आवेदनका साथ निम्नलिखित कागजातहरू अनिवार्य रूपले यस आयोगमा पेस गर्नुपर्नेछ:
  - (क) नेपाली नागरिकताको प्रतिलिपि १ प्रति,
  - (ख) स्नातक र सौभन्दा माथिका शैक्षिक प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि १ प्रति,
  - (ग) विदेशी विश्वविद्यालयबाट प्राप्त उपाधिको हकमा समकक्षता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि १ प्रति,
  - (घ) भर्ना भएको पुष्टि हुने रसिद/प्रमाणित कागजात

शिक्षण संस्थामा कार्यरत आवेदकको हकमा निम्नलिखित थप कागजातहरू पेस गर्नुपर्नेछ :

- नियुक्ति पाएको प्रमाणका लागि नियुक्तिपत्रको प्रतिलिपि - १ प्रति,
- कार्यरत संस्थाको सिफारिसपत्रको सक्कल - १ प्रति,
- (५) दर्शनाचार्य अध्ययनार्थ वृत्तिका लागि आवेदन दिने शिक्षकहरूको हकमा सूचना प्रकाशित भएको मितिसम्म ४५ वर्ष ननाघेको तर अल्पसुविधायुक्त समूहमा पर्नेको हकमा ४७ वर्ष ननाघेको हुनुपर्नेछ भने युवा विद्यार्थी समूहमा आवेदन दिनेहरूको उमेर सूचना प्रकाशित भएको मितिसम्म ३५ वर्ष ननाघेको र अल्पसुविधायुक्त समूहमा पर्नेको हकमा ३७ वर्ष ननाघेको हुनुपर्नेछ,

६.२.२ मूल्याङ्कनको अङ्कभार

(क) अन्तर्वार्ता	- ५०
(ख) शैक्षिक योग्यता	- २५
(ग) अनुसन्धानमूलक लेख रचना	- १७
(घ) समावेशिता	- ८

६.२.३ अनुदान रकम निकासी प्रक्रिया

- (१) दर्शनाचार्य अध्ययनका लागि भर्ना भएको मिति खुल्ने रसिद/प्रमाणित कागजात आयोगमा पेस गर्नुपर्नेछ,
- (२) विश्वविद्यालय वा अन्य निकायबाट दशनाचार्य अध्ययनका लागि वृत्ति पाउने/पाएकाहरूले त्यस्तो वृत्ति छोडेको पत्र र नपाएकाहरूको हकमा नपाएको बेहोराको पत्र अध्यापनरत र अध्ययनरत संस्थाबाट लेखाई आयोगमा दिनुपर्नेछ । यसै अध्ययनका लागि अन्य संघ संस्थाबाट वृत्ति पाएको पुष्टि भएमा तत्काल वृत्ति बन्द गरिने र लिएको रकम असुलउपर गरिनेछ,
- (३) वृत्तिमा मनोनयन भएकाहरूले सूचना प्रकाशित भएको ६ महिनाभित्र आवश्यक सम्पूर्ण कागजातहरू सहित वृत्ति निकासीका लागि आयोगमा निवेदन दर्ता नगराए वृत्ति स्वतः रद्द हुनेछ,
- (४) वृत्ति मासिक रु.८,०००/- हुनेछ र ६/६ महिनाको किस्तामा उपलब्ध गराइनेछ,
- (५) वृत्ति रकम निम्नानुसार निकासी गरिनेछ :

किस्ता	रकम (रु.)	सर्तहरू तथा पेस गर्नुपर्ने आवश्यक कागजातहरू
प्रथम	४८,०००/-	भर्ना भएको पुष्टि हुने रसिद/प्रमाणित कागजात, अन्यत्रबाट सहयोग नपाएको प्रमाणितपत्र (अध्ययनरत तथा अध्यापनरत संस्थाबाट)
दोस्रो	४८,०००/-	पहिलो सेमेस्टर उत्तीर्ण गरेको प्रमाण
तेस्रो	४८,०००/-	विश्वविद्यालयबाट स्वीकृत शोधग्रन्थको एक प्रति, सोको डिजिटल प्रति र ट्रान्सक्रिप्ट आयोगमा बुझाए पश्चात्
प्रिन्टिङ/ बाइन्डिङ खर्च	२०,०००/-	शोधग्रन्थमा आधारित शोधलेख पियर रिभ्युड जर्नलमा प्रकाशित वा प्रकाशनार्थ स्वीकृत भएको आधिकारिक कागजात आयोगमा पेस गरेपश्चात् ।

* दर्शनाचार्य वृत्तिलाई आगामी कार्यक्रममा क्रमश विश्वविद्यालय मार्फत दिइने वृत्ति सहयोगमा हस्तान्तरण गरिदै लगिने नीति लिइनेछ ।

६.३ पोस्टडॉक्टरलवृत्ति (Postdoctoral Fellowship)

यस कार्यक्रमको उद्देश्य नेपालका विश्वविद्यालयमा अनुसन्धान संस्कृतिको प्रवर्धन र विश्वविद्यालयमा ठूला अनुसन्धान परियोजनालाई उपयुक्त विज्ञता भएको अनुसन्धानकर्ता उपलब्ध गराउनु हो । यो कार्यक्रम आयोगबाट सहकार्यगत अनुसन्धान अनुदान (Collaborative Research Grants) उपलब्ध भएका अनुसन्धान परियोजनासँग समेत सम्बद्ध गर्न सकिनेछ । यस वर्ष ३ उमेदवारलाई यो वृत्ति प्रदान गरिनेछ ।

प्राविधिक क्षेत्रमा सहकार्यगत अनुसन्धानका लागि विषयगत विज्ञता भएको पोस्टडॉक्टरल शोधार्थी आवश्यकता भएमा प्रमुख अनुसन्धाताले शोधप्रस्तावसँगै वा छुट्टै त्यस्तो शोधार्थी उपलब्ध गराउन आवेदन दिन सक्नेछन् । प्रमुख अनुसन्धानकर्ताले विधिपूर्वक विज्ञापन र छनोट गरेका पोस्टडॉक्टरल शोधार्थी उमेदवारले आयोगमा पोस्टडॉक्टरल वृत्तिको लागि आवेदन दिनुपर्नेछ । आयोगले आवेदनको मूल्याङ्कन गरी वृत्तिबारे निर्णय गर्नेछ । वृत्तिको निम्ति छनोट भएका उमेदवारलाई सम्बन्धित निकायमार्फत आयोगले दुई वर्षको लागि रु.४०,०००/- प्रति महिनाको दरले पोस्टडॉक्टरल वृत्ति प्रदान गर्नेछ । पोस्टडॉक्टरल वृत्तिको लागि विज्ञापन, आवेदन, छनोट, वृत्ति घोषणा र अनुबन्धको कार्यविधि आयोगले तोकेबमोजिम हुनेछ ।

न्यूनतम योग्यता

- (१) पि.एच.डी. उपाधि प्राप्त गरेको पाँच वर्ष ननाघेको वा अन्यत्र पोस्टडॉक्टरल फेलो/अनुसन्धानकर्ताको रूपमा सेवा पूरा गरेको समयबाट २ वर्ष ननाघेको हुनुपर्नेछ,
- (२) पोस्टडॉक्टरल शोधार्थीका रूपमा काम गर्ने अनुसन्धान परियोजनाका प्रमुख शोधकर्ता (Principal Investigator) ले प्रदान गरेको स्वीकृतिपत्र (Acceptance Letter) प्राप्त र सो अनुसन्धान परियोजना सञ्चालन हुने संस्था (Host Institution) को अनुमोदनपत्र (Letter of Approval) प्राप्त गरेको हुनुपर्नेछ,
- (३) अनुसन्धान परियोजनासँग सान्दर्भिक विषय र क्षेत्रमा शोध प्रकाशन (सूचीकृत जर्नलमा कम्तीमा दुई मौलिक शोधलेख प्रकाशन गरेको हुनुपर्नेछ ।)

छनोट प्रक्रिया

- (१) आयोगबाट सहकार्यगत अनुसन्धान अनुदान प्राप्त परियोजनाका प्रमुख शोधकर्ताले आयोगले तोकेअनुसार विधिवत् छनोट र ससर्त नियुक्ति दिएको पोस्टडॉक्टरल शोधार्थीले आयोगमा **अनुसूची-४** को आवेदन फारम भरी आवेदन दिनुपर्नेछ,
- (२) आवेदनका साथ दरखास्त दस्तुर रु. ५००।- आयोगको आर्थिक प्रशासन शाखा वा विश्वविद्यालय अनुदान आयोगको नाममा रा.बा. बैङ्क, सानोठिमी शाखाको खाता नम्बर १७३०१०००००२१४००१ मा बुझाएको रसिद/भौचर संलग्न गर्नुपर्नेछ,

- (३) आयोगले आवेदनको मूल्याङ्कन गरी फेलोसिपबारे निर्णय गर्नेछ,
- (४) आयोगबाट फेलोसिप प्रदान भएका उमेदवारले सम्बन्धित संस्थामा काम सुरु गरेको प्रतिवेदन (Joining Report) आयोगमा पठाउनुपर्नेछ ।

७. शोधप्रबन्ध अनुसन्धान अनुदान (Thesis Research Grants)

७.१ विद्यावारिधिका लागि आंशिक सहयोग (Partial Support for the PhD fellow)

विद्यावारिधि अनुसन्धानका लागि कुनै किसिमको आर्थिक सहयोग नपाएका शोधकर्ताहरूलाई स्थलगत अध्ययन, पुस्तक/सन्दर्भसामग्री, टाइपिङ/बाइन्डिङजस्ता कार्यका लागि देहाय बमोजिम अनुदान सहयोग उपलब्ध गराइनेछ । यसका लागि कुनै पनि आर्थिक सहयोग नपाएको बेहोरा उल्लेख भएको पत्र सम्बन्धित डीन कार्यालय/विश्वविद्यालय/शोधनिर्देशक र कार्यरत संस्था भए सोको सिफारिस सहित शोधप्रस्ताव/प्रगति विवरण (Proposal/ Progress Report) संलग्न गरी **अनुसूची-५** को फारम भरी पेस गर्नुपर्नेछ । ६ महिनाको अन्तरालमा एकपटकमा एउटा कार्यका लागि सहयोग दिइनेछ र टाइपिङ/बाइन्डिङ बापतको सहयोग शोधप्रबन्ध बुझापछि अगिल्लो सहयोग उपलब्ध गराएको ६ महिना नबितेको भए तापनि दिइनेछ । सार्क राष्ट्रहरूमा विद्यावारिधि गरिरहेका विद्यार्थीको हकमा अध्ययनरत संस्था पब्लिक/सामुदायिक हुनुपर्नेछ । मौखिक प्रतिरक्षा गरेको ६ महिनाभित्र आयोगमा टाइपिङ/बाइन्डिङ खर्चका लागि आवेदन दिनुपर्नेछ ।

क्र.सं.	विवरण	अधिकतम रकम (रु.)	निकासा प्रक्रिया
(क)	पुस्तक/सन्दर्भ ग्रन्थ तथा स्थलगत अध्ययन	४०,०००।-	पुस्तक खरिद गरेको सक्कल बिलमा वा अध्ययनका लागि सूचीकृत पुस्तकको सूचीमा शोधनिर्देशकको हस्ताक्षर, शोधनिर्देशकले स्थलगत अध्ययनका लागि गरेको सिफारिस सहितको निवेदन आयोगमा पेस गरे पश्चात् रकम उपलब्ध गराइनेछ । विद्यावारिधि दर्ता गरेको ३ वर्षसम्ममा माग गरिसक्नुपर्नेछ ।

(ख)	टाइपिङ्ग/बाइन्डिङ्ग	२०,०००।-	अध्ययन गरेको विश्वविद्यालयमा स्वीकृत एक प्रति शोधप्रबन्ध, सोको विद्युतीय प्रति र प्रमाणपत्र आयोगमा प्राप्त भएपछि यो रकम प्रदान गरिनेछ । आयोगले गरेको आर्थिक सहयोग को सम्बन्धमा शोधग्रन्थको कृतज्ञतामा उल्लेख गर्नु अनिवार्य हुनेछ । विद्यावारिधि अन्तर्गत टाइपिङ्ग/ बाइन्डिङ्गको रकम मात्र माग गर्नेको हकमा कृतज्ञता आवश्यक पर्ने छैन ।
-----	---------------------	----------	---

७.२ अपाङ्गता भएका विद्यार्थीलाई शोधप्रबन्ध तयारीका लागि सहयोग (Thesis Preparation Support for Persons with Disabilities)

स्नातकोत्तर र एम.फिल. तहमा अध्ययन गर्ने अपाङ्गता भएका विद्यार्थीहरूलाई शोधपत्र तयार गर्ने खर्च उपलब्ध गराइनेछ । आयोगमा प्राप्त प्रस्तावहरूलाई सम्बन्धित विषय विशेषज्ञबाट मूल्यांकन गराई छनोट भएका आवेदकहरूलाई अनुसन्धानको वर्ग हेरी (बक्स २) अनुसार 'क' वर्गमा रु. ५० हजार, ख वर्गमा रु. ३० हजार र ग वर्गमा रु. २० हजार उपलब्ध गराइनेछ । यस कार्यक्रम अन्तर्गत विद्यार्थीहरूले निम्नानुसारका कागजातहरू संलग्न गरी **अनुसूची-६** बमोजिमको आवेदन फारम भरी पेस गर्नुपर्नेछ:

- अपाङ्गताको वर्ग खुल्ने प्रमाणपत्र,
- नेपाली नागरिकताको प्रमाणपत्र,
- स्नातक तहको प्रमाणपत्र,
- अध्ययनरत संस्थाले स्वीकृत गरेको शोधप्रस्ताव ।

उपर्युक्त अनुसारका कागजपत्रहरूसहित निवेदन पेस गरेपश्चात् अनुदान बापतको जम्मा रकमबाट ५०% र बाँकी रकम विभागद्वारा स्वीकृत एक प्रति शोधप्रबन्ध, सोको विद्युतीय प्रति र ट्रान्सक्रिप्टको प्रतिलिपि आयोगमा बुझाएपछि उपलब्ध गराइनेछ । शोधपत्रमा विश्वविद्यालय अनुदान आयोगबाट आर्थिक सहयोग प्राप्त गरेको बेहोरा अनिवार्य रूपमा उल्लेख गर्नुपर्नेछ ।

आवेदन दिएका समयमा आवेदकले शोधपत्र तयार गरी अध्ययन गरेको संस्थामा बुझाइसकेको भए अपाङ्गताको वर्गानुसारको रकम एकमुष्ट उपलब्ध गराइनेछ । आयोगमा आवेदन दिँदा अध्ययन गरेको संस्थामा शोधपत्र बुझाई मौखिक परीक्षा भएको छ महिना ननाघेको हुनुपर्नेछ ।

८. अनुसन्धान पूर्वाधार विकास सहयोग (Research Infrastructure Development Support)

शैक्षिक संस्थामा अनुसन्धान प्रयोगशालाको सुदृढीकरण र विस्तार, केन्द्रीय पुस्तकालयहरूको नेटवर्किङ र सुदृढीकरण गर्न सहयोग गर्नु यस कार्यक्रमको उद्देश्य हो । साथै प्राविधिक तथा वैज्ञानिक अन्वेषण तथा नवप्रवर्तनात्मक कार्यका लागि अध्ययन, अनुसन्धान (शैक्षिक अनुसन्धान, उपकरण तथा परामर्श) मा सहयोग गर्नु पनि यस कार्यक्रमको उद्देश्य रहेको छ । यस कार्यक्रमको कार्यविधि आयोगले तोकेबमोजिम हुनेछ ।

८.१ विशेष अनुसन्धान प्रयोगशाला सहयोग (Specialised Research Laboratory)

यस कार्यक्रमको उद्देश्य शैक्षिक संस्थाहरूमा विशेष प्रकारको अनुसन्धान प्रयोगशाला स्थापना र सुदृढ गर्न, प्रयोगशाला सामग्री र उपकरण खरिद गर्न, उपकरण मर्मत गर्ने करार विस्तार गर्न र प्रयोगशाला राम्ररी सञ्चालन गर्न आवश्यक पर्ने भौतिक पूर्वाधार सुदृढ गर्न सहयोग गर्नु हो । आयोगले उपलब्ध गराउने सहयोगमा Forensic Science, Nanotechnology, ICT, Agricultural Technology, Infectious Diseases, Herbal Sciences जस्ता प्राविधिक विषयलाई प्राथमिकता दिइनेछ । प्राविधिक विषय सञ्चालन गर्ने उच्च शैक्षिक संस्थाहरू यो सहयोगका लागि योग्य हुनेछन् । Wet Laboratory का लागि अधिकतम रु. एक करोड र Dry Laboratory का लागि अधिकतम रु. २५ लाख सम्मको सहयोग प्रदान गरिनेछ ।

८.२ समकक्षी मूल्याङ्कनजर्नल प्रकाशनार्थ इन्डेक्सिङ गर्न सहयोग (Support for indexing Peer Reviewed Journals)

यस कार्यक्रमको उद्देश्य नेपालबाट प्रकाशन हुने स्तरीय र अन्तर्राष्ट्रिय सूचीकृत हुने सम्भावना भएका समकक्षी पुनरवलोकित प्राज्ञिक जर्नललाई सूचीकृत गर्न सहयोग हुने गरी स्तरप्रवर्धन गर्न र त्यस्तो स्तरका नयाँ प्राज्ञिक जर्नल प्रकाशन गर्न वित्तीय सहयोग दिनु हो । यसले राष्ट्रिय स्तरका जर्नलहरूको गुणस्तर अभिवृद्धि गरी अन्तर्राष्ट्रिय स्तरमा पहिचान गराउनेछ । यसको लागि आयोगले राष्ट्रिय समकक्षी पुनरवलोकित जर्नलको मापदण्ड र वर्गीकरणको आधार तयार गरी लागु गर्नेछ । सो मापदण्डको आधारमा समकक्षी मूल्याङ्कित जर्नललाई अनुदान दिने कार्यविधि तयार गरी अनुदान दिइनेछ । यस वर्ष बढीमा १ समकक्षी पुनरवलोकित जर्नललाई अनुदान दिने योजना बनाइएको छ । यस कार्यक्रमअन्तर्गत अधिकतम अनुदान रकम रु. ५ लाखसम्म दिन सकिनेछ ।

८.३ उद्यमशीलता तथा स्वरोजगार कार्यक्रम (Entrepreneurship and Self Employment)

यस कार्यक्रमको मुख्य उद्देश्य उद्यम संस्कृतिको विकासका लागि विद्यार्थीहरू तथा शिक्षकहरूमा उद्यमशीलता सीपहरूको बढावा दिनु हो। यस कार्यक्रमअन्तर्गत उद्यमशीलता सीप प्रशिक्षण, कानुनी प्रशिक्षण, वित्तीय शिक्षा तथा बीज कोष अनुदानमार्फत विद्यार्थीहरू तथा शिक्षकलाई उद्यमशीलता र स्वरोजगारी पछ्याउन सहयोग गरिनेछ। यस कार्यक्रमअन्तर्गत पाँच वर्षमा कम्तीमा ५०० विद्यार्थीहरू तथा शिक्षकहरूलाई उद्यमशीलता तालिम दिने लक्ष्य लिइएको छ। तालिम प्राप्त उत्कृष्ट उद्यमी विद्यार्थी/शिक्षकहरूमध्ये कम्तीमा ५० लाई बीज कोष अनुदान प्रदान गरिनेछ। यस कार्यक्रमको निर्देशिका आयोगले तोकेबमोजिम हुनेछ।

९. अनुसन्धान प्रवर्द्धन (Research Promotion)

यस कार्यक्रमको उद्देश्य नेपालका विश्वविद्यालयका शिक्षकहरूको एकल वा संयुक्त अन्वेषकको सहकार्यमा हुने अनुसन्धान परियोजनाको प्रस्तावलाई अनुदान प्रदान गरी अनुसन्धान गराउन र विद्यार्थीलाई यस्ता परियोजनामा संलग्न गराई शोधप्रबन्ध तयार गर्ने अवसर प्रदान गर्नुसमेत हो। यस कार्यक्रमअन्तर्गत तीन प्रकारका अनुसन्धानका कार्यक्रम रहनेछन्। सहयोगको अधिकतम रकम र प्रमुख सर्तहरू निम्नलिखित तालिकामा रहेका छन्। सहयोग रकमको निर्धारण अनुसन्धानको प्राविधिक पक्ष, प्रस्तावित बजेट र नम्सका आधारमा निर्धारण गरिनेछ।

	कार्यक्रमको प्रकार	अनुसन्धान वर्ग	रकम (रु.)	अनुदान वितरण पद्धति	न्यूनतम अन्वेषक	न्यूनतम विद्यार्थी	समयावधि (वर्ष)
१	सहकार्यात्मक अनुसन्धान (Collaborative Research)	क	२०,००,०००।-	अनुदान कार्य गर्ने संस्थामार्फत अन्वेषण	३	३	२.५
		ख	१५,००,०००।-				
		ग	१२,५०,०००।-				

२	फ्याकल्टी अनुसन्धान (Faculty Research)	क	४,००,०००।-	अन्वेषण कार्य गर्ने संस्थामार्फत	२	२	१.५
		ख	३,००,०००।-				
		ग	२,००,०००।-				
३	लघु अनुसन्धान विकास तथा नवप्रवर्तन (Small RDI)	क	२००,०००।-		१	१	१
		ख	१५०,०००।-				
		ग	१००,०००।-				

९.१ लघु अनुसन्धान विकास र नवप्रवर्तन अनुदान (Small Research Development and Innovation Grants – SRDIG)

यस कार्यक्रमको उद्देश्य विश्वविद्यालयमा शिक्षण र सिकाइको अङ्ग हुने गरी नवप्रवर्तनमुखी साना अनुसन्धानलाई सहयोग गर्नु हो । एक वर्षभित्र अनुसन्धान पूरा गर्नुपर्ने गरी प्रत्येक परियोजनालाई अधिकतम रु.२,००,०००/- (दुई लाख) को अनुदान दिइनेछ । विश्वविद्यालयमा एक वर्ष शिक्षण सेवा पूरा गरेका फ्याकल्टीले कुनै पनि तहका विद्यार्थीका तालिम र शोधप्रबन्धको अङ्ग हुने र लगभग एक वर्षभित्र सम्पन्न हुने अनुसन्धान गर्न चाहेमा अनुदानका लागि यस कार्यक्रममा आवेदन दिन सक्नेछन् । यस कार्यक्रमअन्तर्गत साना आधारभूत अनुसन्धान र साना विकास र नवप्रवर्तन परियोजनालाई अनुदान दिइनेछ । समस्या समाधानप्रति लक्षित नयाँ प्रविधि, उत्पादन र सेवाको आविष्कार र परिष्कार वा त्यस्तो नवप्रवर्तनलाई सहयोग पुराने साना आधारभूत अनुसन्धानलाई यस कार्यक्रमले सहयोग गर्नेछ । करिब ५० वटासम्म परियोजनालाई यो अनुदान प्रदान गरिनेछ । यो सुविधा प्राप्त गरिसकेका शिक्षकहरूले पुनः यो अनुदानका लागि आवेदन गर्न कम्तीमा दुई वर्ष समयावधि काटेको वा अगिल्लो अनुसन्धानको निरन्तरता (Longitudinal Research) हुनुपर्नेछ ।

लघुअनुसन्धान विकास र नवप्रवर्तनका लागि न्यूनतम योग्यता

- (१) प्रमुख अनुसन्धानकर्ता (Principal Investigator) कम्तीमा शोधप्रबन्धसहितको स्नातकोत्तर उपाधिप्राप्त र समकक्षी पुनरवलोकित जर्नलमा कम्तीमा एक मौलिक शोधलेख प्रकाशित गरेको शिक्षक हुनुपर्ने,
- (२) समकक्षी पुनरवलोकित जर्नलमा शोधलेख प्रकाशन नगरेको र शोधप्रबन्ध नभएको स्नातकोत्तर उपाधिप्राप्त फ्याकल्टीले आयोग वा अन्य संस्थाबाट सञ्चालित कम्तीमा ३-५ दिनको अनुसन्धान तालिम लिएको हुनुपर्ने वा राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय स्तरको सम्मेलनमा कार्यपत्र प्रस्तुत गरेको हुनुपर्ने,
- (३) अनुसन्धान कार्यमा सम्भव भएसम्म कम्तीमा एकजना सोही संस्थामा अध्ययनरत स्नातकोत्तर/स्नातक वा सोभन्दा माथिका शोधप्रबन्ध (Dessertation/project work) तयार गर्नुपर्ने विद्यार्थी संलग्न गराउनुपर्नेछ,
- (४) शोधप्रबन्ध, शोधप्रकाशन, अनुसन्धान तालिम नभएका र स्नातकोत्तर उपाधिमात्र प्राप्त फ्याकल्टीले सहशोधकर्ताको रूपमा मात्र आवेदन दिन सक्नेछन्,
- (५) यस कार्यक्रममा आवेदन दिने प्रमुख अनुसन्धानकर्ता र सहअनुसन्धानकर्ता कम्तीमा एकवर्ष पूर्णकालीन शिक्षण गरेको हुनुपर्नेछ ।

यस कार्यक्रमको सञ्चालन विधि निम्नानुसार हुनेछ :

- (१) यस अनुसन्धानका लागि आयोगले सूचना प्रकाशित गरेपश्चात् तोकिएको अवधिभित्र निर्धारित ढाँचाअनुसारको फारम भरी आवेदन पेस गर्नुपर्नेछ । यस अनुसन्धानका लागि आवेदन **अनुसूची-७** र **अनुसूची- ७.१** को फारम भरी विस्तृत विवरण पेस गर्नुपर्नेछ । सो फारम आयोगको वेबसाइटबाट पनि डाउनलोड गर्न सकिनेछ,
- (२) आवेदनका साथ दरखास्त दस्तुर रु. १००१- आयोगको आर्थिक प्रशासन शाखा वा विश्वविद्यालय अनुदान आयोगको नाममा राष्ट्रिय वाणिज्य बैंक, सानोठिमी शाखाको खाता नम्बर १७३०१०००००२१४००१ मा बुझाएको रसिद/भौचर संलग्न गर्नुपर्नेछ,
- (३) आवेदनका साथ निम्नानुसारका कागजातहरू अनिवार्य रूपमा समावेश गर्नुपर्नेछ :
  - (क) कार्यरत संस्थाले दिएको नियुक्तिपत्रको प्रतिलिपि,
  - (ख) कार्यरत संस्थाको सिफारिसपत्रको सक्कल प्रति,
  - (ग) नेपाली नागरिकताको प्रतिलिपि,
  - (घ) स्नातकर सोभन्दा माथिको शैक्षिक प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि १ प्रति,
  - (ङ) विदेशी विश्वविद्यालयबाट प्राप्त उपाधिको हकमा समकक्षता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि,

- (च) यस अनुसन्धानका लागि आयोगले तोकेको ढाँचामा तयार पारेको प्रस्ताव ३ प्रति (अनुसन्धानकर्ताको परिचय खुल्ने कुनै पनि बेहोरा प्रस्तावमा उल्लेख नभएको हुनुपर्ने),
- (छ) समकक्षी मूल्याङ्कन जर्नलमा प्रकाशित शोधलेखको प्रतिलिपि वा अनुसन्धान तालिमको प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि वा राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय स्तरको सम्मेलनमा कार्यपत्र प्रस्तुत गरेको प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि ।

४. छनोट प्रक्रिया

- (क) आयोगमा प्राप्त प्रस्तावहरूलाई अनुसन्धान तथा छात्रवृत्ति महाशाखाबाट आवेदकको परिचय नखुल्ने गरी कोड राखिनेछ,
- (ख) आयोगमा पेस भएका प्रस्तावहरूलाई सम्बन्धित विषयगत समितिमार्फत दुईजना विषयगत विशेषज्ञबाट मूल्याङ्कन गराइनेछ,
- (ग) प्रस्ताव मूल्याङ्कनमा दुईजना विशेषज्ञको मूल्याङ्कनबाट औसत ५०% ल्याउने उमेदवार मात्र दोस्रो चरणको मूल्याङ्कनका लागि योग्य हुनेछन्,
- (घ) लेखरचना, शैक्षिक योग्यता तथा अल्पसुविधा प्राप्त समूहका लागि निर्धारण गरिएको अङ्क अनुसन्धान तथा छात्रवृत्ति महाशाखाबाट निर्देशिकामा उल्लिखित ढाँचामा भरिनेछ ।
- (५) प्रस्ताव मूल्याङ्कन, शैक्षिक योग्यता तथा समावेशिताका लागि निम्नानुसारको अङ्क निर्धारण गरिएको छ :
- मूल्याङ्कनको लागि अङ्क विभाजन देहायबमोजिम गरिएको छ :
(क) शोधप्रस्ताव मूल्याङ्कन	- ८०
(ख) प्रस्तुतीकरण	- ६०
(ग) शैक्षिक योग्यता, अनुसन्धानमूलक लेख प्रकाशन, अनुसन्धान अनुभव, विद्यार्थी र सहअनुसन्धानकर्ताको संलग्नता	- ५२
(घ) अल्पसुविधा प्राप्त समूह	- ८
- (६) अनुसन्धान प्रस्ताव स्वीकृत भई आयोगले सूचना टाँस गरेर तोकेको मितिभित्र मनोनयनमा सहमति नजनाउने आवेदकको मनोनयन रद्द गरिनेछ,
- (७) प्रस्ताव छनोटमा परेपछि आयोगले निश्चित समयसीमा तोकी सम्झौताका लागि अनुसन्धानकर्तालाई सूचना दिनेछ,

(८) अनुदान रकम निम्नानुसारले निकास गरिनेछ :

किस्ता	निकास	सर्तहरू
प्रथम	४०%	आयोग र अनुसन्धानकर्ताबीच सम्झौता भएपश्चात्,
दोस्रो	४०%	प्रथम प्रगति प्रतिवेदन (First Progress Report) आयोगमा पेस गरेपश्चात्,
तेस्रो	२०%	प्रारम्भिक प्रतिवेदन बुझाएपछि आयोगले विशेषज्ञद्वारा मूल्याङ्कन गराएर क्लस्टर समितिसमक्ष सफल प्रस्तुतीकरणपश्चात्, विशेषज्ञ तथा समितिका सदस्यहरूले दिएको सुझावअनुसार प्रतिवेदनलाई सुधार गरी एक प्रति गाताबन्दी (Hard Bound) गरिएको अन्तिम प्रतिवेदन र त्यसको विद्युतीय प्रति आयोगमा पेस गरी सम्झौताको प्रतिबद्धताबमोजिम समकक्षी मूल्याङ्कन जर्नलमा प्रकाशन वा प्रकाशनार्थ स्वीकृत भएको प्रमाण पेस गरिसकेपछि ।

(९) निर्धारित समयमा अनुसन्धान सम्पन्न नभएमा औचित्य हेरी अधिकतम ६ महिनासम्म समय थप गर्न सकिनेछ । थप गरेको समयसीमाभित्र अनुसन्धान सम्पन्न गरेमा आयोगबाट निकास हुन बाँकी रकम उपलब्ध गराइनेछ । त्यसपछि थप एक वर्षभित्र कार्य सम्पन्न भए बाँकी अनुदान उपलब्ध नगराउने गरी आयोगले फरफारक गर्न सक्नेछ । सो पनि हुन नसकेमा शारीरिक वा मानसिक अक्षमताका कारणबाहेक अन्य अवस्थामा निकास गरिएको रकम सरकारी बाँकीसरह आयोगले असुलउपर गर्नेछ र भविष्यमा आयोगबाट कुनैपनि सुविधा उपलब्ध नगराउने गरी सुविधावञ्चित सूचीमा राखिनेछ ।

१०. सङ्ख्या निर्धारण प्रक्रिया:

यस कार्यक्रमका लागि तोकिएको कोटाको ५०% समानुपातिक रूपमा क्लस्टरअनुसार विभाजन गरिनेछ । बाँकी रहेको ५०% दोस्रो चरणको मूल्याङ्कनमा उपस्थित सङ्ख्याको आधारमा बाँडफाँड गरिनेछ ।

१.२ फ्याकल्टी अनुसन्धान अनुदान (Faculty Research Grants)

यस कार्यक्रमको उद्देश्य स्नातकोत्तर वा त्यसमाथिका विद्यार्थीका शोधप्रबन्ध सुपरिवेक्षण गरिरहेका वा गर्न सक्ने फ्याकल्टीहरूलाई गुणस्तरीय शोधप्रबन्धको लागि उपयुक्त हुनसक्ने एक वा बढी फ्याकल्टीले सञ्चालन गर्ने अनुसन्धानका लागि सहयोग गर्नु हो । यस कार्यक्रमअन्तर्गत अनुसन्धानको वर्ग हेरी रु. ४,००,०००/- (चार लाख) सम्म अनुदान प्रदान गरिनेछ । परियोजनाको अवधि १.५ वर्षसम्मको हुनेछ । यस वर्ष **अनुसूची-१३** मा उल्लेख भएबमोजिम प्राथमिकताका क्षेत्रमा (Priority area) परेका ३५ वटा अनुसन्धान परियोजनालाई प्रतिस्पर्धाका आधारमा यो अनुदान प्रदान गरिनेछ ।

प्याकल्टी अनुसन्धानका लागि न्यूनतम योग्यता

- (१) प्रमुख अनुसन्धानकर्ता (Principal Investigator) कम्तीमा शोधप्रबन्धसहितको स्नातकोत्तर उपाधिप्राप्त र समकक्षी मूल्याङ्कन जर्नलमा कम्तीमा एक मौलिक शोधलेख प्रकाशित गरेको शिक्षक हुनुपर्ने,
- (२) अनुसन्धान कार्यमा कम्तीमा १ जना पूर्णकालीन शिक्षक सहअनुसन्धानकर्ता र दुईजना सम्भव भएसम्म सोही संस्थामा अध्ययनरत स्नातकोत्तर/स्नातक वा सोभन्दा माथिका विद्यार्थीहरूलाई संलग्न गराइएको हुनुपर्ने,
- (३) शोधप्रबन्ध, शोधप्रकाशन, अनुसन्धान तालिम नभएका र स्नातकोत्तर उपाधिमात्र प्राप्त प्याकल्टीले सहशोधकर्ताका रूपमा मात्र आवेदन दिन सक्नेछन्,
- (४) यस कार्यक्रममा आवेदन दिने प्रमुख अनुसन्धानकर्ता कम्तीमा दुई वर्ष पूर्णकालीन शिक्षण गरेको हुनुपर्नेछ भने सहअनुसन्धानकर्ता शिक्षक कम्तीमा एक वर्ष पूर्णकालीन शिक्षण गरेको हुनुपर्नेछ ।

आवेदन दिने प्रक्रिया निम्नबमोजिम रहेको छ :

- (१) प्याकल्टी अनुसन्धानका लागि आयोगले सूचना प्रकाशित गरेपश्चात् तोकिएको अवधिभित्र निर्धारित ढाँचाअनुसारको फारम भरी आवेदन पेस गर्नुपर्नेछ । यस अनुसन्धानका लागि आवेदन **अनुसूची-७** र **अनुसूची-७.१** बमोजिमको फारम भरी विस्तृत विवरण पेस गर्नुपर्नेछ । सो फारम आयोगको वेबसाइटबाट पनि डाउनलोड गर्न सकिनेछ,
- (२) आवेदनका साथ दरखास्त दस्तुर रु. ५००।- आयोगको आर्थिक प्रशासन शाखा वा विश्वविद्यालय अनुदान आयोगको नाममा राष्ट्रिय वाणिज्य बैंक, सानोठिमी शाखाको खाता नम्बर १७३०१०००००२१४००१ मा बुझाएको रसिद/भौचर संलग्न गर्नुपर्नेछ,
- (३) आवेदनका साथ निम्नानुसारका कागजातहरू अनिवार्य रूपमा समावेश गर्नुपर्नेछ :
  - (क) कार्यरत संस्थाले दिएको नियुक्तिपत्रको प्रतिलिपि,
  - (ख) कार्यरत संस्थाको सिफारिसपत्रको सक्कल प्रति,
  - (ग) नेपाली नागरिकताको प्रतिलिपि,
  - (घ) स्नातकोत्तर र सोभन्दा माथिको शैक्षिक प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि,
  - (ङ) विदेशी विश्वविद्यालयबाट प्राप्त उपाधिको हकमा समकक्षता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि,
  - (च) आयोगले तोकेको ढाँचामा तयार पारेको प्रस्ताव ३ प्रति (अनुसन्धान कर्ताको परिचय खुल्ने कुनै पनि बेहोरा प्रस्तावमा उल्लेख नभएको हुनुपर्ने),
  - (छ) समकक्षी पुनरावलोकित जर्नलमा प्रकाशित शोधलेखको प्रतिलिपि,

(ज) सहअनुसन्धानकर्ताको आवेदन, नियुक्तिपत्र, शैक्षिक प्रमाणपत्र आदि ।

(४) छनोट प्रक्रिया

(क) आयोगमा प्राप्त प्रस्तावहरूमा अनुसन्धान तथा छात्रवृत्ति महाशाखाबाट आवेदकको परिचय नखुल्ने गरी कोड राखिनेछ,

(ख) आयोगमा पेस भएका प्रस्तावहरूलाई सम्बन्धित विषयगत समितिमार्फत दुईजना विषयगत विशेषज्ञबाट मूल्याङ्कन गराइनेछ,

(ग) प्रस्ताव मूल्याङ्कनमा दुईजना विशेषज्ञको मूल्याङ्कनबाट औसत ५०% ल्याउने उमेदवारमात्र दोस्रो चरणको मूल्याङ्कनका लागि योग्य हुनेछन् ।

(घ) लेखरचना, शैक्षिक योग्यता तथा अल्पसुविधाप्राप्त समूहका लागि निर्धारण गरिएको अङ्क अनुसन्धान तथा छात्रवृत्ति महाशाखाबाट निर्देशिकामा उल्लिखित ढाँचामा भरिनेछ ।

(५) प्रस्ताव मूल्याङ्कन, प्रस्तुतीकरण, लेख रचना, शैक्षिक योग्यता तथा समावेशिताका लागि निम्नानुसारको अङ्क निर्धारण गरिएको छ :

मूल्याङ्कनको लागि अङ्क विभाजन देहायबमोजिम गरिएको छ :

(क) शोधप्रस्ताव मूल्याङ्कन - ८०

(ख) प्रस्तुतीकरण - ६०

(ग) शैक्षिक योग्यता, अनुसन्धानमूलक लेख प्रकाशन, अनुसन्धान अनुभव, विद्यार्थी र सहअनुसन्धानकर्ताको संलग्नता - ५२

(घ) अल्पसुविधाप्राप्त समूह - ८

(६) अनुसन्धान प्रस्ताव स्वीकृत भई आयोगले सूचना प्रकाशित गरेर तोकेको मितिभित्र मनोनयनमा सहमति नजनाउने आवेदकको मनोनयन रद्द गरिनेछ ।

(७) अनुदान रकम निम्नानुसारले निकासा गरिनेछ :

किस्ता	निकासा	सर्तहरू
प्रथम	४०%	आयोग र अनुसन्धानकर्ताबीच सम्झौता भएपश्चात्,
दोस्रो	३०%	प्रथम प्रगति प्रतिवेदन (First Progress Report) आयोगमा पेस भएपश्चात्,
तेस्रो	२०%	दुई प्रति प्रारम्भिक प्रतिवेदन बुझाएपछि आयोगले विशेषज्ञद्वारा मूल्याङ्कन गराएपछि क्लस्टर समितिसमक्ष सफल प्रस्तुतीकरणपश्चात्,

चौथो	१०%	विशेषज्ञ तथा समितिका सदस्यहरूले दिएको सुझावअनुसार प्रतिवेदनलाई सुधार गरी एक प्रति गाताबन्दी (Hard Bound) गरिएको अन्तिम प्रतिवेदन र त्यसका विद्युतीय प्रति आयोगमा पेस गरी सम्झौताको प्रतिबद्धता बमोजिम समकक्षी मूल्याङ्कन जर्नलमा प्रकाशन वा प्रकाशनार्थ स्वीकृत भएको प्रमाण पेस गरेपश्चात् ।
------	-----	--

(८) निर्धारित समयमा अनुसन्धान सम्पन्न नभएमा औचित्य हेरी अधिकतम ६ महिनासम्म समय थप गर्न सकिनेछ । थप गरेको समयसीमाभित्र अनुसन्धान सम्पन्न गरेमा आयोगबाट निकास हुन बाँकी रकम उपलब्ध गराइनेछ । यसपछि थप एक वर्षभित्र कार्य सम्पन्न भए बाँकी अनुदान उपलब्ध नगराउने गरी आयोगले फरफारक गर्न सक्नेछ । सो पनि हुन नसकेमा शारीरिक वा मानसिक अक्षमताका कारणबाहेक अन्य अवस्थामा निकास गरिएको रकम सरकारी बाँकीसह आयोगले असुलउपर गर्दै भविष्यमा आयोगबाट कुनैपनि सुविधा उपलब्ध नगराउने गरी सुविधावञ्चित सूचीमा राखिनेछ,

(९) सङ्ख्या निर्धारण प्रक्रिया

यस कार्यक्रमका लागि तोकिएको कोटाको ५०% समानुपातिक रूपमा क्लस्टरअनुसार विभाजन गरिनेछ । बाँकी रहेको ५०% दोस्रो चरणको मूल्याङ्कनमा उपस्थित सङ्ख्याको आधारमा बाँडफाँड गरिनेछ ।

९.३ सहकार्यात्मक अनुसन्धान अनुदान (Collaborative Research Grants)

यस कार्यक्रमको उद्देश्य विश्वविद्यालयमा सहकार्यात्मक अनुसन्धान संस्कृतिको प्रवर्धन गर्नु, राष्ट्रिय प्राथमिकताका क्षेत्रमा सापेक्ष रूपमा ठूला अनुसन्धान परियोजना सञ्चालन गर्न सहयोग गरी राष्ट्रिय अनुसन्धान योगदानको वृद्धि गर्नु र विश्वविद्यालय शिक्षणलाई अनुसन्धानसँग आबद्ध गर्नु हो । यस कार्यक्रमअन्तर्गत एउटै वा विभिन्न शैक्षिक संस्थाहरू र अनुसन्धान संस्थाहरूका फ्याकल्टी सदस्य र अनुसन्धकर्ताहरूका बीच सहकार्यमा हुने एकल वा बहुविषयगत अनुसन्धानको शोधप्रस्तावलाई प्रतिस्पर्धाका आधारमा छनोट गरी अनुसन्धानको वर्ग हेरी रु. २०,००,००० (बीस लाख) सम्म अनुदान प्रदान गरिनेछ । परियोजनाको अवधि २.५ वर्ष रहनेछ । **अनुसूची-१३** मा उल्लेख भएबमोजिम प्राथमिकताका क्षेत्र (Priority area) मा परेका अनुसन्धान परियोजनालाई प्रतिस्पर्धाका आधारमा यो अनुदान प्रदान गरिनेछ । प्राविधिक र प्रयोगशालामा आधारित अनुसन्धानका लागि आवश्यकताका आधारमा २ वर्षको लागि नियुक्त हुने गरी एक पोस्टडक्टरल फेलो समावेश गर्न सकिनेछ । यस्तो आवश्यकता आवेदनमा खुलाउनुपर्नेछ र छुट्टै आवेदन प्रक्रिया अपनाउनुपर्नेछ (पोस्टडक्टरल फेलोसम्बन्धि विस्तृत जानकारी खण्ड ख-६.३ मा उल्लेख छ ।)

सहकार्यात्मक अनुसन्धानका लागि न्यूनतम योग्यता

- (१) प्रमुख अनुसन्धानकर्ता (Principal Investigator) विद्यावारिधि उपाधि प्राप्त र कम्तीमा तीन वर्ष पूर्णकालीन/स्थायी रूपमा कार्य गरेको हुनुपर्नेछ,
- (२) प्रमुख अनुसन्धानकर्ताले विगत पाँच वर्षमा सूचीकृत जर्नलमा कम्तीमा तीनवटा मौलिक शोधलेखप्रथम लेखक/सहलेखक भई प्रकाशन गरेको हुनुपर्नेछ वा Q1/Q2 ranked जर्नलमा कम्तीमा दुईवटा मौलिक शोधलेख प्रकाशन गरेको हुनुपर्नेछ,
- (३) यस कार्यक्रममा आवेदन दिन सहशोधकर्ताहरूले कम्तीमा एक वर्ष पूर्णकालीन शिक्षण/अनुसन्धान गरेको हुनुपर्नेछ,
- (४) सहशोधकर्ताले समकक्षी पुनरवलोकित जर्नलमा विगत पाँच वर्षमा कम्तीमा दुईवटा मौलिक शोधलेख प्रकाशन गरेको हुनुपर्नेछ, वा Q1/Q2 ranked जर्नलमा कम्तीमा एउटा मौलिक शोधलेख प्रकाशन गरेको हुनुपर्नेछ,
- (५) अनुसन्धान कार्यमा कम्तीमा दुईजना फ्याकल्टी र सम्भव भएसम्म सोही संस्थामा अध्ययनरत तीन जना स्नातकोत्तर/स्नातक वा सोभन्दा माथिका विद्यार्थीहरूलाई संलग्न गराउनुपर्नेछ ।

आवेदन दिने प्रक्रिया निम्नबमोजिम रहेको छ :

- (१) यस अनुसन्धानका लागि आयोगले सूचना प्रकाशित गरेपश्चात् तोकिएको अवधिभित्र निर्धारित ढाँचाअनुसारको फारम भरी आवेदन पेस गर्नुपर्नेछ । म्याद नाघी प्राप्त हुने र रीत नपुगेका आवेदनउपर कुनै कारबाही हुने छैन । अनुसन्धानका लागि निर्धारित समयसीमाभित्र तोकिएको ढाँचामा विस्तृत प्रस्ताव **अनुसूची-७ र अनुसूची- ७.१** बमोजिमको फारम भरी विवरण पेस गर्नुपर्नेछ । सो फारम आयोगको वेबसाइटबाट पनि डाउनलोड गर्न सकिनेछ ।
- (२) आवेदनका साथ दरखास्त दस्तुर रु. १,०००।- आयोगको आर्थिक प्रशासन शाखा वा विश्वविद्यालय अनुदान आयोगको नाममा राष्ट्रिय वाणिज्य बैंक, सानोठिमी शाखाको खाता नम्बर १७३०१०००००२१४००१ मा बुझाएको रसिद/ भौचर संलग्न गर्नुपर्नेछ ।
- (३) आवेदनका साथ निम्नानुसारका कागजातहरू अनिवार्य रूपमा समावेश गर्नुपर्नेछ :
  - (क) कार्यरत संस्थाले दिएको नियुक्तिपत्रको प्रतिलिपि,
  - (ख) कार्यरत संस्थाको सिफारिसपत्रको सक्कल प्रति,
  - (ग) नेपाली नागरिकताको प्रतिलिपि,
  - (घ) स्नातकोत्तर र सोभन्दा माथिको शैक्षिक प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि १ प्रति,

- (ड) विदेशी विश्वविद्यालयबाट प्राप्त उपाधिको हकमा समकक्षता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि,
- (च) आयोगले तोकेको ढाँचामा तयार पारेको प्रस्ताव ३ प्रति (अनुसन्धानकर्ताको परिचय खुल्ने कुनै पनि बेहोरा प्रस्तावमा उल्लेख नभएको हुनुपर्ने),
- (छ) सूचीकृत जर्नलमा प्रकाशित शोधलेखको प्रतिलिपि,
- (ज) सहअनुसन्धानकर्ताको आवेदन फारम, नागरिकता, कार्यरत संस्थाको नियुक्तिपत्र, शैक्षिक प्रमाणपत्रलगायतका प्रतिलिपि ।
- (४) छनोट प्रक्रिया
- (क) आयोगमा प्राप्त प्रस्तावहरूमा अनुसन्धान तथा छात्रवृत्ति महाशाखाबाट आवेदकको परिचय नखुल्ने गरी कोड राखिनेछ,
- (ख) आयोगमा पेस भएका प्रस्तावहरूलाई सम्बन्धित विषयगत समितिमार्फत दुईजना विषयगत विशेषज्ञबाट मूल्याङ्कन गराइनेछ,
- (ग) प्रस्ताव मूल्याङ्कनमा दुईजना विशेषज्ञको मूल्याङ्कनबाट औसत ५०% ल्याउने उमेदवारमात्र दोस्रो चरणको मूल्याङ्कनका लागि योग्य हुनेछ,
- (घ) लेखरचना, शैक्षिक योग्यता तथा अल्पसुविधाप्राप्त समूहका लागि निर्धारण गरिएको अङ्क अनुसन्धान तथा छात्रवृत्ति महाशाखाबाट निर्देशिकामा उल्लिखित ढाँचामा भरिनेछ ।
- (५) प्रस्ताव मूल्याङ्कन, प्रस्तुतीकरण, लेख रचना, शैक्षिक योग्यता तथा समावेशिताका लागि निम्नानुसारको अङ्क निर्धारण गरिएको छ :
(क) शोधप्रस्ताव मूल्याङ्कन	- ८०
(ख) प्रस्तुतीकरण	- ६०
(ग) शैक्षिक योग्यता, अनुसन्धानमूलक लेख प्रकाशन, अनुसन्धान अनुभव, विद्यार्थी र सहअनुसन्धानकर्ताको संलग्नता	- ५२
(घ) अल्पसुविधाप्राप्त समूह	- ८
- (६) अनुसन्धान प्रस्ताव स्वीकृत भई आयोगले सूचना टाँस गरेर तोकेको मितिभित्र मनोनयनमा सहमति नजनाउने आवेदकको मनोनयन रद्द गरिनेछ,
- (७) अनुदान रकम निम्नानुसारले निकासा गरिनेछ :

किस्ता	निकासा	सर्तहरू
प्रथम	४०%	आयोग र अनुसन्धानकर्ताबीच सम्झौता भएपश्चात्,
दोस्रो	३०%	प्रथम प्रगति प्रतिवेदन (First Progress Report) आयोगमा पेस गरेपश्चात्,
तेस्रो	२०%	दुई प्रति प्रारम्भिक प्रतिवेदन बुझाएर आयोगले विशेषज्ञद्वारा मूल्याङ्कन गराएर क्लस्टर समितिसमक्ष सफल प्रस्तुतीकरणपश्चात्,
चौथो	१०%	विशेषज्ञ तथा समितिका सदस्यहरूले दिएको सुझावअनुसार प्रतिवेदनलाई सुधार गरी एक प्रति गाताबन्दी (Hard Bound) गरिएको अन्तिम प्रतिवेदन र त्यसको विद्युतीय प्रति आयोगमा पेस गरी सम्झौताको प्रतिबद्धताबमोजिम पिअररिभ्युड जर्नलमा प्रकाशन वा प्रकाशनार्थ स्वीकृत भएको प्रमाण पेस गरेपश्चात् ।

(८) निर्धारित समयमा अनुसन्धान सम्पन्न नभएमा औचित्य हेरी अधिकतम ६ महिनासम्म समय थप गर्न सकिनेछ । थप गरेको समयसीमाभित्र अनुसन्धान सम्पन्न गरेमा आयोगबाट निकासा हुन बाँकी रकम उपलब्ध गराइनेछ । त्यसपछि थप एक वर्षभित्र कार्य सम्पन्न भए बाँकी अनुदान उपलब्ध नगराउने गरी आयोगले फरफारक गर्न सक्नेछ । सो पनि हुन नसकेमा शारीरिक वा मानसिक असक्षमताका कारणबाहेक अन्य अवस्थामा निकासा गरिएको रकम सरकारी बाँकीसरह आयोगले असुल गर्दै भविष्यमा आयोगबाट कुनैपनि सुविधा उपलब्ध नगराउने गरी सुविधावञ्चित सूचीमा राखिनेछ ।

(९) सङ्ख्या निर्धारण प्रक्रिया

यस कार्यक्रमका लागि तोकिएको कोटाको ५०% समानुपातिक रूपमा क्लस्टरअनुसार विभाजन गरिनेछ । बाँकी रहेको ५०% दोस्रो चरणको मूल्याङ्कनमा उपस्थित सङ्ख्याको आधारमा बाँडफाँड गरिनेछ ।

९.४ अनुसन्धान विकास र नवप्रवर्तनको लागि म्याचिङ अनुदान (Matching Grant for Research Development and Innovation)

यस कार्यक्रमको उद्देश्य विश्वविद्यालयमा हुने अनुसन्धान विकास र नवप्रवर्तनको परियोजनाहरूमा उद्योग र अन्य क्षेत्रको अनुदानलाई उत्प्रेरित गर्नु हो । विश्वविद्यालयमा सञ्चालित कुनै पनि अनुसन्धान विकास र नवप्रवर्तनको परियोजनामा पब्लिक संस्थाहरूसँग संयुक्त कार्यक्रम गरी छनोट भएका प्रस्तावलाई पब्लिक संस्थाले प्रतिबद्धता गरेअनुसारको अनुदान (बढीमा सोही बराबरको रकम) आयोगले थप्नेछ । यस कार्यक्रमअन्तर्गतको परियोजनामा

आयोगले बेहोर्ने अनुदानको सीमा रु.१००,०००/- (एक लाख) देखि रु. १५,००,०००/- (पन्ध्र लाख) बीच रहनेछ । यस कार्यक्रमअन्तर्गतको अनुदानको लागि आवेदक फ्याकल्टी वा अनुसन्धान टोलीले बाह्य दाताको अनुदान प्रतिबद्धताको प्रमाणका साथ आवेदन दिनुपर्नेछ । यस वर्ष ५ वटा यस्ता परियोजनालाई सहयोग गर्ने योजना गरिएको छ । आयोगले निश्चित समयसीमा तोक्यो प्रस्ताव माग गरेको समयमा आवेदन बुझाउने उमेदवारलाई मात्र प्रतिस्पर्धाका आधारमा अनुदान उपलब्ध गराइनेछ ।

आवेदन, मूल्याङ्कन, छनोट र अनुदान घोषणाको लागि आयोगले प्रदान गर्ने अनुसन्धान अनुदानहरूमध्ये रकमको आधारमा देहायबमोजिम जुन अनुदानसँग नजिक छ त्यही अनुदानको कार्यविधि अपनाइनेछ :

क्र.सं.	प्रायोजकले प्रतिबद्धता जनाएको रकम (आयोगले बराबर रकम थप्नेछ)	कार्यविधि
१.	रु.१००,००० - २,००,०००	लघु अनुसन्धान विकास र नवप्रवर्तन अनुदान कार्यविधि अनुसार
२.	रु. २,००,००० - ४,००,०००	फ्याकल्टी अनुसन्धान अनुदान कार्यविधि अनुसार
३.	रु. ७,५०,००० - १५,००,०००	सहकार्यात्मक अनुसन्धान अनुदान कार्यविधि अनुसार

९.५ विशेष अनुसन्धान (Special Research)

यस कार्यक्रमको उद्देश्य आवश्यकतामा आधारित अनुसन्धानलाई सहयोग गर्नु हो । राष्ट्रिय महत्त्व भएका वा जरुरी विषयमा गरिने वैज्ञानिक अनुसन्धान र आयोग एवं विश्वविद्यालयहरू र सरकारी निकायहरूलाई आवश्यक वा उपयोगी हुने नीतिगत अनुसन्धानलाई यस कार्यक्रमअन्तर्गत सहयोग गरिनेछ । सामान्यतया आयोगले नै विषय तोक्यो योग्य अनुसन्धानकर्ता र संस्थाहरूलाई शोधप्रस्ताव पेस गर्न आह्वान गर्नेछ । यस कार्यक्रमका लागि आयोगले विस्तृत कार्यविधि बनाई कार्यक्रम सञ्चालन गर्नेछ । यस वर्ष २ वटा नीतिगत अनुसन्धान परियोजना सञ्चालन गर्ने योजना रहेको छ । यस कार्यक्रमका लागि सामान्यतया सहकार्यात्मक अनुसन्धानका लागि तोकिएको शर्त लागू हुनेछ ।

९.६ बाह्य अनुसन्धान सहकार्य (Extramural Research Collaboration)

आयोगको अनुदान सहयोगमा शैक्षिक संस्थामा सञ्चालन हुने सबै प्रकारका अनुसन्धान परियोजनामा मान्यता प्राप्त अन्तर्राष्ट्रिय विश्वविद्यालय (विश्व वरीयतामा १००० भित्र परेको) र

अनुसन्धान संस्थाका फ्याकल्टी वा अनुसन्धानकर्ताबीच अनुसन्धान सहकार्यलाई प्रोत्साहन गरिनेछ । यस्ता सहकार्यका परियोजनामा प्रमुख शोधकर्ता नेपालको विश्वविद्यालयको फ्याकल्टी हुनुपर्नेछ । बाह्य संस्थाका फ्याकल्टी र अनुसन्धानकर्ताले अनुसन्धान परियोजनाको सहशोधकर्ताका रूपमा मात्र सहकार्य गर्न पाउनेछन् । आयोगको अनुदान सहयोगमा नेपाल बाहिरका विश्वविद्यालय र अनुसन्धान संस्थासँग सहकार्य गर्दा निम्न लिखित सर्तहरू पालना गर्नुपर्नेछ :

- (क) अनुसन्धान परियोजनाका प्रमुख शोधकर्ता नेपालका विश्वविद्यालयको फ्याकल्टी हुनुपर्नेछ,
- (ख) विदेशका राष्ट्रिय निकाय/बोर्डको मान्यताप्राप्त विश्वविद्यालय र अनुसन्धान संस्थाका फ्याकल्टी र अनुसन्धानकर्ता सहशोधकर्ता हुनुपर्नेछ,
- (ग) बाह्य संस्थाका सहशोधकर्ताको न्यूनतम योग्यता पिएच.डी. उपाधि र अनुसन्धान प्रकाशनको प्रामाणिक अभिलेख (सूचीकृत जर्नलमा कम्तीमा ३ वटा मौलिक शोधलेख प्रकाशन भएको) हुनुपर्नेछ,
- (घ) बाह्य संस्थाका सहशोधकर्ताले आवेदनसँगै संस्थाप्रमुखको हस्ताक्षरसहितको स्वीकृतपत्र पेस गर्नुपर्नेछ,
- (ङ) अनुसन्धानको मुख्य अंश नेपालको शैक्षिक/अनुसन्धान संस्थामा सञ्चालन हुनुपर्नेछ,
- (च) कुनै पनि प्रयोग र अध्ययन गर्नुपर्दा त्यसको लागि सुविधा उपलब्ध भएसम्म नेपालमा नै गर्नुपर्नेछ । नेपालमा उपलब्ध नभएका सुविधा र गुणस्तरको लागि आवश्यक भएमा मात्र बाह्य संस्थामा प्रयोग र अध्ययन गर्न सकिनेछ,
- (छ) अनुसन्धानको सामग्री, नमुना र प्रविधि ओसारपसार गर्नुपरेमा नेपालको कानून, अनुसन्धान आचारसंहिता र निर्देशिका पालना गर्नुपर्नेछ,
- (ज) विदेशी सहशोधकर्ताको हकमा बेहोरिने भिसालगायत सम्पूर्ण दायित्व सम्बन्धित संस्थाको हुनेछ ।

९.७ जर्नलमा शोधलेख प्रकाशन सहयोग (Support for Publication of Research Articles)

यस कार्यक्रमअन्तर्गत आयोगबाट अनुदान प्राप्त उच्च शैक्षिक संस्थामा पूर्णकालीन रूपमा कार्यरत शिक्षक/अनुसन्धानकर्तालाई सो अनुसन्धानमा आधारित शोधलेख उच्च प्रभाव अङ्क भएका अन्तर्राष्ट्रिय सूचीकृत जर्नलमा (Indexed Journal with Impact Factor & Ranking) प्रकाशित गर्दा लागनसक्ने प्रकाशन शुल्क बेहोरिनेछ । आयोगले बेहोर्ने रकमको सीमा रु. ७५,००० तोकिएको छ । यस कार्यक्रम अन्तर्गत Q3/Q4 ranked जर्नलमा प्रकाशन सहयोगको हकमा, वर्षमा एकपल्टका लागि मात्र उपलब्ध गराइने छ । सहयोगका लागि आवेदक, मुख्य अन्वेषक वा

अनुरूपी लेखक (corresponding author) हुनुपर्नेछ । शोधप्रकाशन सहयोग प्राप्त गर्नका लागि जर्नल open access हुनुपर्नेछ । कोषमा रकम उपलब्ध भएमा आयोगबाहेक अन्य स्रोतबाट अनुदानप्राप्त अनुसन्धानमा आधारित शोधलेखका लागि पनि यस्तो सहयोग उपलब्ध गराउन सकिनेछ । आवेदकले प्रकाशन शुल्क तिरेको ६ महिनाभित्र शोधभर्नाका लागि दाबी गर्नुपर्नेछ । आवेदकले प्रकाशनार्थ पेस गरेका शोधलेखको पाण्डुलिपि, प्रकाशनको लागि स्वीकृत भएको पत्र, प्रकाशन शुल्क तिरेको रकम खुल्ने बिल र आवेदक कार्यरत रहेको संस्थाको सिफारिससहित **अनुसूची-८** बमोजिमको फारम भरी आवेदन दिनुपर्नेछ ।

* आ.व. २०८०/८१ मा अनुदान शोधभर्नाका लागि कार्य सम्पन्न गरी आयोगमा निवेदन प्राप्त भईसकेकाको हकमा कार्यक्रम कार्यविधि २०८० अनुसार हुनेछ ।

९.८ उत्कृष्टताका केन्द्रहरू स्थापनार्थ सहयोग (Support for the Establishment of Center of Excellence)

यस कार्यक्रमको उद्देश्य विश्वविद्यालयहरूमा अध्ययन/अध्यापन र अनुसन्धानको गुणस्तर सुनिश्चित गरी नवप्रवर्तनात्मक कार्यलाई प्राथमिकता दिई विशिष्टीकृत विषयमा उत्कृष्टता केन्द्रहरू बनाउनु हो । यस कार्यक्रमसँग सम्बन्धित प्रस्ताव तथा सङ्ख्या आयोगले आवश्यकता र उपलब्ध स्रोतको आधारमा निर्धारण गर्नेछ । यस कार्यक्रममा सहभागी हुन चाहने संस्थाले **अनुसूची-८.२** बमोजिमको आवेदन फारम भरेको हुनुपर्नेछ र निम्नानुसारका सर्तहरूसमेत पालना गरेको हुनुपर्नेछ :

- (क) मुलुकका विश्वविद्यालय तथा सो सरहका उच्च शैक्षिक संस्थाहरूहुनुपर्ने,
- (ख) प्रस्तावना सम्बन्धित विश्वविद्यालय वा सोसरहका उच्च शैक्षिक संस्थाहरूको उपकुलपतिबाट स्वीकृत भएको हुनुपर्ने,
- (ग) एक विश्वविद्यालयले बढीमा २ वटा प्रस्ताव पेस गर्नसक्ने (एकभन्दा बढी प्रस्ताव पेस गरेको अवस्थामा सम्बन्धित विज्ञहरू दोहोरिन पाइनेछैन),
- (घ) यस कार्यक्रममा सहभागी हुन थप न्यूनतम सर्त तथा मूल्याङ्कनका आधार आयोगले निर्धारण गरेबमोजिम हुनेछन् ।

९.९ राष्ट्रिय महत्त्वका विषयमा नवप्रवर्द्धनात्मक प्राविधिक तथा वैज्ञानिक अनुसन्धान (Innovative Technical and Scientific Research in the Areas of National Importance and Priority)

राष्ट्रिय शिक्षा नीति २०७६, विज्ञान प्रविधि र नवप्रवर्द्धन नीति २०७६, पन्ध्रौँ आवधिक योजना तथा आयोगको वार्षिक नीति कार्यक्रम तथा बजेटमा समावेश भएको राष्ट्रिय महत्त्वका विषयमा नवप्रवर्तनात्मक प्राविधिक तथा वैज्ञानिक अनुसन्धान कार्यक्रमले सरकारका प्राथमिकता प्राप्त

क्षेत्रमा परिणाममुखी अनुसन्धान गर्ने अपेक्षा राखेको छ । यस कार्यक्रका लागि विश्वविद्यालयका अनुसन्धान केन्द्रहरू, विश्वविद्यालयका सङ्काय/स्कूलहरू, उच्च शैक्षिक संस्था, प्रतिष्ठानबाट ऊर्जा, यातायात, पर्यटन, कृषि, शिक्षा, स्वास्थ्य, खाद्यसुरक्षा, वनविज्ञान, वातावरण, पहाडी अर्थव्यवस्था, सहरी विकास, वैदेशिक रोजगारी, सामाजिक विकास आदि विषयक्षेत्रहरूमा अनुसन्धान गरीसमृद्ध नेपाल सुखी नेपाली भन्ने राष्ट्रिय लक्ष्यमा योगदान पुऱ्याउने अपेक्षासमेत गरिएको छ । नेपाल सरकारले आयोगलाई विषय खुलाई अनुसन्धान गरिदिन भनी लेखेर आएमा समेत आयोगले यस कार्यक्रममार्फत अनुसन्धानका कार्यहरू अगि बढाउनेछ ।

आवेदनका लागि योग्यता

- (क) विश्वविद्यालयका अनुसन्धान केन्द्रहरू, सङ्काय/स्कूलहरू/केन्द्रीय विभाग तथा क्याम्पसहरू,
- (ख) अन्य सर्तहरू दफा ९.३ मा तोकिएबमोजिम हुनेछ,
- (ग) शोधप्रस्ताव र अनुसन्धानको प्रकृति हेरी आयोगले बजेटको परिधिभित्र रही अनुदान रकम निर्धारण गर्नेछ ।

९.९.१ सहकार्यात्मक तथा नवप्रवर्तन अनुसन्धान अनुदान

यस अनुदानको मुख्य उद्देश्य नवीनतम तथा समतामूलक सहकार्यात्मक अनुसन्धान परियोजनाहरूको विकासलाई बढावा दिनु हो । यो अनुदानअर्न्तगत अनुसन्धानकर्ताहरूलाई राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय स्तरमा सहकार्य गर्न सहज बनाइनेछ । यस अनुदानले अन्वेषकहरूको संस्थागत आदानप्रदान, प्रकाशनहरू र बौद्धिक सम्पत्ति अधिकार साभेदारीका साथ अन्तर्राष्ट्रिय वैज्ञानिक सहकार्यका पनि लक्ष्य लिएकोछ । यस अनुदानले सरकारको पन्ध्रौं आवधिक योजना, राष्ट्रिय शिक्षा नीति-२०७६, विज्ञान प्रविधि तथा नवप्रवर्तन (STI) नीति २०७६, उच्चशिक्षामा अनुसन्धान दिगोपन योजना Research Sustainability Plan in Higer Education (२०२१ २०२४) का साथै राष्ट्रिय उच्चशिक्षा कार्यक्रम फ्रेमवर्कमा (National Higher Education Program Framework) परिकल्पना गरिएअनुसार विज्ञान र इन्जिनियरिङ सङ्कायमा समान महिला सहभागिता बढाउने लक्ष्यमा पनि योगदान पुऱ्याउने रहेको छ ।

सहकार्यात्मक तथा नवप्रवर्तनात्मक अनुसन्धानका लागि न्यूनतम योग्यता

- (१) प्रमुख तथा सहअनुसन्धानकर्ता (Principal and Co-Investigator) पिएच.डी. उपाधि प्राप्त हुनुपर्नेछ,
- (२) प्रमुख अनुसन्धानकर्ताले सूचीकृत जर्नलमा कम्तीमा पाँचवटा मौलिक शोधलेखप्रमुख लेखक भई प्रकाशन गरेको अथवा Q1/Q2 ranked जर्नलमा कम्तीमा तीनवटा मौलिक शोधलेख प्रमुख लेखक भई र कम्तीमा दुईवटा मौलिक शोधलेख सहलेखक भई प्रकाशन गरेको हुनुपर्नेछ,

- (३) प्रमुख अनुसन्धान कर्ताको रूपमा कम्तीमा एउटा राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय स्तरको अनुसन्धान परियोजना पूरा गरेको हुनुपर्नेछ,
- (४) अनुसन्धान कार्यमा कम्तीमा दुईजना फ्याकल्टी (राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय सहअनुसन्धानकर्ता) संलग्न गराउनुपर्नेछ,
- (५) सहअनुसन्धानकर्ताले सूचीकृत जर्नलमा कम्तीमा दुईवटा मौलिक शोधलेखप्रमुख लेखक भई प्रकाशन गरेको अथवा Q1/Q2 ranked जर्नलमा कम्तीमा एउटा मौलिक शोधलेखप्रमुख लेखक भई वा विगत पाँच वर्षमा सहलेखक भई दुईवटा मौलिक लेख प्रकाशन गरेको हुनुपर्नेछ,
- (६) अन्तर्राष्ट्रिय अनुसन्धानकर्ता Times Higher Education Ranking को शीर्ष १००० भित्रको संस्थाबाट हुनुपर्नेछ ।

९.९.२ एकस्व अधिकारसहयोग (Support for Patent)

आयोगले विश्वविद्यालय/उच्च शैक्षिक संस्थाहरूमा भइरहेका वैज्ञानिक अनुसन्धानहरूलाई आविष्कारका रूपमा प्याटेन्ट गर्न प्रोत्साहित गर्ने उद्देश्यले उच्च शैक्षिक संस्थाहरूमा पूर्णकालीन रूपमा कार्यरत शिक्षक तथा अनुसन्धानकर्तालाई आफ्नो बौद्धिक कार्य प्याटेन्ट गर्नुपर्दा लागनसक्ने आवेदन तथा प्रक्रिया शुल्क बेहोर्ने छ । आयोगले बेहोर्ने रकमको सीमा रु. ५ लाखसम्म तोकिएको छ । यस कार्यक्रमअन्तर्गत प्रत्येक वर्ष १ वटा प्याटेन्ट प्रस्ताव दर्ता गरेका शिक्षक तथा अनुसन्धानकर्तालाई सहयोग प्रदान गरिनेछ । यस कार्यक्रममा आवेदन दिँदा **अनुसूची ८.१** को फारम भरी निम्नानुसारका कागजात पेस गर्नुपर्नेछ :

- (क) कार्यरत संस्थाले दिएको नियुक्तिपत्रको प्रतिलिपि,
- (ख) अनुसन्धानसम्बन्धि कागजातको प्रतिलिपि
- (ग) प्याटेन्ट दर्ता गरेको प्रमाण/इनभोइस आदि,
- (घ) प्याटेन्ट दर्ता भएको प्रमाणपत्र ।

९.१० उच्च शैक्षिक संस्थाहरूमा इन्क्युबेशन केन्द्र स्थापनार्थ सहयोग (Support for Establishing Incubation Center in HEIs)

यस कार्यक्रमको उद्देश्य नेपालका उच्च शैक्षिक संस्थाहरूमा नवप्रवर्तन र उद्यमशीलता संस्कृतिलाई प्रवर्द्धन गर्नु हो । उद्यम विकास मानसिकता र स्वरोजगारी सिर्जनाको लागि यस कार्यक्रमको महत्त्वपूर्ण भूमिका रहने अपेक्षा राखिएको छ । यसले नयाँ कम्पनीहरू र रोजगारीहरू सिर्जना गर्न, नयाँ बजारहरूको पहिचान गर्न र नयाँ सीप र क्षमताहरूको अभिवृद्धि गर्न मद्दत गर्नेछ । नेपाल सरकारले विकास योजना र नीतिहरूमा उद्यमशीलता कार्यक्रमलाई जोड दिँदै नवीन उद्यम र व्यवसाय सञ्चालनका लागि स्टार्ट-अप पुँजी विस्तार गर्न नवीनतम स्टार्ट-अप पुँजी

ऋण प्रवाह प्रक्रिया-२०७७ ल्याएको छ । यस कार्यक्रमले राष्ट्रिय प्राथमिकता र लक्ष्यहरूलाई आत्मसात् गर्दै उच्चमशीलताको भावनालाई बढावा दिन तथा विद्यार्थी र सङ्कायहरूलाई नयाँ उच्चमहरू सिर्जना गर्न उत्प्रेरित गर्ने उद्देश्यका साथ उच्च शैक्षिक संस्थाहरूमा उच्चमशीलता पर्यावरण निर्माण गर्छ । इन्क्युबेसन केन्द्रले विशेष गरी शिक्षक तथा विद्यार्थीहरूलाई विभिन्न किसिमका तालिमहरू, नवप्रवर्तनात्मक सोचको उत्पादन र सहजीकरण, स्टार्ट-अपको लागि वित्तीय सहयोग, अन्य प्राविधिक सहयोग, सामुदायिक पहुँचजस्ता महत्त्वपूर्ण कार्यहरू गर्ने अपेक्षा गरेको छ । यो कार्यक्रम आयोगले तयार गरेको निर्देशिकाअनुसार कार्यान्वयन गरिनेछ ।

उपखण्ड - दुई

क्षमता अभिवृद्धि, भ्रमण तथा अन्य विशेष कार्यक्रमहरू

यस कार्यक्रमअन्तर्गत छोटो अवधिका क्षमता अभिवृद्धि कार्यक्रम, वैदेशिक भ्रमण तथा उच्चशिक्षाको पारस्परिक सम्बन्ध तथा साझा नीति अवलम्बन गर्न विभिन्न देशमा आयोजना हुने अन्तर्राष्ट्रिय स्तरका कार्यक्रममा सहभागी हुन आर्थिक सहयोग पुऱ्याइनेछ ।

१०. क्षमता विकास कार्यक्रम (Capacity Development Program)

विश्वविद्यालय र सम्बन्धन प्राप्त क्याम्पसमा कार्यरत शिक्षक तथा कर्मचारीहरूको क्षमता अभिवृद्धि गर्न निम्नानुसारका कार्यक्रमहरू रहनेछन् :

१०.१ पुनर्ताजगी तालिम (Refresher Course)

विश्वविद्यालयअन्तर्गतका सङ्काय, डीनको कार्यालय, अनुसन्धान केन्द्र, केन्द्रीय विभाग, आङ्गिक तथा सम्बन्धन प्राप्त क्याम्पसमा कार्यरत शिक्षकहरूलाई विषयगत पाठ्यक्रम/ पाठ्यांशमा पुनर्ताजगी तालिम गराउनु, समयसमयमा परिवर्तन हुने पाठ्यक्रम तथा नयाँ अध्यापन विधिबारे अद्यावधिक गराउनु यस कार्यक्रमको मुख्य उद्देश्य हो । पुनर्ताजगी तालिम/कार्यशाला कार्यक्रमको विषयवस्तु स्नातक/स्नातकोत्तर/एम.फिल/विद्यावारिधि तहका पाठ्यक्रमसँग सम्बन्धित हुनुपर्नेछ । यस कार्यक्रमअन्तर्गत करिब २० वटा संस्थालाई अनुदान दिइनेछ तर प्राप्त प्रस्ताव र कागजातहरूको आधारमा बजेटको परिधि भित्र रही कोटा थप/घट हुन सक्नेछ । सञ्चालन गर्न चाहेको कार्यक्रमलाई अनुसूची-९ मा उल्लेख भएको फारमबमोजिमको ढाँचामा रीतपूर्वकको प्रस्ताव तयार गरी निर्धारित समयभित्र आयोगको कार्यालयमा पेस गर्नुपर्नेछ । सो फारम आयोगको वेबसाइटबाट पनि डाउनलोड गर्न सकिनेछ । यस कार्यक्रमअन्तर्गत अनुदान रकम कम्तीमा ३ दिन सञ्चालन गर्ने गरी बढीमा रु. १,५०,०००/- सम्म उपलब्ध गराइने छ भने सोभन्दा माथि थप २ दिनका लागि रु. २५ हजारका दरले ५ दिनसम्मको बढीमा रु. २,००,०००/- सम्म अनुदान रकम उपलब्ध गराइनेछ । कार्यक्रम सम्पन्न गरी अनुसूची-९ मा राखिएको आवेदन फारममा उल्लेख गरिएका विवरण प्राप्त भएपश्चात् अनुदान रकम भुक्तानी गरिनेछ । यस कार्यक्रममा आयोगबाट प्रत्यायनकृत उच्च शैक्षिक संस्थाहरूलाई कार्यक्रम संचालन लागि प्राथमिकता दिइने छ ।

१०.२ क्षमता विकास तालिमहरू (Capacity Development Trainings)

विश्वविद्यालयअन्तर्गतका सङ्काय, डीनको कार्यालय, अनुसन्धान केन्द्र, विभागहरू, आङ्गिक तथा सम्बन्धन प्राप्त उच्च शिक्षण संस्थाद्वारा प्रस्ताव गरिएअनुसार शिक्षक तथा कर्मचारीको क्षमता अभिवृद्धि गर्नका लागि विभिन्न किसिमका तालिमहरू सञ्चालन गरिनेछन् । यस कार्यक्रमअन्तर्गत करिब ५० वटा संस्थालाई अनुदान दिइनेछ तर प्राप्त प्रस्ताव र कागजातहरूको आधारमा बजेटको परिधि भित्र रही कोटा थप/घट हुन सक्नेछ । सञ्चालन गर्न चाहेको कार्यक्रमलाई अनुसूची-९ मा उल्लेख भएको फारमबमोजिमको ढाँचामा रीतपूर्वकको प्रस्ताव तयार गरी निर्धारित समयभित्र आयोगको कार्यालयमा पेस गर्नुपर्नेछ । सो फारम आयोगको वेबसाइटबाट पनि डाउनलोड गर्न सकिनेछ । यस कार्यक्रमअन्तर्गत अनुदान रकम कम्तीमा ३ दिन सञ्चालन गर्ने गरी बढीमा रु. १,५०,०००/- उपलब्ध गराइनेछ भने सोभन्दा माथि थप २ दिनका लागि रु. २५ हजारका दरले ५ दिनसम्मको बढीमा रु. २,००,०००/- सम्म अनुदान रकम उपलब्ध गराइनेछ । कार्यक्रम सम्पन्न गरी अनुसूची-९ मा राखिएको आवेदन फारममा उल्लेख गरिएका विवरण प्राप्त भएपश्चात् अनुदान रकम भुक्तानी गरिनेछ । यस कार्यक्रममा प्रत्यायन प्रक्रियामा सहभागी उच्च शैक्षिक संस्थाहरूलाई प्राथमिकता दिइने छ ।

१०.३ अनुसन्धान तालिम (Research Training)

विश्वविद्यालयका विषयसमिति, सङ्काय, डीनको कार्यालय, अनुसन्धान केन्द्र, विभागहरू, आङ्गिक तथा सम्बन्धन प्राप्त उच्च शैक्षिक संस्थाद्वारा प्रस्ताव गरिएअनुसार शिक्षकहरूको अनुसन्धान गर्ने/गराउने सीपको विकास गरी अनुसन्धानात्मक क्षमता अभिवृद्धि गर्नु, अनुसन्धान र उच्चशिक्षाको अन्योन्याश्रित सम्बन्धलाई अनुसन्धान संस्कृतिको रूपमा संस्थागत गर्नु अनुसन्धानविधि तालिमको मुख्य उद्देश्य रहेको छ । विशेष अवस्थामा एम.फिल. र विद्यावारिधि तहमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरू समेतलाई यस कार्यक्रममा सहभागी गराउन सकिनेछ । यस कार्यक्रम अन्तर्गत करिब ७० वटा संस्थालाई अनुदान दिइनेछ तर प्राप्त प्रस्ताव र कागजातहरूको आधारमा बजेटको परिधि भित्र रही कोटा थप/घट हुन सक्नेछ । यस्तो तालिमको आयोजना आयोग आफैले समेत गर्न सक्नेछ । सञ्चालन गर्न चाहेको कार्यक्रमलाई अनुसूची-९ मा उल्लेख भएको फारम बमोजिमको ढाँचामा रीतपूर्वकको प्रस्ताव तयार गरी निर्धारित समयभित्र आयोगको कार्यालयमा पेस गर्नुपर्नेछ । सो फारम आयोगको वेबसाइटबाट पनि डाउनलोड गर्न सकिनेछ । यस कार्यक्रम अन्तर्गत अनुदान रकम कम्तीमा ३ दिन सञ्चालन गर्ने गरी बढीमा रु. १,५०,०००/- उपलब्ध गराइने छ भने सोभन्दा माथिको थप २ दिनका लागि रु. २५ हजारका दरले ५ दिनसम्मको बढीमा रु. २,००,०००/- सम्म अनुदान रकम उपलब्ध गराइनेछ । Advanced hands-on laboratory training तालिमको हकमा प्रयोगशाला खर्चबापत २५,०००/- थप बेहोरिनेछ । कार्यक्रम सम्पन्न गरी अनुसूची-९ मा राखिएको आवेदन फारममा उल्लेख गरिएका विवरण प्राप्त भएपश्चात् अनुदान रकम भुक्तानी गरिनेछ । यस कार्यक्रममा प्रत्यायन प्रक्रियामा सहभागी उच्च शैक्षिक संस्थाहरूलाई प्राथमिकता दिइने छ ।

यस कार्यक्रममा सहभागी हुन निम्नलिखित क्षेत्रका विषयमा अनुसन्धान तालिम आयोजना गर्नुपर्नेछः

- (1) Research Methodology, (theories and research design)
- (2) Research Proposal Development and Research Management,
- (3) Data Management and Analysis,
- (4) Scientific Writing,
- (5) Responsible Conduct of Research,
- (6) Laboratory Safety,
- (7) Advanced Hands-on Laboratory Training.

१०.४ गोष्ठी / कार्यशाला / सम्मेलन (Seminar/Workshop/Conference)

विश्वविद्यालय वा त्यसअन्तर्गतका विभाग एवं सम्बन्धित निकाय तथा क्याम्पसद्वारा विषयगत वा शिक्षा क्षेत्रका समसामयिक समस्याबारे अध्ययन / विश्लेषण गर्ने उद्देश्यले आयोजित गोष्ठी / कार्यशाला / सम्मेलन सञ्चालन गर्न आयोगद्वारा आंशिक रूपमा आर्थिक सहयोग उपलब्ध गराइनेछ । यो कार्यक्रम विश्वविद्यालयसँग सम्बन्धित प्रोफेसनल सोसाइटीहरूसँगको सहकार्यमा समेत सञ्चालन गर्न सकिनेछ तर यसरी सञ्चालन गरिने कार्यक्रमका लागि विश्वविद्यालय वा त्यसअन्तर्गतका निकाय / क्याम्पसबाट प्रस्ताव पेस गर्नुपर्नेछ । यस कार्यक्रमअन्तर्गत स्थानीय, राष्ट्रिय र अन्तर्राष्ट्रिय स्तरका क्रमशः करिब २५, २० र २० वटा संस्थालाई अनुदान दिइनेछ तर प्राप्त प्रस्ताव र कागजातहरूको आधारमा बजेटको परिधि भित्र रही कोटा थप/घट हुन सक्नेछ । यस कार्यक्रममा प्रत्यायन प्रक्रियामा सहभागी उच्च शैक्षिक संस्थाहरूलाई प्राथमिकता दिइने छ । अन्तर्राष्ट्रिय सम्मेलन सम्बन्धित अनुदान प्राप्तीका लागि सम्मेलनको सूचना र उक्त कार्यक्रमबारे ३ महिना अगावै विस्तृत आवेदन आयोगमा पेस गर्नु पर्नेछ । साथै सोको जानकारी वेबसाइटमा पनि राख्नु पर्नेछ । यसको प्रक्रिया निम्नबमोजिम हुनेछ :

- (१) कार्यक्रमका लागि अनुसूची-१० मा उल्लेख भएको ढाँचामा प्रस्ताव पेस गर्नुपर्नेछ । सो ढाँचा आयोगको वेबसाइटबाट पनि डाउनलोड गर्न सकिनेछ,
- (२) कार्यक्रम सञ्चालन गर्दा सम्बन्धित विषय क्षेत्रका प्राध्यापकहरूलाई सहभागी गराउनुपर्नेछ,
- (३) स्थानीय र राष्ट्रिय स्तरका कार्यक्रम सञ्चालन गर्न निर्धारित समयभित्र आयोगको कार्यालयमा प्रस्ताव पेस गर्नुपर्नेछ भने अन्तर्राष्ट्रिय स्तरका कार्यक्रम सञ्चालनका लागि

वर्षभरि नै आवेदन दिन सकिनेछ,

- (४) एउटै विषय/शीर्षकमा प्रत्येक वर्ष यो सुविधा उपलब्ध गराइने छैन,
- (५) अन्तर्राष्ट्रिय स्तरको कार्यक्रम हुनका लागि कम्तीमा ४ राष्ट्रका प्रतिनिधि सहभागी हुनुपर्नेछ र गोष्ठी/कार्यशाला/सम्मेलनसम्बन्धि विवरण वेबसाइटमार्फत सार्वजनिक गरेको हुनुपर्नेछ । सो नभएमा राष्ट्रिय स्तरबापत उपलब्ध गराइने आर्थिक सहयोग मात्र उपलब्ध गराइनेछ,
- (६) प्रस्तावक संस्थाले विगतमा लिएको अनुदानको हिसाबकिताब फर्स्यौट गरिसकेकालाई मात्र निर्णय प्रक्रियामा समावेश गराइनेछ । यस कार्यक्रमका सर्त र अनुदानको रकम निम्नानुसार रहेको छ:

	कार्यक्रम	सर्त	अधिकतम रकम (रु.)
१	एक दिनको कार्यक्रम (स्थानीय, राष्ट्रिय, तथा अन्तर्राष्ट्रिय स्तरका सम्मेलनका लागि)	कम्तीमा दुईवटा क्याम्पसको सहभागिता	१२५,०००।-
२	दुई दिन वा त्यसभन्दा बढीको कार्यक्रम		
	(क) स्थानीय सम्मेलन	कम्तीमा दुईवटा क्याम्पसको सहभागिता	१,५०,०००।-
	(ख) राष्ट्रिय सम्मेलन	कम्तीमा दुईवटा विश्वविद्यालयको सहभागिता	२००,०००।-
	(ग) अन्तर्राष्ट्रिय सम्मेलन	कम्तीमा चारवटा देशको सहभागिता	३००,०००।-

(७) कार्यक्रम सम्पन्न भई प्रतिवेदन प्राप्त भएपछि स्वीकृत रकम उपलब्ध गराइनेछ ।

टिप्पणी : कार्यक्रमको स्तर स्थानीय, राष्ट्रिय, अन्तर्राष्ट्रिय क्षेत्रबाट सहभागिताका आधारमा निर्धारण गरिनेछ । कार्यक्रम सम्पन्न गरी **अनुसूची-१०** मा राखिएको आवेदन फारममा उल्लेख गरिएका विवरण प्राप्त भएपश्चात् अनुदान रकम भुक्तानी गरिनेछ । राष्ट्रिय/अन्तर्राष्ट्रिय सम्मेलन सञ्चालन गर्ने संस्थाले थप निम्नानुसारका विवरणसमेत बुझाउनुपर्नेछ :

- कार्यपत्रको सङ्ख्या/शीर्षक,
- प्यानल छलफल भएको भए सोको विवरण,
- कार्यक्रम तालिकासहितको क्रियाकलाप (Proceedings),

- Abstracts/Article/Paper को विवरण,
- कार्यक्रममा सहभागी हुने संस्था र अन्य सरोकारवालाबीचको अन्तर्क्रिया गर्नुपर्ने किसिमको भए सोको विवरण ।

१०.५ शैक्षिक संस्था उद्योगी/व्यवसायी संवाद (Academia–Industry Dialogue)

यस कार्यक्रमको उद्देश्य विश्वविद्यालय र उद्योग क्षेत्रबीच आपसी लाभ र सामाजिक उत्तरदायित्वको लागि सहकार्यलाई प्रोत्साहन र सहजीकरण गर्नु हो । यसअन्तर्गत विश्वविद्यालयका जिम्मेवार पदाधिकारी, नीतिनिर्माता, फ्याकल्टी, अनुसन्धाता र उद्योग व्यवसाय क्षेत्रका प्रतिनिधि र सम्बद्ध सरकारी निकायबीच विश्वविद्यालय-उद्योग सहकार्यको सम्भावना, क्षेत्र र ढाँचा पहिल्याउन आयोजना गरिने गोष्ठी, कार्यशाला र सम्मेलनलाई वित्तीय सहयोग प्रदान गरिनेछ । यस्ता कार्यक्रमको आयोजना शैक्षिक संस्था, अनुसन्धान संस्था, उद्योगसँग सम्बन्धित सङ्घसंस्था वा आयोग आफैले पनि गर्न सक्नेछ ।

यस कार्यक्रमका लागि स्नातकोत्तर तहको पठनपाठन हुने विश्वविद्यालयका अनुसन्धान केन्द्र, आङ्गिक तथा सम्बन्धन प्राप्त उच्च शैक्षिक संस्थाले आवेदन दिन सक्नेछन् । प्रस्ताव आयोगले तोकेको ढाँचामा **अनुसूची-१०** अनुसार पेस गर्नुपर्नेछ ।

यस सहयोगका लागि आयोगले सूचना प्रकाशित गरेपश्चात् तोकिएको अवधिभित्र आयोगद्वारा निर्धारित ढाँचाअनुसारको फारम भरी आवेदन पेस गर्नुपर्नेछ । म्याद नाघी प्राप्त भएका र रीत नपुगेका आवेदनउपर कुनै कारबाही हुनेछैन । यस कार्यक्रमअन्तर्गत प्रतिस्पर्धाका आधारमा करिब १० वटा उच्चशैक्षिक संस्थालाई (कम्तीमा ५०% कोटा काठमाडौँ उपत्यकाभन्दा बाहिरका उच्च शैक्षिक संस्थालाई छुट्याइने) अनुदान दिइनेछ तर प्राप्त प्रस्ताव र कागजातहरूको आधारमा बजेटको परिधि भित्र रही कोटा थप/घट हुन सक्नेछ । छनोटमा परेका संस्थाले जम्मा रु. १५०,०००/- सहयोग प्राप्त गर्नेछन् । कार्यक्रम सम्पन्न गरी **अनुसूची-१०** मा उल्लेख भएअनुसारको प्रतिवेदन आयोगमा बुझाएपछि अनुदान रकम उपलब्ध गराइनेछ । यो कार्यक्रम आयोग स्वयंले पनि गर्न सक्नेछ । यस कार्यक्रमलाई वितरण गर्दा प्रत्येक प्रदेशमा एक/एक उच्च शैक्षिक संस्था पर्ने गरी (प्राथमिकता) दिइनेछ ।

छनोटका आधारहरू

- निर्दिष्ट ढाँचामा प्राप्त प्रस्ताव भएको, (सान्दर्भिकता, उद्देश्य, विधि, कार्यक्रमको ढाँचा, सहभागिता, अपेक्षित उपलब्धिहरू तथा बजेट)
- रीतपूर्वक पेस भएको आवेदन फारम,
- समयसीमा (समयसीमा नचाहिनेलाई कार्यक्रम गर्नुपूर्व आयोगमा आवेदन बुझाउनुपर्ने),
- कार्यक्रमको प्रकृति हेरी उच्चशिक्षामा कार्यरत शिक्षक, कर्मचारी तथा शोधार्थीहरूसँग

सम्बन्धित भएको,

- विशेषज्ञको छनोट गर्दा प्रस्ताव गरिएको कार्यक्रम सञ्चालन गर्न यथेष्ट अनुभव र उच्च सेवा प्रदान गर्नसक्ने हुनुपर्ने । अनुसन्धान विधि तथा प्राज्ञिक लेखनजस्ता तालिम कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने प्रयोजनका लागि विज्ञ छनोट गर्दा विद्यावारिधि, इन्डेक्स जर्नलमा ताजा आर्टिकल, सम्बन्धित कामको यथेष्ट अनुभवलगायतका आधार हुनुपर्ने,
- सहभागिता (अन्य क्याम्पस तथा विश्वविद्यालय),
- आवेदन दिने संस्थामा अध्ययन/अध्यापन हुने विषयसँग सान्दर्भिक हुनुपर्ने,
- कुनै संस्थाले दुई वा सोभन्दा बढी प्रस्ताव पेसगरेमा प्राथमिकता छुट्याएको हुनुपर्ने,
- प्रस्तावित विषयसँग सम्बन्धित विशेषज्ञ भएको हुनुपर्ने,
- एउटा विभाग/क्याम्पसले दुईभन्दा बढी कार्यक्रममा प्रस्ताव पेस गरेको भए बढीमा दुईवटा मात्र प्रस्ताव स्वीकृत गरिने (यस्ता प्रस्ताव छनोट गर्दा सहभागितालाई आधार मानिनेछ),
- अगिल्लो आ.व.मा सञ्चालन भएको कार्यक्रमसँग मिल्दो विषय/शीर्षक भएमा यो सुविधा प्रदान गरिनेछैन ।

दफा १० मा उल्लिखित कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्दा पालना गर्नुपर्ने अन्य सर्तहरू

- आयोगले कार्यक्रमको अनुगमन गर्ने हुँदा कार्यक्रम सञ्चालन हुने समयबारे पूर्वजानकारी गराउनुपर्नेछ,
- कार्यक्रम सञ्चालनका लागि छनोटमा परेका संस्थाले कार्यक्रमको प्रकृति हेरी नजिकका क्याम्पसहरूलाई समावेश गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्नेछ,
- एउटा कार्यक्रमका लागि सहभागी सङ्ख्या सामान्यतया कम्तीमा २० जना हुनुपर्नेछ,
- सामान्यतया प्रति दिन ४ वटा सेसन (प्रति सेसन ९० मिनेट) का कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्नेछ,
- आयोगले प्रदान गर्ने रकम आंशिक मात्र भएकाले कार्यक्रम सञ्चालनका लागि थप रकम आवश्यक परे सम्बन्धित संस्थाले नै व्यवस्थापन गर्नुपर्नेछ,
- अनलाइन माध्यमबाट सञ्चालन हुने कार्यक्रमहरूलाई स्वीकृत रकमको ६० प्रतिशतमात्र आर्थिक सहयोग हुनेछ,
- सामान्यतया स्वीकृत रकमको ३०% पारिश्रमिक र भ्रमणमा, ३०% कार्यक्रम सामग्री र स्टेसनरीमा, ३०% खाजा तथा खाना र १०% अन्य/विविध शीर्षकमा खर्च गर्नुपर्नेछ,
- खाजा तथा खानाको व्यवस्था गर्नुपर्दा प्रचलित नेपाल सरकारको नियमानुसार गर्नुपर्नेछ,
- विशेषज्ञलाई पारिश्रमिक दिँदा प्रचलित नियमानुसार कर कट्टी गरी दिनुपर्नेछ ।

आन्तरिक विज्ञलाई पारिश्रमिक दिँदा प्रति सेसन सामान्यतया रु. ३,०००/- र बाह्य विज्ञलाई रु. ४,०००/- सम्म दिन सकिनेछ,

- एकजना विशेषज्ञलाई प्रतिदिन बढीमा दुईवटा सेसनको पारिश्रमिक दिन सकिनेछ,
- कार्यक्रम सम्पन्न भइसकेपछि आयोगमा प्रतिवेदनमा बुझाउँदा सम्बन्धित संस्थाले कार्यक्रमको पृष्ठमूभि, उद्देश्य, सञ्चालन विधि, सहभागिता, उपलब्धि तथा निष्कर्ष र आगामी दिनमा यस्ता कार्यक्रम सञ्चालन गर्दा लिनुपर्ने नीति/प्रक्रिया, खर्चको विवरण(उच्च शैक्षिक संस्थाले खर्च गर्दा प्रचलित कानुनबमोजिम गर्ने, लेखा राख्ने, लेखा परीक्षण गर्ने/गराउने र अभिलेख राख्नुपर्ने छ) । आयोगले आवश्यक ठानेमा बिल भर्पाइसमेत हेर्न सक्नेछ । उपस्थिति विवरण, फोटो, प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि आदि समावेश हुनुपर्नेछ । खर्च गर्दा प्रचलित कानुनबमोजिम कर लाग्ने विषयहरूमा अग्रिम कर कट्टी गरी त्यसको दाखिला आन्तरिक राजस्व कार्यलयमा गर्नुपर्नेछ ।

१०.६ क्याम्पस प्रमुखका लागि शैक्षिक योजना तथा प्रशासनसम्बन्धि तालिम (Training on Higher Education Planning and Administration)

आयोगले प्रत्येक वर्ष विश्वविद्यालयका आङ्गिक तथा सामुदायिक क्याम्पसमा कार्यरत क्याम्पस प्रमुख/सहायक क्याम्पस प्रमुखका लागि शैक्षिक योजना तथा प्रशासनसम्बन्धि तालिम सञ्चालन गर्नेछ । क्याम्पसको नेतृत्व गरिरहेका प्रमुखहरूको शैक्षिक योजना तथा प्रशासनमा थप सीप र दक्षताअभिवृद्धि गर्नाले उच्च शैक्षिक संस्थाहरूको विकास, विस्तार तथा प्राज्ञिक क्षमताको वृद्धि भई सुशासन कायम हुनसक्ने देखिएकाले यो कार्यक्रम कार्यान्वयन गरिएको हो । आयोगले आफैँ वा विश्वविद्यालयका अनुसन्धान केन्द्र/सङ्काय/विभाग आदिसँगको सहकार्यमा यो कार्यक्रम सञ्चालन गर्न सक्नेछ । निर्धारण गरिएको समयसीमाभित्र प्राप्त आवेदनलाई सूचकाङ्कमा आधारित भई योग्यताक्रमअनुसार छनोटमा पर्ने क्याम्पस प्रमुखहरू यस कार्यक्रममा सहभागी हुन सक्नेछन् । यो कार्यक्रम ५ दिने आवासीय हुनेछ । कार्यक्रममा लाग्ने खर्च आयोगले व्यवस्थापन गर्नेछ । आवेदन फारम **अनुसूची-१०.१** वाट डाउनलोड गर्न सकिनेछ ।

१०.७ विश्वविद्यालय-समुदाय सम्पर्क कार्यक्रम (University Community Linkage Program)

विश्वविद्यालय र समुदायसँगको सम्बन्ध स्थापित गर्न तथा उच्च शैक्षिक कार्यमा संलग्न प्राध्यापक तथा विद्यार्थीहरूले स्थानीय समाजसँग सहकार्य तथा साभेदारी गरी समुदायको आवश्यकता र प्राथमिकता पहिचान गरेर स्थानीय समुदायलाई फाइदा पुग्नसक्ने कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ । देशको नीति निर्माण तथा कार्यक्रम तर्जुमामा समेत यस कार्यक्रमले पृष्ठपोषणको रूपमा कार्य गर्नसकोस् भन्ने हेतुले तथा शिक्षक-विद्यार्थीहरूलाई स्थानीय स्कुलहरूको शैक्षिक गतिविधिमा टेवा पुग्ने गरी परिचालन गर्न तथा समाजका विभिन्न समस्याहरूको अनुसन्धानका

लागि सहभागी गराउनसमेत आयोगले सहयोग प्रदान गर्नेछ । यस कार्यक्रमका लागि आयोगले निर्धारण गरेको समय सीमाभित्र प्राप्त आवेदनहरू मध्येबाट ४ वटा प्रस्तावलाई आर्थिक सहयोग गर्न सकिनेछ तर प्राप्त प्रस्ताव र कागजातहरूको आधारमा बजेटको परिधि भित्र रही कोटा थप/घट हुन सक्नेछ । सहयोगको सीमा अधिकतम रु. १० लाखसम्म हुनेछ । यस कार्यक्रममा सहभागी हुन **अनुसूची १०.२** को आवेदन फारममा तोकिएका कागजात तथा निर्दिष्ट ढाँचाको प्रस्ताव पेस गर्नुपर्नेछ ।

विश्वविद्यालय समुदाय सम्पर्क कार्यक्रमको प्रस्तावको मूल्यांकन अंक ५० र आवेदकबाट प्रस्तुतीकरणका लागि अंक ५० हुनेछ र प्रस्ताव छनोट हुनका लागि प्रस्ताव मूल्यांकन र प्रस्तुतीकरणमा न्यूनतम ५० प्रतिशत अंक प्राप्त गर्नुपर्नेछ । प्रस्तुतीकरणको मूल्याङ्कन गर्दा प्राज्ञिक समितिका विज्ञमध्ये कम्तीमा दुईजनाबाट उत्तीर्ण अङ्क प्राप्त गरेको हुनुपर्नेछ । बाहिरी विज्ञहरूको मूल्याङ्कनको भार ८० प्रतिशत र आयोगको प्रतिनिधित्व गर्ने व्यक्तिका मूल्याङ्कनको भार २० प्रतिशत रहनेछ ।

यस्तो कार्यक्रमको लागि उच्च शैक्षिक संस्था भित्रकै जनशक्ति पर्याप्त मात्रामा हुनुपर्नेछ ।

१०.८ उच्चशिक्षासम्बन्धी नीति संवाद (Higher Education Policy Dialogue)

उच्चशिक्षाका नीतिगत विभिन्न अवयवमा सरोकारवालासँग छलफल तथा संवादगरी विद्यमान उच्चशिक्षासम्बन्धी नीति, कानुन तथा कार्यक्रमहरूलाई थप प्रभावकारी बनाउनु तथा पृष्ठपोषण गर्नु यस कार्यक्रमको मुख्य उद्देश्य रहेकोछ । उच्चशिक्षा क्षेत्रमा संलग्न पदाधिकारी, प्राज्ञिक व्यक्तित्व, नीति निर्माता, फ्याकल्टी, अनुसन्धानदाता, उद्योग व्यवसाय क्षेत्रका प्रतिनिधि, विद्यार्थी प्रतिनिधि र सम्बन्धित निकायबीच संवाद, कार्यशाला, परामर्श तथा छलफल गरी समयानुकूल नीति निर्माण तथा विद्यमान मौजुदा कानुनमा सुधार गर्नसमेत मदत पुग्ने अपेक्षा गरिएको छ । यो कार्यक्रम आयोगले आवश्यकता बमोजिम आफैले वा विश्वविद्यालयका निकायहरूबीच सहकार्य गरी सञ्चालन गर्नेछ । उच्चशिक्षासम्बन्धी नीति संवादअन्तर्गतका क्षेत्रहरू (जस्तै— गुणस्तर र सार्न्दाभिकता, सरकारी लगानी, समतामूलक पहुँच, अन्तर्राष्ट्रियकरण, सुशासन, वातावरणीय जोखिम न्यूनीकरण तथा सामाजिक सुरक्षण आदि) आयोगले निर्धारण गरेबमोजिम हुनेछन् । यस कार्यक्रममा सहभागी हुन **अनुसूची १०.३** को आवेदन फारममा तोकिएका कागजात तथा निर्दिष्ट ढाँचाको प्रस्ताव पेस गर्नुपर्नेछ ।

१०.९ उच्चशिक्षामा नवप्रवर्तन तथा असल अभ्यास गर्ने नेतृत्वकर्ता पहिचान (Recognition to Academic Leaders for Innovation and Good Practices)

उच्च शैक्षिक क्षेत्रमा शैक्षिक नेतृत्वमा रहेका व्यक्तिले विद्यमान नियम तथा कानुनको

पालनगरीसंस्थाको व्यवस्थापन, सञ्चालनमा सुशासन, शैक्षिक व्यवस्थापन (पाठ्यक्रम, पठनपाठन, मूल्याङ्कन) मा गरिएका नवप्रवर्तनात्मक तथा असल अभ्यासहरूलाई प्रोत्साहन गर्नु यस कार्यक्रमको मुख्य उद्देश्य रहेको छ । आयोगले निश्चित समयसीमा तोकौ **अनुसूची १०.४** को निदिष्ट ढाँचामा उच्च शैक्षिक संस्थामा पूर्णकालीनरूपमा कार्यरत नेतृत्वकर्ताबाट असल अभ्यास तथा नवप्रवर्तनमा गरिएका कार्यसहितको प्रस्ताव माग गर्नेछ र तोकिएका आधारमा छनोट गरिनेछ । कार्यक्रमबाट विश्वविद्यालय/आङ्गिक निकायबाट १ जना र सम्बन्धन प्राप्त १ जना गरी जम्मा दुईजना नेतृत्वकर्ता छानिनेछ । छनोट हुने संस्थाको विकासका लागि थप रकम सहयोग उपलब्ध गराइनेछ ।

११. अध्ययन/अध्यापन भ्रमण (Teaching/Study Visit)

यसअन्तर्गत निम्नलिखित कार्यक्रमहरू रहनेछन् :

११.१ उच्च शैक्षिक संस्थामा प्राध्यापकको भ्रमण (Visit by Professor in Higher Education Institutions)

उच्च शैक्षिक संस्थामा सञ्चालित अध्ययन/अध्यापन कार्यमा सुधार ल्याउन तथा पठनपाठनको गुणस्तरलाई समयसापेक्ष बनाउनका निम्ति सम्बन्धित विषयका प्राध्यापकलाई छोटो अवधिका लागि ग्रामीण तथा दुर्गम क्षेत्रका क्याम्पसमा अध्यापन कार्यमा संलग्न गराउन यस कार्यक्रमअन्तर्गत अनुदान दिइनेछ । यस कार्यक्रमको सञ्चालनका लागि देहायबमोजिमका प्रक्रिया अँगलिनेछन् :

- नेपाल भित्र संचालित उच्च शैक्षिक संस्थाहरूमा आवश्यकता हेरी प्राध्यापकहरूले visiting professor विशेषज्ञ भै काम गर्न सक्नेछन् ।
- (१) अनुभवी एवं सम्बन्धित विषयका विशेषज्ञहरूलाई प्राथमिकताका आधारमा यस कार्यक्रममा सहभागी गराइनेछ । यस्तो कार्यक्रममा सहभागी हुन प्राध्यापक तहको हुनुपर्नेछ,
- (२) आमन्त्रण गरिने शिक्षकको छनोट र कार्यक्रम सञ्चालन आयोगले गर्नुपर्नेछ,
- (३) सञ्चालन गरिने विषय, अवधि, विशेषज्ञबाट अपेक्षा गरिएको सेवा आदि उल्लेख गरिएको प्रस्ताव सम्बन्धित क्याम्पसले आयोगमा पेस गर्नुपर्नेछ,
- (४) प्रस्ताव स्वीकृत भएमा बढीमा २ जना शिक्षकलाई ७ दिनसम्मको आवश्यक पर्ने खर्च उपलब्ध गराइनेछ । यसरी उपलब्ध गराउने खर्च सम्बन्धित शिक्षकको भ्रमण र पारिश्रमिकका निम्ति हुनेछ । खाना तथा बासको व्यवस्था सम्बन्धित क्याम्पसले गर्नुपर्नेछ,
- (५) यस कार्यक्रमको प्रतिवेदन विशेषज्ञबाट प्रमाणित गराई आयोगको कार्यालयमा पेस

गरेपछि भुक्तानी दिइनेछ,

- (६) स्थानीय/क्षेत्रीय स्तरमा विशेषज्ञ नभएको खण्डमा मात्र राजधानी वा देशभित्रका अन्य स्थानबाट विशेषज्ञ आमन्त्रण गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्नेछ,
- (७) सञ्चालन गर्न चाहेको कार्यक्रमलाई **अनुसूची-११** मा उल्लिखित फारम बमोजिमको ढाँचामा रीतपूर्वकको प्रस्ताव तयार गरी निर्धारित समयभित्र आयोगको कार्यालयमा पेस गर्नुपर्नेछ (सो फारम आयोगको वेबसाइटबाट पनि डाउनलोड गर्न सकिनेछ),
- (८) Economic Class को हवाईजहाजको भाडाबापतको रकम आयोगले उपलब्ध गराउनेछ । सम्भव भएसम्म सार्वजनिक यातायात प्रयोग गर्नुपर्नेछ,
- (९) विशेषज्ञलाई प्रति दिन रु. ६,०००/- का दरले, नियमानुसार कर कट्टी गरी, पारिश्रमिक उपलब्ध गराइनेछ ।

११.२ सभा/गोष्ठीमा सहभागिताका लागि भ्रमण अनुदान (Travel Grants for Participation in Seminars/ Conferences)

यस कार्यक्रमअन्तर्गत विदेशमा आयोजना हुनेसभा/गोष्ठी/कार्यशाला आदिमा कार्यपत्र/मुख्य वक्ता (Key Note Speaker) भई सहभागी हुन उच्चशिक्षा संस्थामा कार्यरत पूर्णकालीन शिक्षकलाई आर्थिक सहयोग उपलब्ध गराइनेछ । यस कार्यक्रमका लागि उमेर हद ६३ वर्ष नकाटेको हुनुपर्नेछ । यस कार्यक्रममा आयोगको आर्थिक सहयोगबाट अनुसन्धान गर्ने शिक्षकहरूलाई आफ्नो अनुसन्धान कार्यमा सहयोगी हुने तथा सम्बन्धित अनुसन्धानको परिणाम प्रस्तुत गर्नसमेत प्रोत्साहित गरिनेछ । यस्तो आर्थिक सहयोग रकम भ्रमण, रजिस्ट्रेशन, भिसा, बास आदिका लागि खर्च गर्न सकिनेछ । भ्रमण अनुदानका निम्ति निम्नलिखित प्रक्रिया अपनाउनुपर्नेछ :

कार्यक्रममा सहभागी हुन जानुअघिपेस गर्नुपर्ने कागजातहरू

- (१) आयोगले निर्धारण गरेको फारम भर्नुपर्नेछ । सो फारम **अनुसूची-१२** मा राखिएको छ । सो फारम आयोगको वेबसाइटबाट पनि डाउनलोड गर्न सकिनेछ,
- (२) सम्बन्धित आयोजक संस्थाको निमन्त्रणापत्र,
- (३) कार्यरत शैक्षिक संस्था प्रमुखको सिफारिसपत्र,
- (४) आयोजक संस्था वा अन्य स्रोतबाट आर्थिक सहयोग हुन सक्ने/नसक्नेबारे स्पष्ट विवरण खुलेको विवरण,
- (५) कार्यपत्र/पोस्टर प्रस्तुतीकरणका लागि जाने शिक्षकले कार्यपत्र/पोस्टर स्वीकृत भएको कार्यपत्र/पोस्टरको सारांशसहित पेस गर्नुपर्नेछ ।

कार्यक्रम समापनपश्चात् बुझाउनुपर्ने कागजातहरू

- (१) सहभागी भएको संस्थाबाट प्राप्त प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि,
- (२) भ्रमणको टिकटको दर/रेट खुलेको अधिकृत बिक्रेता वा ट्राभल एजेन्सीको टिकट र बिल,
- (३) प्रवेशाज्ञा (भिसा) को प्रतिलिपि तथा बोर्डिङ पास,
- (४) कार्यक्रममा सहभागी भएको प्रतिवेदन ।

निर्णय प्रक्रिया

- (१) कार्यक्रम समापन भएपश्चात् आवश्यक कागजातसहित अनुदानका लागि आयोगमा निवेदन पेस भएको हुनुपर्नेछ (कार्यक्रम सम्पन्न भइसकेको भए आयोगले निर्णय गरेको १.५ महिनामा र भ्रमण सम्पन्न भइनसकेको खण्डमा कार्यक्रम सम्पन्न भएको १ महिनाभित्र),
  - (२) आयोगले निर्धारण गरेको प्राथमिकताका आधारमा स्वीकृत भएका आवेदनहरूलाई मात्र यो अनुदान उपलब्ध गराइनेछ,
  - (३) यस्तो सुविधा एकपटक पनि अवसर प्राप्त नगरेकालाई प्राथमिकता दिइनेछ,
  - (४) अगिल्लो आर्थिक वर्षमा सुविधा पाएकालाई चालु आर्थिक वर्षमा भ्रमण अनुदान उपलब्ध गराइनेछैन,
  - (५) संयुक्त लेखनमा तयार गरिएको कार्यपत्र प्रस्तुतीकरणमा जाने प्रस्तुतकर्ताहरूमध्ये एकजना मुख्य लेखक वा निजले सहमति दिएको सहलेखकलाई मात्र यो अनुदान प्रदान गरिनेछ,
  - (६) रीत नपुगेका आवेदनउपर कुनै कारबाही हुनेछैन ।
- भ्रमण अनुदान निम्नानुसार हुनेछ :

	देश	अधिकतम रकम (रु.)
(क)	भुटान, बङ्गलादेश र भारत	३५,०००/-
(ख)	पाकिस्तान, श्रीलङ्का, माल्दिभ्स, थाइलेन्ड, बर्मा, मलेसिया र कम्बोडिया	६०,०००/-
(ग)	माथि (क) र (ख) मा उल्लेख नभएका अन्य मुलुक	७५,०००/-

आयोगबाट विद्यावारिधि विद्वत्तृति तथा अनुसन्धान सहयोग प्राप्त आवेदकहरूको हकमा भ्रमण अनुदानको लागि निज र आयोग बीच सम्पन्न संझौता बमोजिम अनुदान उपलब्ध गराइनेछ ।

विद्यार्थी छात्रवृत्ति कार्यक्रम

१२. छात्रवृत्ति (Scholarship)

उच्चशिक्षा अध्ययनमा निम्नानुसारका लक्षित समूहका विद्यार्थीहरूलाई छात्रवृत्ति मार्फत उच्च शिक्षाका विभिन्न तहमा छात्रवृत्ति प्रदान गर्ने कार्यक्रम रहेको छ । स्नातक तथा स्नातकोत्तर तहमा उपलब्ध गराइने यस प्रकारको छात्रवृत्ति निम्नानुसारको वर्गलाई प्राप्त आवेदनका आधारमा आयोगबाट स्वीकृत “उच्चशिक्षा अध्ययन छात्रवृत्ति व्यवस्थापन निर्देशिका, २०८०” बमोजिम छनोट गरी उपलब्ध गराइनेछ ।

१. आर्थिक रूपले विपन्न वा दलित समुदाय,
२. लोकतान्त्रिक परिवर्तनका लागि भएका जनआन्दोलन, संघर्ष तथा क्रान्तिका क्रममा शहीद भएका तथा द्वन्द्वका क्रममा वेपत्ता भएका वा अङ्गभङ्ग भइ शारीरिकरूपले कुनै काम गर्न नसक्ने अशक्त र पीडित भएका व्यक्तिका छोराछोरी,
३. अपाङ्गता भएका,
४. मुस्लिम महिला,
५. मुक्त कमलरी र
६. अति न्यून आय भएका दलित समुदाय मध्येका डोम, वादी, चमार र मुसहर समुदायका विद्यार्थी ।

१२.१ प्राविधिक शिक्षण जनशक्ति विकास कार्यक्रम (Technical Teacher Development Program)

नेपाल सरकारले सबै स्थानीय तहमा प्राविधिक तथा व्यावसायिक शिक्षाको पहुँच विस्तार गर्ने नीतिअनुरूप सार्वजनिक विद्यालयहरूमा प्राविधिक धारका विषय विस्तार भइरहेकाले त्यस्ता सामुदायिक विद्यालय, प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालिम परिषद् अन्तर्गतका आङ्गिक शिक्षालय समेतलाई आवश्यक पर्ने प्राविधिक जनशक्ति आपूर्ति गर्नुपर्ने आवश्यकतालाई सम्बोधन गर्न उच्चशिक्षा प्रदायक शैक्षिक संस्थाहरूसँग प्राविधिक कार्यक्रमहरूमा कोटा थप, नयाँ कार्यक्रम तथा विषय विस्तारका लागि लागत साभेदारीमा उच्च शिक्षामा प्राविधिक शिक्षा विस्तार कार्यक्रम सञ्चालनमा ल्याइएको हो । यो कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्न लागत साभेदारीमा दक्ष प्राविधिक जनशक्ति विकास कार्यक्रम कार्यान्वयन निर्देशिका, २०८० जारी भएको छ । प्रति महिना रु. ६,००० प्रति विद्यार्थी निर्वाह खर्च (वार्षिक १० महिनाका लागि) र शुल्कबापतको रकम नेपाल

सरकारले बेहोर्ने र उत्पादन भएका जनशक्तिलाई २ वर्ष राष्ट्रिय प्राविधिक सेवामा प्राविधिक शिक्षा सञ्चालन भएका सार्वजनिक विद्यालय, प्राविधिक शिक्षा तथा व्यवसायिक तालिम केन्द्र तथा टेस्ट स्कूलमा खटाइने व्यवस्था छ ।

उपखण्ड-चार

गुणस्तर सुनिश्चितता तथा प्रत्यायन

(Quality Assurance and Accreditation)

१३. गुणस्तर सुनिश्चितता तथा प्रत्यायन (Quality Assurance and Accreditation)

१३.१ उच्च शैक्षिक संस्थाहरूको प्रत्यायन प्रक्रिया

देशभित्र सञ्चालित उच्च शिक्षण संस्थाहरू गुणस्तरका न्यूनतम मापदण्ड पूरा गरी सञ्चालित छन् भन्ने सुनिश्चितताको प्रयोजनार्थ विश्वविद्यालय अनुदान आयोगले संस्थागत प्रत्यायन प्रणाली लागु गरेको छ । संस्थाहरूले आयोगबाट संस्थागत प्रत्यायन प्राप्तीका लागि पूरा गर्नुपर्ने प्रक्रियाहरू सङ्क्षेपमा निम्न छन् :

(१) आशयपत्र पेश गर्ने :

गुणस्तर सुनिश्चितता तथा प्रत्यायन प्रकृत्यामा सामेल हुन इच्छुक संस्थाले तोकिएको ढाँचामा आवश्यक विवरण र कागजातहरू समेत समावेश गरी शैक्षिक गुणस्तर सुनिश्चितता तथा प्रत्यायन परिषद् सचिवालयमा आशयपत्र पेश गर्नुपर्दछ । आशयपत्र स्वीकृत भएको संस्था मात्र स्वअध्ययन प्रतिवेदन पेश गर्न योग्य हुनेछ ।

(२) स्व-अध्ययन प्रतिवेदन पेश गर्ने :

आशय पत्र स्वीकृत भएको उच्च शैक्षिक संस्थाले शैक्षिक गुणस्तर सुनिश्चितता तथा प्रत्यायन निर्देशिकामा व्यवस्था भए बमोजिम तोकिएको समयावधि, मापदण्ड र सूचकहरूमा आधारित रही संस्थाको स्व-अध्ययन प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्नेछ ।

आयोगले प्रत्यायन प्रकृत्याका लागि स्व-अध्ययन प्रतिवेदन सम्बन्धमा विश्वविद्यालय र विश्वविद्यालय सरहका प्रतिष्ठान, पहिलो चक्रका लागि गुणस्तर सुनिश्चितता प्रकृत्या र दोस्रो वा सो भन्दा माथिका चक्रका लागि सहभागिता जनाउने उच्च शैक्षिक संस्थाहरूको हकमा देहाय बमोजिम छुट्टा छुट्टै मापदण्ड तथा सूचकहरू निर्धारण गरेको छ ।

- विश्वविद्यालय तथा विश्वविद्यालय सरहका प्रतिष्ठानका लागि ६ मापदण्ड (Criteria) र त्यस अन्तर्गतका ९० वटा सूचकहरू (Indicators),
- उच्च शैक्षिक संस्थाहरू मध्ये प्रथम चक्रका लागि ८ मापदण्ड (Criteria) र त्यस

अन्तर्गतका १२० वटा सूचकहरू (Indicators),

- उच्च शैक्षिक संस्थाहरू मध्य दोस्रो तथा तेस्रो चक्रको लागि ६ मापदण्ड (Criteria) र त्यस अन्तर्गतका स्नातकोत्तर कार्यक्रम संचालित संस्थाहरूको लागि ८० वटा सूचकहरू (Indicators) र स्नातक कार्यक्रम संचालित संस्थाहरूको लागि ८५ वटा सूचकहरू (Indicators) । साथै, प्राविधिक र विशिष्टीकृत संस्थाहरूको हकमा थप सूचकहरू निर्धारित छन् ।

उल्लेखित मापदण्ड तथा सुचकहरू सम्बन्धि विवरण बारे थप जानकारी आयोगको वेबसाइटबाट प्राप्त गर्न सकिनेछ ।

(३) स्व-अध्ययन प्रतिवेदनको समीक्षा :

उच्च शैक्षिक संस्थाबाट प्राप्त स्व-अध्ययन प्रतिवेदन परिषद् अन्तर्गत शैक्षिक गुणस्तर सुनिश्चितता तथा प्रत्यायन प्राविधिक समितिले समीक्षा गर्नेछ । समीक्षाको आधारमा समितिले प्रतिवेदन स्वीकृत गर्न वा संस्थालाई पृष्ठपोषण प्रदान गर्न सक्नेछ । पृष्ठपोषणको प्रतिकृया प्राप्त भएमा सो बमोजिम संस्थाले कार्य प्रगति गरी अद्यावधिक विवरणहरू निर्धारित समयमा पेस गरेपछि मात्र प्राविधिक समितिले पूनः समीक्षा गरी प्रतिवेदन स्वीकृत गर्नेछ र समकक्षी परीक्षण टोलीको गठनका लागि शैक्षिक गुणस्तर सुनिश्चितता तथा प्रत्यायन परिषद्मा सिफारिस गर्नेछ ।

(४) समकक्षी परीक्षण टोलीको गठन :

प्राविधिक समितिबाट स्व-अध्ययन प्रतिवेदन स्वीकृत भएको संस्थाको समकक्षी परीक्षणका लागि परिषद्ले उच्च शैक्षिक संस्था अन्तर्गत विश्वविद्यालयको गुणस्तर परीक्षणको लागि गठन हुने समकक्षी परीक्षण टोली बढिमा पाँच सदस्य तथा अन्य उच्च शैक्षिक संस्थाहरूको हकमा बढिमा तीन सदस्यीय विज्ञ सम्मिलित समकक्षी परीक्षण टोली गठन गर्नेछ । यसरी गठित समकक्षी परीक्षण टोलीका सदस्य र सम्बन्धित उच्च शैक्षिक संस्थाले स्वार्थ नवाफिने (No Conflict of Interest) फारम भरी समकक्षी परीक्षण भ्रमण गर्नु पूर्व नै सचिवालयमा पेस गर्नुपर्नेछ । समकक्षी परीक्षण टोलीको गठन सम्बन्धि अन्य व्यवस्था शैक्षिक गुणस्तर सुनिश्चितता तथा प्रत्यायन निर्देशिका, २०८१ बमोजिम हुनेछ ।

(५) पूर्व परीक्षण भ्रमण :

बुँदा (४) बमोजिम गठन भएको परीक्षण टोलीको पोर्टफोलियो बैठक बसी संस्थाबाट प्राप्त हुन आएको स्व-अध्ययन प्रतिवेदन एवं अनुसूचीहरूको मूल्याङ्कन गरी सन्तोषजनक ठानेमा समकक्षी परीक्षण अन्तर्गत पूर्व परीक्षण भ्रमणको तालिका स्वीकृत गर्न सक्नेछ । यस्तो भ्रमण सम्पन्न गर्ने समयावधि शैक्षिक गुणस्तर सुनिश्चितता तथा प्रत्यायन निर्देशिका, २०८१ मा भएको व्यवस्था बमोजिम हुनेछ ।

(६) प्रगति प्रतिवेदन तयार पार्नुपर्ने :

बुँदा (५) बमोजिम सम्पन्न भ्रमणका क्रममा दिइएका सुझावहरू (Recommendations) उपर संस्थाले आवश्यक कार्य प्रगति गरी प्रगति प्रतिवेदन सहित अद्यावधिक स्व-अध्ययन प्रतिवेदन र अनुसूचीहरू समेत निर्धारित समय भित्र सचिवालयमा पेस गर्नुपर्नेछ ।

(७) पूर्ण परीक्षण भ्रमण :

बुँदा (६) बमोजिम प्रगति प्रतिवेदन प्राप्त भएपछि परीक्षण टोलीको पोर्टफोलियो बैठक पूनः बस्नेछ । उक्त बैठकले प्रगति प्रतिवेदन तथा अद्यावधिक स्व-अध्ययन प्रतिवेदन र अनुसूचीहरू समेतको मूल्यांकन गरी सन्तोषजनक ठानेमा समकक्षी परीक्षण अन्तर्गत पूर्ण परीक्षण भ्रमणको तालिका स्वीकृत गर्न सक्नेछ । यस्तो भ्रमण सम्पन्न गर्ने समयावधि शैक्षिक गुणस्तर सुनिश्चितता तथा प्रत्यायन निर्देशिका, २०८१ मा भएको व्यवस्था बमोजिम हुनेछ ।

(८) प्रतिवेदन परिषद्मा पेस हुने :

बुँदा (७) बमोजिम भ्रमण सम्पन्न भए पश्चात समकक्षी परीक्षण टोली प्रमुखले शैक्षिक गुणस्तर सुनिश्चितता तथा प्रत्यायन परिषद् समक्ष प्रतिवेदन प्रस्तुतीकरण गर्नेछ । उक्त प्रस्तुतीकरण र आवश्यक छलफल पश्चात परिषद्ले संस्थाको प्रत्यायनको लागि आयोग समक्ष सिफारिस गर्न, थप कार्य प्रगतिका लागि संस्थालाई पृष्ठपोषण प्रदान गर्न वा पूरक भ्रमण सम्बन्धि निर्णय लिन सक्नेछ । पृष्ठपोषण प्रदान भएमा संस्थाले सो बमोजिम कार्य प्रगति गरी प्रगति प्रतिवेदन पेस गरेपछि र पूरक भ्रमणको निर्णय भएको अवस्थामा भ्रमण सम्पन्न भई प्रतिवेदन प्राप्त भएपछि परिषद्मा प्रत्यायन सिफारिस सम्बन्धमा पूनः छलफल हुनेछ ।

(९) आयोगले निर्णय लिने :

बुँदा (८) बमोजिम परिषद्बाट प्रत्यायनको लागि सिफारिस भई आएको संस्थालाई प्रत्यायन गर्ने सम्बन्धमा अन्तिम निर्णय आयोगले गर्नेछ ।

१३.२ पुनः प्रत्यायन :

उच्च शैक्षिक संस्थाले आफ्नो संस्थाको प्रत्यायन मान्य रहने अवधि समाप्त हुनुअघि पुनः प्रत्यायन (Re-accreditation) का लागि प्रक्रिया सुरु गर्नुपर्नेछ । पुनः प्रत्यायन प्रक्रिया बुँदा १३.१ मा उल्लेख भए बमोजिम नै हुनेछ ।

(पुनश्चः गुणस्तर सुनिश्चितता तथा प्रत्यायन प्रकृयाका हरेक चरणको लागि निर्धारित समयसिमा **अनुसूची १४** बमोजिम हुनेछ । प्रत्यायन प्रकृयाबारे थप जानकारीका लागि शैक्षिक गुणस्तर सुनिश्चितता तथा प्रत्यायन निर्देशिका, २०८१ आयोगको वेबसाइटमा राखिएको छ ।)

१३.३ गुणस्तर सुनिश्चितता तथा प्रत्यायन प्रकृत्यामा सहभागीताका लागि उच्च शैक्षिक संस्थाहरूले पूरा गर्नुपर्ने निर्धारित मापदण्ड तथा पेस गर्नुपर्ने कागजातहरू :

- गुणस्तर सुनिश्चितता तथा प्रत्यायन प्रकृत्यामा सहभागीताका लागि उच्च शैक्षिक संस्थाहरूको आशय पत्र (LOI) स्वीकृतिको लागि निर्धारित मापदण्ड **अनुसूची १४.१** बमोजिम हुनेछ ।
- गुणस्तर सुनिश्चितता तथा प्रत्यायन प्रकृत्यामा सहभागीताका लागि उच्च शैक्षिक संस्थाहरूले आशय पत्र (LOI) पेस गर्दा संलग्न गर्नुपर्ने कागजातहरू: **अनुसूची १४.२** बमोजिम हुनेछ ।

१३.४ विश्वविद्यालय तथा समान स्तरका शैक्षिक संस्थाहरूको गुणस्तर सुनिश्चितता तथा प्रत्यायन

विश्वविद्यालय अनुदान आयोगबाट संचालित उच्च शिक्षामा विशिष्टता प्रवर्द्धन कार्यक्रम (NEHEP) अन्तर्गत पहिलो पटक विश्वविद्यालय तथा समान तहका संस्थाहरूको गुणस्तर सुनिश्चितता तथा प्रत्यायन कार्यक्रम संचालनमा रहेको छ । आयोगबाट विश्वविद्यालयको गुणस्तर सुनिश्चितता तथा प्रत्यायन सम्बन्धि निर्देशिका पारित गरि सो सम्बन्धि कार्य अगाडी बढाइएको छ । गुणस्तर सुनिश्चितता तथा प्रत्यायन प्रकृत्यामा सहभागी हुन कुनै पनि विश्वविद्यालय र समान स्तरका संस्थाहरूले निम्नलिखित आधार पूरा गर्नुपर्नेछ ।

विश्वविद्यालय र समान स्तरका शैक्षिक संस्थाहरूको आशय पत्र स्वीकृतिको लागि निर्धारित मापदण्ड **अनुसूची १४.३** बमोजिम हुनेछ ।

आशय पत्र फारमको साथ विश्वविद्यालयहरू र समान स्तरका शैक्षिक संस्थाहरूले पेस गर्नुपर्ने कागजातहरूको सूची **अनुसूची १४.४** बमोजिम हुनेछ ।

१३.५ अनुगमन तथा मुल्याङ्कन सम्बन्धि व्यवस्था:

प्रत्यायनकृत उच्च शैक्षिक संस्थाको अनुगमन तथा मुल्यांकन प्रयोजनका लागि परिषद् बाट निर्धारण भए बमोजिम डेस्क अनुगमन, अनलाइन अनुगमन वा स्थलगत अनुगमन हुनेछ । अनुगमन सम्बन्धि अन्य व्यवस्था शैक्षिक गुणस्तर सुनिश्चितता तथा प्रत्यायन निर्देशिका, २०८१ निर्धारण भए बमोजिम हुनेछ ।

१३.६ गुणस्तर अभिवृद्धि (Quality Enhancement) कार्यक्रम सम्बन्धि व्यवस्था :

विश्वविद्यालय अनुदान आयोग अन्तर्गत सञ्चालित उच्च शिक्षामा विशिष्टता प्रवर्द्धन कार्यक्रम (Nurturing Excellence in Higher Education Program, NEHEP) को Result Area अन्तर्गतका Sub Result Areas मध्य गुणस्तर अभिवृद्धि (Quality Enhancement)

कार्यक्रममा सहभागीताको लागि विश्वविद्यालय अनुदान आयोगबाट गुणस्तर प्रत्यायनकृत भई परिषद्ले तोकेबमोजिम न्यूनतम योग्यता तथा शर्तहरू पूरा गरेका उच्च शैक्षिक संस्थाहरूले NEHEP सम्बद्ध कार्यसञ्चालन निर्देशिका (Operations Manual) को परिच्छेद ५.२ मा भएको व्यवस्था अनुसार आवेदन पेस गर्नुपर्नेछ । थप जानकारीका लागि आयोगको वेबसाइटमा रहेको कार्यसञ्चालन निर्देशिका (Operations Manual) हेर्न सकिनेछ ।

आयोगका कर्मचारीहरूका लागि क्षमता अभिवृद्धि तथा निजका सन्ततिलाई उच्चशिक्षा अध्ययनका लागि छात्रवृत्ति कार्यक्रमहरू

विश्वविद्यालय अनुदान आयोगको स्थायी सेवामा कार्यरत कर्मचारीहरूको क्षमता अभिवृद्धिका लागि विद्यावारिधिको अध्ययन विदा स्वीकृत गर्दा विश्वविद्यालय अनुदान आयोग कर्मचारी नियमावली २०७८ को नियम ६९ बमोजिम अध्ययन गर्न जाने कर्मचारी उपनियम २ बमोजिम स्थायी सेवा अवधि पाँच वर्ष पुगेको हुनु पर्ने र स्वःअध्ययनको हकमा कम्तीमा एक वर्ष स्थायी सेवा पुगी परीक्षणकाल हटेका कर्मचारीहरूमध्येबाट सेवा अवधि र तहका आधारमा स्वीकृत बजेट शिर्षकको सिमा भित्र रही आयोगको **कार्यक्रम कार्यविधि-२०८१** को **खण्ड-ख** मा उल्लेख भए बमोजिमको रकम उपलब्ध गराइनेछ । आयोगका कर्मचारीहरूका लागि क्षमता अभिवृद्धि कार्यक्रमहरू देहाय बमोजिम रहेका छन् ।

- (१) विद्यावारिधि
- (२) दर्शनाचार्य
- (३) भ्रमण अनुदान (वर्षमा एकपटक (आयोग तथा नेपाल सरकारबाट मनोनीत भई दैनिक भ्रमण खर्चमा भ्रमण गर्नेबाहेक)
- (४) स्नातकोत्तर थिसिस सपोर्ट (पहिलो उपाधि)
- (५) जर्नलमा शोधलेख प्रकाशन सहयोग

आयोगको करार सेवामा कार्यरत कर्मचारीहरूको क्षमता अभिवृद्धिका लागि उच्च शिक्षाको विशिष्टताको प्रबर्द्धन कार्यक्रम (Investment Project Financing Component) बाट अनुसन्धान सहयोग, शोधसहयोग, भ्रमण अनुदान र जर्नलमा शोध लेख प्रकाशन सहयोग प्रस्ताव स्वीकृत भए पश्चात उपलब्ध गराइनेछ ।

पुनश्चः आयोगले निर्धारण गरेको कोटा अनुसार मात्र अध्ययन विदा स्वीकृत गरिने छ ।

अध्ययन/असाधारण विदा स्वीकृतिको लागि अनिवार्य पेस गर्नुपर्ने कागजातहरू

१. अध्ययन पूर्व स्वीकृति पत्र
२. विदा माग गरिएको सक्कलै निवेदन (विदाको प्रकार सहित कानूनी दफा, नियम समेत उल्लेख गर्ने)

३. यस अघि उक्त विदा लिएको भए सो को प्रतिलिपि, नलिएको भए प्रमाणित पत्र
४. छात्रवृत्ति अन्तर्गत मनोनयन भएको भए सो पत्र
५. कर्मचारीको अद्यावधिक वैयक्तिक विवरण
६. अध्ययन संस्था र कुन विषयमा भर्ना भएको हो सो को प्रमाण खुल्ने कागजात तथा अध्ययन शुरू हुने मिति खुलेको सम्बन्धित संस्थाको पत्र
७. स्थायी नियुक्ति, शुरू हाजिरी, स्तरवृद्धि भएको भए सो समेतको प्रतिलिपि
८. आवश्यक शैक्षिक योग्यताको प्रमाणपत्रहरू
९. अध्ययन विदा स्वीकृत पछि:
  - कबुलियतनामा (तलवी वा वेतलवी विदाको लागि)
  - बरबुझारथ प्रमाणपत्र

नोट: अध्ययन प्रयोजनार्थ पूर्व स्वीकृति लिएका व्यक्तिहरूले अध्ययन शुरू भएको १५ दिनभित्र तलवी/वेतलवी विदा स्वीकृत गराइसक्नु पर्नेछ । उल्लेखित आवश्यक सम्पूर्ण कागजात सहित निवेदन पेस गरी अध्ययन विदा स्वीकृत गराएर मात्र विदामा बस्नुपर्ने छ । साथै अध्ययन विदाको लागि निवेदन दर्ता गरी, विदा स्वीकृत गराउने सम्बन्धित व्यक्तिको दायित्व रहने छ ।

(ख) आयोगका कर्मचारीहरूका सन्ततिलाई उच्चशिक्षा अध्ययनका लागि छात्रवृत्ति

आयोगमा कार्यरत कर्मचारीहरूका सन्ततिलाई उच्च शिक्षा अध्ययनका लागि उपलब्ध गराईने छात्रवृत्तिका सम्बन्धमा आयोगबाट स्वीकृत भएको निर्देशिका अनुसार स्वीकृत बजेट शिर्षक बमोजिम कार्यान्वयन गरिनेछ ।

UNIVERSITY GRANTS COMMISSION

Sanothimi, Bhaktapur, Nepal

Grants for Infrastructure/Book/Furniture/Equipments

Campus Information				
Name		Address		
Academic programs		Total No. of Students	Male	Female
Tick for the right box				
Grants for	Tick/ write	Remarks	Yes or No	
Physical Facility Development		Proposal		
Purchasing Books		Cost estimation		
Purchasing Furniture		Structural design		
Purchasing Equipments		Sustainability Plan		
Request Amount		Campus Contribution		

Proposal includes	
1	Brief Introduction of the campus - (history)
2	Background of the program
3	Justification of the program
4	Expected outcomes of the program
5	Program Budgeting (Breakdown of activities, rate and quantity etc)
6	Action plan for the completion of work
7	Monitoring and evaluation mechanism
8	Sustainability Plan
Documents need to submit	
1	Proposal in format
2	Annual Progress Report:- that needs to articulate physical, economical, education and social progress and to share major challenges encounter and taken initiatives for achieving good quality of education.

3	Cost Estimation- based on government policy
4	Structure design/drawing:- Campuses built-up in the area of municipality needs to get structural design approval from local authority.
5	Need Justification Letter stating present numbers of buildings/ infrastructures/furniture /books/ equipments that supports the number of students and academic programs.
	Land Certificate for infrastructures support only
	Other supportive documents

Undertaking by the Institution Head

I hereby undertake and affirm that:

- All the information provided above is true to the best of my knowledge.
- If the grant is provided, I shall solely be responsible for its proper utilization and provide the receipts of expenditure to UGC.
- All the supporting should be verified and attested at the Institute.

Date:

Institution head's Signature: _____

Official Seal

अनुसूची - १.१

UNIVERSITY GRANTS COMMISSION

Sanothimi, Bhaktapur, Nepal

Grants for Building Construction

१. क्याम्पसको नाम : ३. स्थापना मिति :
२. ठेगाना : ४. सम्बन्धन प्राप्त विश्वविद्यालय र मिति :
१. शैक्षिक गतिविधि

क्र.स.	कार्यक्रम	मुख्य विषयहरू	छात्र	छात्रा	जम्मा
१	वि.एड.	जस्तै: अंग्रेजी, गणित			
२	वि.ए.				
३	वि.वि.एस.				
४	वि.एस्सी.				
५	एम.एड				
६	.....				
७.	.....				

भावि थप कार्यक्रमको भएमा

१.
२.

२. भवनको प्रयोग

क्र.स.	प्रयोगमा रहेका कोठाहरू	संख्या	न्यूनतम आवश्यक कोठाहरू (कमि भएमा)
१	कक्षा कोठाहरू		
२	क्याम्पस प्रमुखको कोठा		
३	विभागिय प्रमुखहरूको कोठा		
४	शिक्षक कर्मचारीहरूको कोठा		

५	लेखा सम्बन्धि कार्यका लागि कोठा		
६	प्रशासनिक कार्यका लागि कोठाहरू		
७	पुस्तकालयका लागि कोठा		
८	चमेना गृह		
९	कार्यक्रम सभा हल		
१०	भण्डार् कोठा		
११	क्याम्पस अध्ययक्षका लागि छुट्टै कोठा (यदि भए)		

३. जग्गा सम्बन्धि व्यवस्था

१. क्याम्पसको आफ्नो स्वामित्वमा रहेको जग्गा .....(लालपुर्जा भएको)
२. क्याम्पसले हाल प्रयोगमा ल्याएको जग्गा .....(भोकाधिकार वा सार्वजनिक)

नोट : क्याम्पसले बुझाएको तथ्याङ्क गलत भएमा विश्वविद्यालय अनुदान आयोगले क्याम्पसलाई सुविधा वञ्चित सुचिमा राखि आगामी वर्षहरूमा आयोगको कुनैपनि सुविधा उपलब्ध गराइने छैन ।

क्याम्पस प्रमुखको सही

क्याम्पसको छाप

मिति:

अनुसूची - २

Application Form for the PhD Fellowship and Research Support

UNIVERSITY GRANTS COMMISSION

Sanothimi, Bhaktapur, Nepal

RESEARCH DIVISION

PF/RS-1

Affix a
passport size
color photo

The UGC Ph.D. Fellowship / PhD Research Support Application

Incomplete application will not proceed for evaluation

Faculty		Young		To be filled by the UGC
				Draft No./Bill No. of Rs. 300/-
				Deposit:
				Date:
				Verified by:

1. Personal Information

A1. Applicant's Full Name (capital letter):	A2. Gender:	A3. Age:	A4. Date of Birth:
A5. Last Degree Obtained:	A6. Citizenship No., Issuing District:	A7. Underprivileged Group:	
A8. Permanent Address		A9. Mailing Address:	
A10. Telephone:	A11. Email(s):	A 12. Current Employment:	
<ul style="list-style-type: none"> Residence: Office: Mobile: 		<ul style="list-style-type: none"> Designation: Institution: Address: 	

2. Information About PhD Program Registered

B1. University:	B2. Department:	B3. Campus/School:

B4. Cluster (Indicate by √)	a. Agriculture/Forestry		e. Education	
	b. Science & Technology		f. Humanities & Social Sciences	
	c. Health Sciences		g. Management	
	d. Engineering			

B5. Registered for the Degree:	B6. Subject:	B7. Specialization :
B8. Registration Number:	B9. Date of Registration:	B10. Date of the Proposal Approval:
B11. Proposed Title of the Research:		

3. Information About the Principal Supervisor (please submit a CV separately)

B12. Name:	B13. Highest Degree Obtained:
B14. Current Position:	B15. Service Period at the Current Position:
B16. Contact Details of the Supervisor	
<ul style="list-style-type: none"> • Phone No(s).: • Email(s): 	
B17. Total No. of Publications in Ranked journals (with SCImago Journal Rank or JCR Impact Factor)	B18. Total No. of Publications in non-Ranked journals (Non-ranked peer-reviewed journals)
Name of Co-supervisor (if any)	

4. Research Infrastructure in Your Institution

List the relevant research infrastructure in your Institution to conduct the proposed study	
Institute/Department	Research Infrastructure

5. Institutional Compliance/Compatibility with the UGC Minimum Standard for PhD Program

<p>Q1. (Nepalese University) Does the Institution you are enrolled in comply with the UGC Minimum Standard and Procedure for PhD Degree 2073?</p> <p>( ) Yes - You are eligible to apply for the UGC PhD Fellowship</p> <p>( ) No - You are not eligible to apply for the UGC PhD Fellowship</p>
<p>Q2. (Foreign University) Does your university belong to "Recognized Foreign University" as per the Research Development and Innovation Programs Implementation Guidelines 2021 (Section 1.6.24) ?</p> <p>( ) Yes - You are eligible to apply for the UGC PhD Fellowship</p> <p>( ) No - You are not eligible to apply for the UGC PhD Fellowship</p>

6. Academic Record (Latest first)

Degree	Year	Major Subjects	Division/ Grade	Percentage (%)	Board/ University

7. Employment Record (Please include complete list in your CV)

Period of service		Designation	Name and address of the institution	Assignments	Permanent/ Temporary	Full Time/ Part Time
From	To					

8. Publication Record (Please attach separate sheet if necessary, include the complete list in your CV)

1. Major Research Publication in Ranked Journals/Proceedings (SCImago Journal Ranking/JCR Impact Factor)

Impact Factor

	Format: Authors, Title, Journal, Volume (Number), First page - Last page (Year)	Rank*/IF (Year)
1.		
2.		
3.		
2. Major Research Publication in Non-Ranked Peer-Reviewed Journals		
	Format: Authors, Title, Journal, Volume (Number), First page - Last page (Year)	Country
1.		
2.		
3.		

* For SCImago Rank, visit: <http://www.scimagojr.com>

9. Previous UGC Grants Received (Please attach a copy of the completion letter)

Year	Program	Title	Period

Q. Do you have any UGC funded research project currently running (incomplete)?

( ) Yes - You are NOT ELIGIBLE to apply for the UGC PhD Fellowship

( ) No - You are eligible to apply for the UGC PhD Fellowship

10. Detailed PhD Research Proposal

Please attach your research proposal with the following major components written consistently in any one format (APA, MLA, Chicago, Turabian, Vancouver etc) (limit it to 15-20 pages).

[Important: For the purpose of double blind review, please use the applicant's name only on the cover page and avoid it appearing on the inside page and citations by replacing your name with "●●●"]

Research Proposal format:

(Note: The sequence of the sections can be altered to suit the discipline and the research methodology applied)

- a. Title
- b. Abstract
- c. Background
- d. Problem Statement
- e. Literature Review and Research Gaps
- f. Theoretical/Conceptual Framework
- g. Conjectures/Hypotheses, Research Questions
- h. Research Objectives
- i. Study Design, Methods, Tools and Data Analysis
- j. Expected Findings
- k. Novelty and Level of Contribution of the Study
- l. Expected Outputs (Publications)
- m. Limitations and Delimitations
- n. Ethical/Safety Issues
- o. Organization of the Study
- p. Gantt Chart and Detailed Budget (actual)*

q. References

r. Association to National Priority** (explained in a simple language)

* See Appendix 2.7 for allowable headings and budget outline

** Refer to The Research Development and Innovation Programs Implementation Guidelines 2021 Section 1.15 for the National Priority List

11. Additional Eligibility Check

Q. Have you submitted this proposal in full or in part to any other funding agency?

( ) Yes - You are NOT ELIGIBLE to apply for the UGC PhD Fellowship now

( ) No - You are eligible to apply for the UGC PhD Fellowship

12. References

Provide details of TWO referees who may be in better position to explain why you should be considered for this funding. They should not have any family relations with you.

	Referee 1	Referee 2
Name		
Organization		
Designation		
Phone Number		
Email		

13. Documents required (Check ✓ if included)

1. Copy of Citizenship	8. Copies of first page of research articles with abstract, evidence of peer-reviewed/ranked journals	
2. Appointment letter and job certificates (for faculty)	9. Curriculum Vitae of the Applicant	
3. Proposal acceptance letter and registration receipt .	10. Nomination letter and curriculum vitae of the principal supervisor	

4. Copy of Certificate of Underprivileged Group (if any)	11. Certification of 'No Support from Other Source'* (if available now)*	
5. Copies of Academic Diplomas (Masters and above)	12. Certificate of Study Leave (for faculty) if available now	
6. Copy of Equivalence Certificate (if any)	13. PhD Research proposal (1hard copy +1 digital copy)	
7. Previous UGC Support Certification (if any)	14. Student identity card (if any)	

* Certification from Supervisor or Head of the Host Institution stating that the applicant has not received any financial support for PhD program from any other source

14. Confirmation by the University/Department Where Ph.D. Proposal Has Been Registered

We certify that statements made above by the candidate have been verified and found true. If the applicant is selected for fellowship, he/she will be provided with available resources, facilities and guidance necessary to conduct and complete the proposed research in this institution. We also acknowledge that the UGC Ph.D. Fellowship will consist of a monthly allowance and support to certain educational expenses for three years to the fellow, and a PhD Research Support (only for Nepalese University or research carried out in Nepal) to support the research project of the fellow.

We reaffirm that the PhD program in our institute fully complies with the UGC Minimum Standard and Procedure for PhD Degree 2073.

Name of the host Institution/Department:.....

[Official Seal]

Signature

Name:.....

Designation:.....

Date:.....

(PhD Supervisor)

Signature

Name:.....

Designation:.....

Date:.....

(Head of the Host Department)

15. Attestation by the Head of the Employing Agency (for Faculty Category)

It is to certify that statements made above have been verified and found true. If the applicant is selected for the UGC PhD fellowship and research support, he/she will be provided with study leave from our Institution to complete the program.

Name of the Employing Institution:.....

[Official Seal]

Signature

Name:.....

Designation:.....

Date:.....

16. Undertaking by the Applicant

I hereby declare that I have read (a) The UGC Minimum Standard and Procedure for PhD/MPhil Degree, 2073, (b) The UGC Policy and Procedure against Research Misconduct, and (c) The UGC Funding Policies of The Research Development and Innovation Programs Implementation Guidelines 2021, and agree to the conditions and my obligations as an applicant. I solemnly affirm that the information I have provided are true and the research proposal I have submitted is original and has not been submitted in full or in part to any other agency seeking a grant. Any research misconduct on my part and the information provided found false at any moment, I shall be liable to disciplinary action, which may result in termination of Fellowship funding and/or rejection of application.

Signature

Name:.....

Date:.....

Thumb	
Right	Left

अनुसूची - ३

Application Form for the UGC MPhil Fellowship

UNIVERSITY GRANTS COMMISSION

Sanothimi, Bhaktapur, Nepal

RESEARCH DIVISION

MF-1

Affix a
passport size
color photo

Application for the UGC MPhil Fellowship

Incomplete application will not proceed for evaluation

Faculty	
---------	--

Young	
-------	--

To be filled by the UGC
Draft No./Bill No. of Rs. 200/-
Deposit:
Date:
Verified by:

1. Personal Information

A1. Applicant's Full Name (capital letter):	A2. Gender:	A3. Age:	A4. Date of Birth:
A5. Last Degree Obtained:	A6. Citizenship No., Issuing District:	A7. Underprivileged Group:	
A8. Permanent Address		A9. Mailing Address:	
A10. Telephone:	A11. Email(s):	A 12. Current Employment:	
<ul style="list-style-type: none"> Residence: Office: Mobile: 		<ul style="list-style-type: none"> Designation: Institution: Address: 	

2. Information about MPhil. Program Registered

B1. University:	B3. Campus/School:	B2. Department:

B4. Cluster (Indicate by √)	a. Agriculture/Forestry		e. Education	
	b. Science & Technology		f. Humanities & Social Sciences	
	c. Health Sciences		g. Management	
	d. Engineering			

B5. Registered for the Degree:	B6. Subject:	B7. Specialization :
B8. Registration Number:	B9. Date of Registration:	B10. Date of the Proposal Approval:

3. Institutional Compliance with the UGC Minimum Standard for MPhil Program

Q. Does the Institution you are enrolled in comply with the UGC Minimum Standard and Procedure for MPhil Degree 2073?
(   ) Yes - You are eligible to apply for the UGC MPhil Fellowship
(   ) No - You are not eligible to apply for the UGC MPhil Fellowship

4. Academic Record

Degree	Year	Major Subjects	Division/ Grade	Percentage (%)	Board/ University

5. Publication Record (Please include the complete list in your CV)

1. Major Research Publication in <u>Ranked Journals/Proceedings (SCImago Journal Ranking/JCR Impact Factor)</u>		
	Format: Authors, Title, Journal, Volume (Number), First page - Last page (Year)	Rank*/IF (Year)
1.		
2.		
3.		
2. Major Research Publication in <u>Non-Ranked Peer-Reviewed Journals</u>		
	Format: Authors, Title, Journal, Volume (Number), First page - Last page (Year)	Country
1.		
2.		
3.		
3. Major Research Reports (any part of it not published in any journal yet)		
	Format: Authors, Title, Submitted Institution (Year)	
1.		
2.		

* For SCImago Rank, visit: <http://www.scimagojr.com>

6. Previous UGC Grants Received (Please attach a copy of the completion letter)

Year	Program	Title	Period

Q. Do you have any other UGC funded research project currently running?

( ) Yes - You are NOT ELIGIBLE to apply for the UGC MPhil Fellowship now

( ) No - You are eligible to apply for the UGC MPhil Fellowship now

7. References

Provide details of TWO referees who may be in better position to explain why you should be considered for this fellowship. They should not have any family relations with you.

	Referee 1	Referee 2
Name		
Organization		
Designation		
Phone Number		
Email		

8. Documents Required (Check ✓ if included)

1. Copy of Citizenship		5. Copy of Job Certificate (for faculty)	
2. Copies of Academic Diplomas (Masters and above)		6. Curriculum Vitae	
3. Copy of Equivalence Certificate (if any)		7. Certification of 'No Support from Other Source'*	
4. Copy of Certificate of Underprivileged Group (if any)		8. Copies of First Page of Research Articles with Abstract (if any)	

* Certification from Head of the Host Institution stating that the applicant has not received any financial support for MPhil program from any other source

9. Confirmation by the University/Department Where MPhil Candidate Has Been Registered

We certify that statements made above by the candidate have been verified and found true. If the applicant is selected for the fellowship, he/she will be provided with available resources, facilities and guidance necessary to conduct and complete the research requirement of the program in this institution.

We reaffirm that the PhD program in our institute fully complies with the UGC Minimum Standard and Procedure for MPhil Degree 2073.

Name of the Employing Institution:.....

[Official Seal]

Signature

Name:.....

Designation:.....

Date:.....

(Head of the Institution/Department)

10. Attestation by the Head of the Employing Agency.

It is to certify that statements made above have been verified and found true. If the applicant is selected for the UGC MPhil fellowship, he/she will be provided with study leave from our Institution to complete the program.

Name of the Employing Institution:.....

[Official Seal]

Signature

Name:.....

Designation:.....

Date:.....

11. Undertaking by the Applicant

I hereby declare that I have read (a) The UGC Minimum Standard and Procedure for PhD/MPhil Degree 2073, (b) The UGC Policy and Procedure against Research Misconduct, and (c) The UGC Funding Policies of The Research Development and Innovation Programs Implementation Guidelines 2021, and agree to the conditions and my obligations as an applicant. I solemnly affirm that the information I have provided are true. Any research misconduct on my part and the information provided found false at any moment, I shall be liable to disciplinary action, which may result in termination of Fellowship funding and/or rejection of application.

Signature

Name:.....

Designation:.....

Date:.....

Thumb	
Right	Left

Application Form for the UGC Postdoctoral Fellowship

UNIVERSITY GRANTS COMMISSION

Sanothimi, Bhaktapur, Nepal

RESEARCH DIVISION

MF-1

Affix a
passport size
color photo

Application for the UGC Postdoctoral Fellowship

A. Personal Information

Name of Applicant:	Gender:	Date of Birth:
Nationality:	Citizenship No., Issuing District: / Passport No.:	
Mailing Address:	Permanent Address:	
Telephone No(s).:	Email(s)	

B. Research Project:

Title of the Project:		
Funding Agency:	Award No.:	Funded Period:
Name of the Principal Investigator:	Host Institution and Address:	
Designation:		
Date of Appointment:		

C. Postdoctoral Position:

Accepted by:		
Date of Acceptance:	Period accepted for:	Tentative Starting Date:

D. Academic Record:

Degree	Major Subjects	Year	University

E. Title of Ph.D. Thesis:

--

F. Publication Record (Give complete list in your CV):

List major three articles published in Ranked journals:

G. Employment Record (Last two jobs, if any; give complete list in your CV):

Period	Designation	Organization

H. References (Referees you included in your application to the PI or the host institution):

	Referee 1	Referee 2
Name		
Organization		
Designation		
Phone Number		
Email		

I. Documents Required (Check ✓ if included)

1. Copy of Citizenship/Passport		5. Curriculum Vitae	
2. Diploma of Masters to Ph.D. degrees		6. Copies of First Page of Research Articles with Abstract (if any)	
3. Acceptance Letter by the Principal Investigator		7. Certificate of Previous Jobs (if any)	
4. No Objection Letter from the Host Institution		8. Covering Letter	

J. Undertaking by the Applicant:

I hereby declare that I have read (a) The UGC Policy and Procedure against Research Misconduct, and (b) The UGC Funding Policies of The Research Development and Innovation Programs Implementation Guidelines 2021, and agree to the conditions and my obligations as an applicant. I solemnly affirm that the information I have provided are true.

Applicant's Signature: _____

Thumb Print	
Right	Left

[Note: Application submitted electronically is acceptable. In such case, a hardcopy of the application form with applicant's signature and thumb print along with fee should be submitted to the UGC before joining the appointed institution.]

अनुसूची - ५

Application Form for the Partial Support for the PhD Fellows

UNIVERSITY GRANTS COMMISSION

Sanothimi, Bhaktapur, Nepal

RESEARCH DIVISION

PSP-1

Affix a
passport size
color photo

Partial Support for the PhD Fellows Application

A. Personal Information

A1. Applicant's Full Name (capital letter):	
A2. Gender:	
A3. Date of Birth:	
A4. Citizenship No., Issuing District:	
A5. Permanent Address:	
A6. Mailing Address:	
A7. Cell/Telephone:	
A8. Email:	

B. Information about the Program registered

B1. University:	
B2. Department:	

B3. Subject:	
B4. Specialization (if any)	
B5. University Registration Number:	
B6. Date of Registration:	
B7. Date of Proposal Approved:	
B8. Title of the Research:	
B9. Date of Viva Voice (if any)	

C. Information About the Principal Supervisor

C1. Name of Supervisor:	
C2 Current Position :	
C3. Highest Degree Obtained:	
C4. Service period at the current position:	
C5. Cell/Telephone of Supervisor	
C6. Email:	
C7. Total No. of Publications in Ranked journals (with SCImago Journal Rank or JCR Impact Factor)	
C8. Total No. of Publications in non-Ranked journals (Non-ranked peer-reviewed journals)	

B9. Date of Viva Voice (if any)	
---------------------------------	--

D. Request for Support made

SN	Support	Amount	Request for support made (Indicate by √)
1	Field study	NRs.40,000	
2	Study material		
3	Printing	NRs.20,000	

E. Institutional Compliance/Compatibility with the UGC Minimum Standard for PhD

Q. (Nepalese University) Does the Institution you are enrolled in comply with the UGC Minimum Standard and Procedure for PhD Degree 2073?

( ) Yes - You are eligible to apply for the UGC PhD Fellowship

( ) No - You are not eligible to apply for the UGC PhD Fellowship

Q. (Foreign University) Is the Institution you are enrolled in compatible with the UGC Minimum Standard and Procedure for PhD Degree 2073 ?

( ) Yes - You are eligible to apply for the UGC PhD Fellowship

( ) No - You are not eligible to apply for the UGC PhD Fellowship

F. Academic Record

Degree	Year	Major Subjects	Division/ Grade	Percentage (%)	Board/ University
MPhil					
Master					

G. Publication Record

1. Research Publication in Ranked/Peer-Reviewed Journals/Proceedings		
	Format: Authors, Title, Journal, Volume (Number), First page - Last page (Year)	Rank*/IF (Year)
1.		
2.		
3.		

H. References

Provide details of TWO referees who may be in better position to explain why you should be considered for this funding. They should not have any family relations with you.

	Referee 1	Referee 2
Name		
Organization		
Designation		
Phone Number		
Email		

I. Documents Required (Check ☐ if included)

1. PhD Research Proposal accepted by University	☐	5. Recommendation Letter from Supervisor	☐
2. Copy of Citizenship	☐	6. Certification of 'No Support from Other Source'*	☐
3. Copies of Academic Diplomas (Masters and above)	☐	7. Curriculum Vitae	☐
4. Copy of Equivalence Certificate (if any)	☐	8. Field Visit Plan/Study Material List	☐

* Certification by Supervisor or Head of the Institution stating that the applicant has not received any financial support for PhD program from any other source.

J. Endorsement by the Department and the Supervisor

We certify that statements made above by the candidate have been verified and found true. If the applicant is selected for the partial financial support for his/her thesis, he/she will be provided with available resources, facilities and guidance necessary to conduct and complete the proposed research in this institution..

Name of the host Institution/Department: .....

Signature

Name:.....

Designation:.....

Date:.....

(Thesis Supervisor)

Signature

Name:.....

Designation:.....

Date:.....

(Head of the Host Department)

K. Undertaking by the Applicant

I hereby declare that I have read (a) The UGC Minimum Standard and Procedure for PhD/MPhil Degree, 2073, (b) The UGC Policy and Procedure against Research Misconduct, and (c) The UGC Funding Policies of The Research Development and Innovation Programs Implementation Guidelines 2021, and agree to the conditions and my obligations as an applicant. I solemnly affirm that the information I have provided are true and the research proposal I have submitted is original and has not been submitted in full or in part to any other agency seeking a grant. Any research misconduct on my part and the information provided found false at any moment, I shall be liable to disciplinary action, which may result in termination of funding and/or rejection of application.

Signature

Name:.....

Designation:.....

Date:.....

Thumb	
Right	Left

अनुसूची - ६

Application form for Masters/MPhil Research Support (Disability Group)

UNIVERSITY GRANTS COMMISSION

Sanothimi, Bhaktapur, Nepal

RESEARCH DIVISION

Affix a
passport size
color photo

Master/MPhil Research Support Application Form

(for Persons with Disabilities)

Incomplete application will not proceed for evaluation

A. Personal Information

A1. Applicant's Full Name (capital letter):	
A2. Gender:	
A3. Date of Birth:	
A4. Citizenship No., Issuing District:	
A5. Permanent Address:	
A6. Mailing Address:	
A7. Cell/Telephone:	
A8. Email:	
A9. Category of Disability:	

B. Information about the Program registered

B1. University:	
-----------------	--

B2. Department:	
B4. Degree registered for	
B5. Subject:	
B6. Specialization (if any)	
B7. University Registration Number:	
B8. Date of Proposal Approved:	
B9. Title of the Research:	
B10. Date of Viva Voice (if any)	
B11. Name of Supervisor:	
B12. Designation of Supervisor :	
B13. Cell/Telephone of Supervisor	
B14. Email:	

C. Request for Support made

C1. Research Support requested	Masters Thesis Support ( ); MPhil Thesis Support ( )
C2. Support for Assistant (Disability classes 'A' and 'B' only)	Yes ( ) No ( )

D. List of UGC and Other Grants received by you.

Year	Grant Program	Project Title	Grants Amount

E. Academic Record

Degree	Year	Major Subjects	Division/ CGPA	Percentage (%)	School/ Campus, University
+2					
Bachelors degree					
Masters (completed year/semester) I / II /III /IV					

F. Research Publication Record (if any)

Research Publication in Peer-reviewed journal
In APA Format: Author/s (Year), Title, Journal, Volume (Number): First page - Last page
1.
2.
3.

G. Documents required (Check ✓ if included)

1. Approved Research Proposal	
2. Copy of Citizenship	
3. Copies of Academic Diplomas (Bachelors and above)	
4. Copy of Equivalence Certificate (if any)	
5. Certificate of Disability	
6. Self-declaration of 'No Support from Other Source'	
7. Copies of First Page of Research Articles with Abstract (if any)	
8. Recommendation letter from Institution and supervisor	

H. Endorsement by the Institution and Supervisor

We certify that the statements made above by the applicant have been verified and found true. He/she is student in this institution. We recommend to provide him/her thesis preparation support as per the rule of University Grants Commission.

Name of the host Institution/Department: .....

Signature

Name:.....

Designation:.....

Date:.....

(Thesis Supervisor)

Signature

Name:.....

Designation:.....

Date:.....

(Head of the Host Department)

I. Undertaking by the applicant

I hereby declare that I have read (a) The UGC Minimum Standard and Procedure for MPhil Degree 2073, (b) The UGC Policy and Procedure against Research Misconduct, and (c) The UGC Funding Policies of The Research Development and Innovation Programs Implementation Guidelines 2021, and agree to the conditions and my obligations as an applicant. I solemnly affirm that the information I have provided are true and the research proposal I have submitted is original and has not been submitted in full or in part to any other agency seeking a grant. Any research misconduct on my part and the information provided found false at any moment, I shall be liable to disciplinary action, which may result in termination of funding and/or rejection of application.

Signature

Name:.....

Date:.....

अनुसूची - ७

Application Form for the UGC Research Grant for Faculty Members (Generic)**UNIVERSITY GRANTS COMMISSION**

Sanothimi, Bhaktapur, Nepal

RESEARCH DIVISION

UG-1

Affix a
passport size
color photo

The UGC Research Grant for Faculty Members Application Form

Incomplete application will not proceed for evaluation

You are Applying for:		Application Fee (Only for PI)		Filled by the UGC	
1. The UGC Collaborative Research Grant (3 Years)		Rs. 1000		Draft No./Bill No.	
2. The UGC Faculty Research Grant (2 Years)		Rs. 500		Date:	
3. The UGC Small RDI Grant (1 Year)		Rs. 100		Verified by:	

You are Applying as		Type of the Support Requested:	
1. Principal Investigator (PI)		1. Full Grant (the UGC bears the full cost)	
2. Co-Investigator (Co-I)		2. Matching Grant (I have a co-funding sponsor)	

Important: Number of Investigators required

1. The UGC Collaborative Research Grant (3 Years): Principal Investigator and at least 2 Co-Investigators
2. The UGC Faculty Research Grant (2 Years): Principal Investigator and at least 1 Co-Investigator
3. The UGC Small RDI Grant (1 Year): Principal Investigator; Co-Investigator (optional)

A. Personal Information

A1. Applicant's Full Name:	A2. Gender:	A3. Age:	A4. Date of Birth:
A5. Citizenship No., Issuing District:	A6. Underprivileged Group:	A7. Email(s):	
A8. Permanent Address:	A9. Mailing Address:	A10. Contact Telephone Res: Office: Mobile:	
A11. University:	A14. Address of Institution:	A15. Designation:	
A12. Campus/School:	A14. Address of Institution:	A16. Subject:	
A13. Department:		A17. Specialization:	

B. Information about the Proposed Study

B1. Proposed Title of the Study:					
B2. Cluster: (Indicate by √)	a. Agriculture/Forestry		e. Education		
	b. Science & Technology		f. Humanities & Social Sciences		
	c. Health Sciences		g. Management		
	d. Engineering				
B3. Subject:	B4. Specialization:		B5. Proposed Period of Study		
B6. Proposed Budget:	B7. No. of Investigators:		B8. No. of Students included (for theses):		
		PhD	MPhil	Masters	Bachelors

B9. Co-Investigators (each Co-Investigator should submit separate application form)		
Name of Co-Investigator(s)	Current Institution/Department (Indicate on the right with ✓, if the Institution is a Community Campus)	
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		
B10. Role of Individual Investigators [Please attach a document with a brief description of the proposed role of the Principal Investigator and each Co-Investigators included above in the proposed study]		
B11. Postdoctoral Position Requested (If any) [The UGC might provide funding to hire a postdoctoral fellow for the Collaborative Research on the basis of need. If you would like to request for this assistance, please state and explain your need and request]		

C. Research Infrastructure of Institutions

List the relevant research infrastructure in your institution(s) to conduct the proposed study	
Institute/Department	Research Infrastructure

D. Academic Record (Bachelors Master level and above)

Degree	Year	Major Subjects	Grade	Board/University

E. Employment Record (Please include appointment letter and experience letter complete list in your CV)

Period of service		Designation	Institution	Remarks
From	To			

F. Publication Record (Please attach separate sheet if necessary include the complete list in your CV)

1. Major Research Publication in Ranked Journals/Proceedings (SCImago Journal Ranking/JCR Impact Factor)				
	Format: Authors, Title, Journal, Volume (Number), First page - Last page (Year)			Rank*/IF (Year)
1				
2				
3				
2. Major Research Publication in Non-Ranked Peer-Reviewed Journals				
	Format: Authors, Title, Journal, Volume (Number), First page - Last page (Year)			Country
1				
2				
3				
3. Academic Research Supervision (Please attach separate sheet if necessary)				
	Level (PhD/ MPhil/ Master)	Title	Completion Year (Viva Voice Date)	Name of Student

4. Research Methodology Training (Please include copy of certificate)				
	Organizer	Title	Duration	Date
1				
2				

*For SCImago Rank, visit: <http://www.scimagojr.com>

G. List of the UGC and Other Research Grants Received by you (Please attach a copy of award and the completion letter)

Year	Agency	Program	Title	Period

Q. Do you have any other UGC funded research project currently running?

( ) Yes-You are NOT ELIGIBLE to apply for the UGC Research Grant now

( ) No-You are eligible to apply for the UGC Research Grant now

H. Research Proposal

Please attach your research proposal with the following major components written consistently in any one format (APA, MLA, Chicago, Turabian, Vancouver etc) (limit it to 15-20 pages).

[Important: For the purpose of double blind review, please use the applicant's name only on the cover page and avoid it appearing in the inside page and citations by replacing your name with "●●●"]

H1. Use the following format for RESEARCH PROPOSAL

Research Proposal format:

(Note: The sequence of the sections can be altered to suit the discipline and the research methodology applied)

a. Title

b. Abstract

c. Background

- d. Problem Statement
- e. Literature Review and Research Gaps
- g. Foundational/Preliminary Work (done by any team member, if any)
- f. Theoretical/Conceptual Framework
- g. Conjectures/Hypotheses, Research Questions
- h. Research Objectives
- i. Study Design, Methods, Tools and Data Analysis
- j. Expected Findings
- k. Novelty and Level of Contribution of the Study
- l. Expected Outputs (Student Training and Publications)
- m. Limitations and Delimitations
- n. Ethical/Safety Issues
- o. Organization of the Study
- p. Gantt Chart and Detailed Budget*
- q. References
- r. Association to National Priority** (explained in a simple language)

* See Appendix 3.3 for allowable headings and budget outline

** Refer to The Research Development and Innovation Programs Implementation Guidelines 2021, Section 1.15, for the National Priority List

H2. Use the following format for DEVELOPMENT/INNOVATION PROPOSAL

Development/Innovation Proposal Format

(Note: The sequence of the sections can be altered to suit the discipline and the project)

- a. Purpose
- b. Abstract
- c. Background/Context/Problem
- d. Literature Review

- e. Theoretical/Technical Aspect
- f. Significance of the Development/Innovation
- g. Foundational/ Preliminary Work (done by any team member, if any)
- h. Development/Innovation Goal/ Objectives
- i. Design / Methodology and Verification
- j. Expected Product
- k. Limitations and Delimitations
- l. Ethical/Safety Issues
- m. Organization of the Final Report
- n. Gantt Chart and Detailed Budget* (actual)
- o. Bibliography
- p. Association to National Priority** (explained in a simple language)

* See Appendix 3.3 for allowable headings and budget outline

** Refer to The Research Development and Innovation Programs Implementation Guidelines 2021, Section 1.15, for the National Priority List

I. Additional Eligibility Check

Q1. Have you submitted this proposal in full or in part to any other funding agency?

( ) Yes - You are NOT ELIGIBLE to apply for the UGC Research Grant now

( ) No - You are eligible to apply for the UGC Research Grant now

Q2. Have you submitted any other application beside this one for any UGC research grant in the current season?

( ) Yes - You can not apply for more than one UGC research grant at one time. STOP HERE.

( ) No - You are eligible to apply. PLEASE PROCEED.

J. References

Provide details of TWO referees who may be in better position to explain why your team should be considered for this funding. They should not have any family relations with you.

	Referee 1	Referee 2
Name		
Organization		
Designation		
Phone Number		
Email		

K. Documents required (Check ✓ if included)

1. Detailed Research Proposal (1 copy + 1 digital copy)		7. Copies of First Page of Research Articles with Abstract and an evidence of Rank/Peer-Reviewed Journal (if any)	
2. Copy of Citizenship		8. Curriculum Vitae	
3. Copy of appointment letter and Job Certificate		9. Applications from Co-Investigators	
4. Copies of Academic Diplomas (Masters and above)		10. Previous UGC Grant Certification (if any)	
5. Copy of Equivalence Certificate (if any)		11. Proposed Roles of the Proposed Investigators	
6. Copy of Certificate of Underprivileged Group (if any)		12. Research completion letter/Thesis supervision letter	

L. Institutional Endorsement (from all institutions where the study will be conducted):

Statement of Endorsement:		
The Principal Investigator and Co-Investigators of the proposed study are faculty members in our institutions and are qualified to conduct the proposed study. We confirm for the institutional approval and support to the team in conducting the proposed study at our institutions, if the project is selected for funding from the UGC.		
1. From the Institution of the Principal Investigator		
Name:		
Designation:		
Institution:		
Address:	Signature	Official Seal
2. From the Institution of a Co-Investigator (If different than above)		
Name:		
Designation:		
Institution:		
Address:	Signature	Official Seal
3. From the Institution of a Co-Investigator (If different than above)		
Name:		
Designation:		
Institution:		
Address:	Signature	Official Seal

Note: Add additional rows, if necessary.

M. Undertaking by the Applicant:

I hereby declare that I have read (a) The UGC Minimum Standard and Procedure for PhD/MPhil Degree, 2073, (b) The UGC Policy and Procedure against Research Misconduct, and (c) The UGC Funding Policies of The Research Development and Innovation Programs Implementation Guidelines 2021, and agree to the conditions and my obligations as an applicant. I solemnly affirm that the information I have provided are true and the research proposal I have submitted is original and has not been submitted in full or in part to any other agency seeking a grant. Any research misconduct on my part

and the information provided found false at any moment, I shall be liable to disciplinary action, which may result in termination of research funding and/or rejection of application.

_____
Signature

Name:.....

(Principal Investigator /Co-Investigator)

Date:.....

Thumb	
Right	Left

अनुसूची - ७.१

Application Form for the Included Student

UNIVERSITY GRANTS COMMISSION

Sanothimi, Bhaktapur, Nepal

RESEARCH DIVISION

RG-S

Affix a
passport size
color photo

The UGC Small RDI/Faculty/Collaborative Research Grant

Application by Student

(to be submitted at the time of Research Grant Award)

A. Personal Information

A1. Applicant's Full Name (Student):	A2. Gender:	A3. Age:	A4. Date of Birth:
A5. Citizenship No., Issuing District:	A6. Underprivileged Group:		A7. Email(s):
A8. Permanent Address:	A9. Mailing Address:		A10. Contact Telephone Res: Office: Mobile:
A11. University:	A14. Address of Institution:		A15. Degree registered:
A12. Campus/School:			A16. Subject:
A13. Department:			A17. Specialization:

B. Information about the Proposed Study

B1. Type of the UGC Research Grant applied by the Principal Investigator (indicate by $\sqrt{\quad}$)				
Collaborative Research	☐	Faculty Research	☐	Small RDI
B2. Proposed Title of the Study:				
B3. Period of Study:	B4. Proposed Budget:	B5. No. of Investigators:	B6. No of Students:	

B7. Research Team (PI, Co-I and students should submit separate application form)		
Name of Principal Investigator	Role	Current Institution/Department
Name of Co-Investigator/s (if any)	Role	Current Institution/Department
Name of Student/s	Registered for Degree	Current Institution/Department

C. Academic Record of Student

Degree	Year	Major Subjects	Grade	Board/University

D. Employment Record of Student (Please include complete list in your CV)

Period of service		Designation	Institution	Remarks
From	From			

E. Publication Record of Student (Please include the complete list in your CV)

1. Major Research Publication in Ranked Journals/Proceedings (SCImago Journal Ranking/JCR Impact Factor)				
	Format: Authors, Title, Journal, Volume (Number), First page - Last page (Year)			Rank*/IF (Year)
1				
2				
3				
2. Major Research Publication in Non-Ranked Peer-Reviewed Journals				
	Format: Authors, Title, Journal, Volume (Number), First page - Last page (Year)			Country
1				
2				
3				
3. Academic Research Supervision (Please attach separate sheet if necessary)				
	Level (PhD/ MPhil/ Master)	Title	Completion Year (Viva Voice Date)	Name of Student
4. Research Methodology Training (Please include copy of certificate)				
	Organizer	Title	Duration	Date
1				
2				

*For SCImago Rank, visit: <http://www.scimagojr.com>

F. List of UGC and Other Research Grants awarded to you (Please attach a copy of the completion letter)

Year	Program	Title	Period

Q. Do you have you any other UGC funded research project currently running?

( ) Yes - You are NOT ELIGIBLE to apply for the UGC Research Support now

( ) No - You are eligible to apply for the UGC Research Support now

G. References

Provide details of TWO referees who may be in better position to explain why you and your team should be considered for this funding. They should not have any family relations with you.

	Referee 1	Referee 2
Name		
Organization		
Designation		
Phone Number		
Email		

H. Documents required (Check ✓ if included)

1. Copy of Citizenship		4. Copy of Certificate of Underprivileged Group (if any)	
2. Copies of Academic Diplomas (Bachelors and above)		5. Copies of First Page of Research Articles with Abstract (if any)	
3. Copy of Equivalence Certificate (if any)		6. Curriculum Vitae	

I. Endorsement by the Principal Investigator

I affirm that the applicant is the student included in the research project led by me, for his/her Bachelors / Masters / MPhil / PhD thesis. I / my team will supervise the student for the thesis as per the requirement of the Institution in which the student is enrolled for the program.

Signature

Name:.....

Date:.....

J. Undertaking by the Applicant:

I hereby declare that I have read (a) The UGC Minimum Standard and Procedure for PhD/MPhil Degree, 2073, (b) The UGC Policy and Procedure against Research Misconduct, and (c) The UGC Funding Policies of The Research Development and Innovation Programs Implementation Guidelines 2021, and agree to the conditions and my obligations as an applicant. I solemnly affirm that the information I have provided are true.

Signature

Name:.....

Date:.....

Thumb	
Right	Left

अनुसूची - ८

Application Form for the UGC Support for Publication of Research Article

UNIVERSITY GRANTS COMMISSION

Sanothimi, Bhaktapur, Nepal

RESEARCH DIVISION

RAPS-1

Affix a
passport size
color photo

Research Article Publication Support

(Reimbursement of Publication/Handing Fee charged by the Journal with JCR Impact Factor or SCImago Journal Ranking)

A. Applicant's Personal Information

A1. Applicant's Full Name:	A2. Gender:	A3. Date of Birth:
A4. Citizenship No., District:	A5. Underprivileged Group*:	A6. Contact Email:
A7. Permanent Address:	A8. Mailing Address:	A9. Contact Telephone Res: Office: Mobile:
A10. University:	A13. Address of Institution:	A14. Degree registered:
A11. Campus/School:		A15. Subject:
A12. Department:		A16. Specialization:

- * Underprivileged Group: Woman, Dalit, Janajati, Madhesi, Person with Disability and Residence/Working in Remote District.

B. Information about the Publication

B1. Title of the Research Article:		
B2. Type of Research Article:		
Original Research Article ( ) Review Article ( ) Other ( )		
B3. Name of the Journal, Volume, Issue, Pages, Year:		
B4. Country of Publication:	B5. Contact Person:	B6. Email of Contact Person:
B7. Link to the Article/Abstract/DOI:		

C. Information about Payment

C1. Did you make a request in writing to the publisher for a fee waiver? Yes ( ) No ( ) If No, please make a request once.	
C2. Publisher's Response to Your Request for Fee Waiver was:	
C3. Amount of Fee Paid to the Publisher	
In Foreign Currency:	Equivalent in Nepalese Rupees:
C4. Proof of Payment (Documents submitted herewith)	
C5. Amount of Reimbursement You Are Requesting to the UGC In Nepalese Rupees:	

D. Source Research Project

D1. Title of the Research Project:	
D2. Funding Agency:	D3. Type of Grant/ Grant No.:
D4. Date of Award:	D5. Project Period:

D6. Any Publication/ Presentation made previously: Yes ( ) No ( )

D7. If Yes, List of the Previous Publication/ Presentation:

E. Document Checklist (Indicate by ✓)

1. Completed Application Form	✓
2. Manuscript/Copy of the Article	
3. Acceptance Letter from the Publisher	
4. Printed Record of JCR Impact Factor or SCImago Ranking of the Journal	
5. Email Communication (regarding Fee Waiver)	
6. Proof of Payment	
7. A Copy of Certificate of Citizenship	
8. A Copy of Certificate of Underprivileged Group (if applicable)	
9. Any other document (specify)	

F. Endorsement by the Institutional Head

I certify that the Applicant carried out the research in our Institution and wrote the research article based on that research. I also certify that the statements made above by the Applicant have been verified and found true. I recommend the UGC for providing the requested financial support to the Applicant.

Name: _____ Signature: _____

Designation: _____ Date: _____

Email: _____ Phone No: _____

Name of the Institution: _____

Address: _____

Official Seal

G. Undertaking by the Applicant

I hereby undertake and affirm that:

- The substance of the research article submitted is based on the original research conducted by me / us. In case any fabrication, falsification or plagiarism is proved, apart from the penalties as per the policy and procedure of the UGC, I would refund the entire amount of the support.
- I have made a request to the publisher for waiver of the publication/handling fee before finalizing the payment.
- All the information provided above is true to the best of my knowledge and belief.

Name: _____

Signature: _____

Designation: _____

Date: _____

अनुसूची - ८.१

Application Form for the UGC Support for patenting the research outcomes

UNIVERSITY GRANTS COMMISSION

Sanothimi, Bhaktapur, Nepal

Affix a
passport size
color photo

Support for patenting the research outcomes

(Reimbursement of Patenting and Handing Fee charged by the Patenting institutions)

A. Applicant's Personal Information

A1. Applicant's Full Name:	A2. Gender:	A3. Date of Birth:
A4. Citizenship No., District:	A5. Underprivileged Group*:	A6. Contact Email:
A7. Permanent Address:	A8. Mailing Address:	A9. Contact Telephone Res: Office: Mobile:
A10. University:	A13. Address of Institution:	A14. Degree registered:
A11. Campus/School:		A15. Subject:
A12. Department:		A16. Specialization:

- * Underprivileged Group: Woman, Dalit, Janajati, Madhesi, Person with Disability and Residence/Working in Remote District.

B. Information about the Patenting

B1. Title of the Research Article:		
B2. Type of patenting:		
B3. Name of the Patenting Institution:		
B4. Country of Patenting:	B5. Contact Person:	B6. Email of Contact Person:
B7. Link to patenting:		

C. Information about Payment

C1. Did you make a request in writing to the patenting institutions for a fee waiver? Yes ( ) No ( ) If No, please make a request once.
C2. Patenting institutions Response to Your Request for Fee Waiver was:
C3. Amount of Fee Paid to the institution In Foreign Currency: Equivalent in Nepalese Rupees:
C4. Proof of Payment (Documents submitted herewith)
C5. Amount of Reimbursement You Are Requesting to the UGC In Nepalese Rupees:

D. Source Research Project

D1. Title of the Research Project:	
D2. Funding Agency:	D3. Type of Grant/ Grant No.:
D4. Date of Award:	D5. Project Period:
D6. Any Publication made on this research previously: Yes ( ) No ( )	

D7. If Yes, List of the Previous Publication/ Presentation:

E. Document Checklist (Indicate by ✓)

1. Completed Application Form	✓
2. Patent registration letter	
3. Email Communication (regarding Fee Waiver)	
4. Proof of Payment	
5. A Copy of Certificate of Citizenship	
6. A Copy of Certificate of Underprivileged Group (if applicable)	
7. Any other document (specify)	

F. Endorsement by the Institutional Head

I certify that the Applicant carried out the research in our Institution and applied for patenting of his/her research outcomes. I also certify that the statements made above by the Applicant have been verified and found true. I recommend the UGC for providing the requested financial support to the Applicant.

Name: _____ Signature: _____

Designation: _____ Date: _____

Email: _____ Phone No: _____

Name of the Institution: _____

Address: _____

Official Seal

G. Undertaking by the Applicant

I hereby undertake and affirm that:

- The substance of the patenting submitted is based on the original research conducted by me / us. In case any fabrication, falsification or plagiarism is proved, apart from the penalties as per the policy and procedure of the UGC, I would refund the entire amount of the support.

- I have made a request to the patenting institutions for fee waiver before finalizing the payment.
- All the information provided above is true to the best of my knowledge and belief.

Name: _____

Signature: _____

Designation: _____

Date: _____

To be Filled by the UGC Official:

Title of the Article: _____
_____
_____

Name of Journal: _____

SCImago Journal Ranking for the Year _____ is _____

JCR Impact Factor for the Year _____ is _____

Requested Fund: _____

Approved Fund: _____

Approved by: _____

If Rejected, the reason is: _____

Date: _____

Signature: _____

अनुसूची - ८.२

Application form for supporting the establishment of center of excellence

UNIVERSITY GRANTS COMMISSION

Sanothimi, Bhaktapur, Nepal

Affix a
passport size
color photo

Support for the establishment of center of excellence

Proposal Outline

1. Center of Excellence for: .....
2. Name of the Institute:
3. Detailed address of the Institute:
4. Type of University/Academy: Government/Private
5. Self-Study Report (SSR) approval or Quality Assurance and Accreditation approval date (if any):
6. Year of Establishment of the Institute:
7. Name of the Head of the Institution:
8. Proposed Cost:
9. Capability Of The Organization
  - a) Infrastructure (List of land/building/lab equipment)
  - b) List of faculties/Expertise/support staff Available
  - c) Status of ongoing Projects of the Institute, if any:

Year	Title	Funding body	Grants	Status

10. Technical details

- Infrastructure, facilities and IT support
- Mission, Vision, Goals and Objectives
- Components of University
- Curriculum Development and instruction
- Specific priorities area
- Strengths Learnings Opportunities and Challenges (SLOC) analysis
- Resource mobilization and sustainability plan for next five years
- National and International Collaborations
- Publications (Last 5 years in relevant areas)
- Rules and regulations
- Governance mechanism
- Academic output (Last 5 years) in relevant areas

11. Outputs and Deliverables

(Infrastructure development, academic activities, research outputs, publications, social impact, innovation and patenting)

Work package (WP)	Activities	Duration	Budget	Expected output
WP1				
WP2				

Funding and Duration

Number of awards:

The number of awards shall be determined by UGC

Budget:

The available budget shall be allocated by UGC

Duration:

Two year, with possibility of extension as per the rules of UGC.

Eligibility:

Nepali Universities and equivalent bodies shall be eligible to submit the proposal to establish CoE. Preference shall be given to accredited institutions or institutions with Self Study Report (SSR) have been approved by UGC. Application procedure:

- Application charge Rs. 1000 must be deposited in Rastriya Banijya Bank, account number 170000021401
- HEIs should submit the application through their universities to the UGC. Application should consist of one hard copy and a soft copy of the proposal.
- The application should be approved by the Executive Committee and endorsed from the Office of the Vice Chancellor.
- One university can submit maximum of two proposals for two Departments and/ or Schools. Two or more disciplines are encouraged to submit integrated CoE proposals.
- The proposals shall be evaluated by independent reviewer. The proposal must obtain at least 50% score in the evaluation format prescribed by UGC for further consideration.
- The shortlisted HEIs shall be called for presentation before the Panel of Experts (POE) formed by UGC.
- Shortlisted proposals shall be evaluated by a POE and UGC Officials after the presentation made by the HEIs.
- Final decision shall be made by UGC research council.

Evaluation criteria:

The proposal shall be evaluated by a team of experts. Following indicators are used for the evaluation process:

- Mission, Vision, Goals and Objectives of CoE
- Organization Structure
- Curriculum Development and Instruction
  - Latest curriculum revised
  - Project based teaching learning modalities
  - Practical based teaching learning modalities
  - Academic program either annual or semester practiced

- State of Infrastructure, Facilities and IT support
  - Strength of faculty
  - Existing infrastructure
  - Teaching learning tools: an harmonized approach in Examination system
  - International practices in academic program ie semester system in bachelor as well.
- Specific priorities area of the University and of the CoE
- SLOC analysis of University/Department/School where the COE is being established
- An innovative and feasible center plan in terms of globally competent in research and innovation
- Resource mobilization and sustainability plan for next five years
- Plan for Infrastructural arrangements
- National and International Collaborations
- Institutional Outreach/publications
- Rules and regulations
- Governance mechanism
- Previous experiences and achievements

Governance as prerequisite

- Higher Education Institutions (HEIs) shall have independence in academics and administrations towards the host departments/schools and their collaborating units. Other additional fundamental indicators for establishing CoE includes: long-term viability, governance mechanism, self-direction and commitment to academic values.
- The CoE center should have established its own autonomous Governing Board as per the rules of the institution.

Announcement of Result

- The award notice shall be published in the UGC website.

Code of conduct

- The UGC is fully committed to the principle of honesty, integrity, and fair play in the conduct of its grant disbursement. All application should comply with the UGC code of conduct.

अनुसूची - ९

UNIVERSITY GRANTS COMMISSION

Sanothimi, Bhaktapur, Nepal

APPLICATION FORM

FOR ORGANIZING TRAINING PROGRAMS

Check with *	Type of the Program	Duration (at least for 3 days)
	Refresher Course	
	Capacity Development Trainings	
	Research Trainings/Lab training	

A. INSTITUTIONAL STATUS

Name of the Institution:	Affiliated University:
Contact Address	District: VDC/Municipality/Metro: Ward No: Phone: Fax: Email:
Head of the Institution	Name: Position: Contact No. (Mobile): Email
Focal person	Name: Position: Contact No. (Mobile): Email

Academic programs currently being offered	Programs	Total number of students
	1.	
	2.	
	3.	
	4.	
	5.	
Total number of faculty involved in teaching	Full Time	Part Time
Total number of faculty with Post Doctorate		
Total number of faculty with PhD		
Total number of faculty with MPhil		
Total number of Non-Teaching staffs		

B. AVAILABLE INSTITUTIONAL FACILITIES FOR TRAININGS
(Please quantify)

SN	Particulars	Remarks
1.	Training hall (capacity) and working space	
2.	Equipment and technologies (computer, MMP, audio-visual, OHP, printer, photocopier etc)	
3.	Utility and support services	
4.	Administrative resources	
5.	Proposed Resource persons	
6.	Number of faculty members ongoing MPhil, PhD, and Postdoctoral level studies	
7.	Number of trained resource persons to conduct the proposed program	
8.	Collaborative approach for the program, If any	

C. Information about the Program

C1. Full Title of the Program		C2. Duration (at least 3 days)
C3. Individual Sessions		
Title of the Session	Duration (hour)	Proposed Resource Person (attach brief CV separately)
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		
6.		
7.		
8.		
9.		
10.		
(add rows to add more sessions)		

Program conducted with UGC support in last fiscal year if any:

Title: **Duration:** ..... days   **Date:**

D. PLAN OF ACTION (PROPOSAL)

(Prepare separately the detailed documentation)

SN	Particulars	Remarks
1.	Type/Nature of program intended to conduct	
	a. Brief introduction of the program and Relevancy	
	b. Objectives of the program	
	c. Methodology used for conducting the program	
2.	Details of the potential participants and selection method	
3.	Details of the training syllabus/agenda (with detail schedule)	
4.	expected outcomes of the program	

5.	Program budgeting (Remuneration to experts, logistic support, stationeries, Refreshment, Printing, and contingencies)	
6.	Program-wise proposed time and venue	
7.	Administrative backup to launch the proposed program/s	
8.	Brief CVs of proposed experts	

E. Document Checklist

Mark with *	Document Checklist Before Program	Mark with *	Document Checklist after Program
	A cover letter signed by the head of the institution		A cover letter
	Application form with complete information		Narrative Report (Background information, objectives/outcomes, detail schedule, training methodology/delivery, outputs, conclusion and recommendations)
	Proposal		Photograph, Attendance sheet, Template Certificate if applicable
	Other evidences mentioned in the application form		Approved statement of expenditure details, Name of Bank, Account Number and Branch

F. Undertaking by the applicants

I certify that the statements made above have been verified and found true. If the grant is provided, I shall solely be responsible for its proper utilization of the fund.

Name of the Head of Institution: _____

Signature: _____ Date: _____

Official seal:

अनुसूची - १०

UNIVERSITY GRANTS COMMISSION

Sanothimi, Bhaktapur, Nepal

Application form for Seminar/Conference/Symposium/Workshop/Dialogue

Check with *	Type of the Program	Duration (days)
	Seminar	
	Workshop	
	Conference/symposium	
	Academic-Industry Dialogue	

Check with *	Type of the Program	Duration (days)
	Local/regional	
	National	
	International	

1. General Information of Institution

University/University affiliated to	
Name of the Institution (Campus / Department / School / Faculty), Address	
Contact No.	
Email	
Name of the Institution Head	
Designation	
Contact No. (Telephone/Mobile)	
Email	
Program Coordinator	
Designation	
Contact No. (Telephone/Mobile)	
Email	

Academic programs currently being offered	Programs	Total number of students
	1.	
	2.	
	3.	
	4.	
	5.	
Total number of faculty involved in teaching	Full Time	Part Time
Total number of faculty with Post Doctorate		
Total number of faculty with PhD		
Total number of faculty with MPhil		
Total number of Non-Teaching staffs		

2. Program Detail

Area of program	Science / Engineering / Agriculture / Medicine / Nursing / Humanities / Law / Management / Education / ....
Proposed Date	
Title of program	
Venue of program	
Total expected no. of participants (Host and others)	
Type of the participants	
Collaboration with other institutions	
No. of invitees (National & International) (Please attached a list of all possible invitees)	
Registration Fee, If applicable (National / International / Students / Disabled)	
Name of the proposed experts, presenters (oral and poster) and title of papers	Please mention name

3. Information about the Program

Title of the Session	Duration (hour)	Proposed Resource Person (attach brief CV separately)
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		
6.		
7.		
(add rows to add more sessions)		

Program conducted with UGC support in last fiscal year if any:

Title: **Duration:** ..... days   **Date:**

4. Outline of the proposal

- Introduction of the program
- Justification/relevancy of the program
- Methodology used for conducting the program
- Details of the potential participants
- Details of the program syllabus/agenda
- Expected outcomes of the program
- Program budgeting
- Program-wise proposed time and venue
- Brief CV of the proposed experts
- Brochure containing aims, objectives and themes if applicable

5. Funding sources

Any other Institution supporting for this program		
Amount		
Purpose		
Amount of support requested to UGC		

6. Confirmation by the Program Coordinator

I certify that the statements made above have been verified and found true. If the grant is provided, I shall solely be responsible for its proper utilization of the fund.

Name of the Institution: _____

Address: _____

Name: _____ Signature: _____

Designation: _____ Date: _____

Document Checklist

Mark with *	Document Checklist Before Program	Mark with *	Document Checklist after Program
	A cover letter signed by the head of the institution		A cover letter
	Application form with complete information		Narrative Report (Background information, objectives/outcomes, detail schedule, training methodology/delivery, outputs, conclusion and recommendations)
	Proposal		Paper presented by experts, Photograph, Attendance sheet, Template Certificate if applicable
	Other evidences mentioned in the application form		Approved statement of expenditure details, Name of Bank, Account Number and Branch
			For national and international conferences: <ul style="list-style-type: none"> list of paper presented details of panel discussion if any Proceedings / abstracts / article / papers etc

8. Undertaking by the Institution Head

I hereby undertake and affirm that:

- All the information provided above is true to the best of my knowledge.
- If the grant is provided, I shall solely be responsible for its proper utilization and provide the receipts of expenditure to UGC.
- All the supporting should be verified and attested at the Institute.

Date: _____

Institution head's Signature: _____

Official Seal

UNIVERSITY GRANTS COMMISSION

Sanothimi, Bhaktapur, Nepal

**Application form for Training Program on
Higher Education Planning and Administration**

Please fill out the Application Form completely. Check (✓) in appropriate box.

Applicant's Background	For Official Use only
1. Full Name:	
2. Sex: Female ☐ Male ☐	☐
3. Age: Below 30 ☐ 30-40 ☐ 40-50 ☐ 50-60 ☐ Above 60 ☐	☐
4. Ethnicity Group Concerned: Brahmin/Chettri ☐ Janjati ☐ Madhesi ☐ Dalit ☐ Others ☐	☐
5. Recent Appointment date as Campus Chief:.....	☐
6. Tenure provision according to statute of campus:.....	☐
7. Tenure remains (to date): ..... Year ..... Months ..... Days	☐
8. Contact Number: Tel ..... Mobile ..... email:	☐
9. Highest Degree:.....	☐
10. Highest Degree Percentage / CGPA:	☐
11. Area of Specialization: Science ☐ Management ☐ Humanities ☐ Education ☐ Others.....	☐
12. Research Publication by the Applicant: Yes ☐ No ☐	☐
If Yes Number of Research Publication:.....	☐
13. Participation in International/National Seminar/Workshop/Conference: Yes ☐ No ☐	☐
14. Vital Trainings prior received : Yes ☐ No ☐	☐
If yes list the Trainings:	☐
a.	
b.	
c.	
d.	
e.	
f.	

Campus Profile																				
15. Name of the Campus:		<input style="width: 40px; height: 20px;" type="text"/>																		
Full Address:																				
Tel No:		<input style="width: 40px; height: 20px;" type="text"/>																		
16. Concerned University:																				
17. Location of the Campus: Rural ☐ Urban ☐ Metropolitan ☐		<input style="width: 40px; height: 20px;" type="text"/>																		
18. Type of the Campus: Constituent ☐ Community/Public ☐																				
19. Accreditation of the Campus: Accredited ☐ Not accredited ☐		<input style="width: 40px; height: 20px;" type="text"/>																		
20. Number of faculty and programs running (put the number)		<input style="width: 40px; height: 20px;" type="text"/>																		
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <th style="width: 50%;">Faculty</th> <th colspan="2">Number of Programs</th> </tr> <tr> <td></td> <th style="width: 25%;">Bachelor</th> <th style="width: 25%;">Master</th> </tr> <tr><td> </td><td> </td><td> </td></tr> <tr><td> </td><td> </td><td> </td></tr> <tr><td> </td><td> </td><td> </td></tr> <tr> <td style="text-align: right;">Total</td> <td> </td> <td> </td> </tr> </table>		Faculty	Number of Programs			Bachelor	Master										Total			<input style="width: 40px; height: 20px;" type="text"/>
Faculty	Number of Programs																			
	Bachelor	Master																		
Total																				
21. Total Number of Students:																				
Number of Girls:		<input style="width: 40px; height: 20px;" type="text"/>																		
Number of Boys:																				
22 . Size of currently working teacher and staff		<input style="width: 40px; height: 20px;" type="text"/>																		
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <th style="width: 60%;">Description</th> <th>Total</th> </tr> <tr> <td>Teacher</td> <td> </td> </tr> <tr> <td>Staff</td> <td> </td> </tr> <tr> <td style="text-align: right;">Total</td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> </table>		Description	Total	Teacher		Staff		Total				<input style="width: 40px; height: 20px;" type="text"/>								
Description	Total																			
Teacher																				
Staff																				
Total																				
23. Reasons for Applying :																				

Seal of the Campus

Authorized Signature

Date:

UNIVERSITY GRANTS COMMISSION

Sanothimi, Bhaktapur, Nepal

Application form for University Community Linkage Program

1. General Information of Institution

University/University affiliated to	
Name of the Institution (Campus/ Department/ School/Faculty), Address	
Address of the institution(Province, District,municipality)	
Contact No.	
Email	
Name of the Institution head	
Designation	
Contact No. (Telephone/Mobile)	
Email	
Program Coordinator	
Designation	
Contact No. (Telephone/Mobile)	
Email	

Academic programs currently being offered	Programs	Total number of students
	1.	
	2.	
	3.	
	4.	
	5.	
Total number of faculty involved in teaching		Full Time
		Part Time
Total number of faculty with Post Doctorate		

Total number of faculty with PhD		
Total number of faculty with MPhil		
Total number of Non-Teaching staffs		

2. Program Detail

Area of program	
Proposed Date	
Duration of the project	
Title of program	
Location of the project	
Total expected no. of participants (Host and others)	
Type of the participants	
Collaboration with other institutions	
No. of invitees (National & International) (Please attached a list of all possible invitees) if any	
Facilities available for the project	
Type of the project (Training / Research/ workshop/etc)	
Name of the proposed experts/partners	Please mention name

3. Information about the Program

Title of the Session	Activities	Duration (hour)
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		
6.		
7.		
(add rows to add more sessions)		

Program/project conducted with UGC support in last fiscal year if any:

Title:

Duration: ..... days

Date:

4. Outline of the proposal

- Executive Summary of the project (200 words)
- Background of the project
- Objectives of the project
- Methodology used for conducting the program
- Collaboration arrangements
- Details of the potential participants
- Details of the program syllabus/agenda
- Expected outcomes of the program
- Program budgeting
- Program-wise proposed time and venue
- Brief CV of the proposed experts

5. Funding sources

Any other Institution supporting for this program		
Amount		
Purpose		
Amount of support requested to UGC		

6. Confirmation by the Program Coordinator

I certify that the statements made above have been verified and found true. If the grant is provided, I shall solely be responsible for its proper utilization of the fund.

Name of the Institution: _____

Address: _____

Name: _____ Signature: _____

Designation: _____ Date: _____

Document Checklist

Mark with *	Document Checklist Before Program	Mark with *	Document Checklist after Program
	A cover letter signed by the head of the institution		A cover letter
	Application form with complete information		Narrative Report (Background information, objectives/outcomes, details schedule, methodology/delivery, outputs, conclusion and recommendations)
	Proposal (as per SN. 4)		Paper presented, Photograph, Attendance sheet, banner, Template Certificate if applicable
	Other evidences mentioned in the application form		Approved statement of expenditure details, Name of Bank, Account Number and Branch

8. Undertaking by the Institution Head

I hereby undertake and affirm that:

- All the information provided above is true to the best of my knowledge.
- If the grant is provided, I shall solely be responsible for its proper utilization and provide the receipts of expenditure to UGC.
- All the supporting should be verified and attested at the Institute.

Date:

Institution head's Signature: _____

Official Seal

UNIVERSITY GRANTS COMMISSION

Sanothimi, Bhaktapur, Nepal

Application form for Higher Education Policy Dialogue Program

1. General Information of Institution

University/University affiliated to	
Name of the Institution (Campus / Department / School / Faculty), Address	
Contact No.	
Email	
Name of the Institution head	
Designation	
Contact No. (Telephone/Mobile)	
Email	
Program Coordinator	
Designation	
Contact No. (Telephone/Mobile)	
Email	

Academic programs currently being offered	Programs	Total number of students
	1.	
	2.	
Total number of faculty involved in teaching	Full Time	Part Time
Total number of faculty with Post Doctorate		
Total number of faculty with PhD		
Total number of faculty with MPhil		
Total number of Non-Teaching staffs		

List of international conferences/workshops organized; latest two	
List of national conferences/workshops organized; latest two	
Research project recently completed with detail information of funding and time taken	
Ongoing Research Projects	

2. Outline of the proposal

- Introduction of the program
- Justification/relevancy of the program
- Methodology used for conducting the program
- Details of the participants/Stakeholders
- Details of the program activities/syllabus/agenda
- Expected outcomes of the program
- Program budgeting
- Program-wise proposed time and venue

3. Confirmation by the Program Coordinator

I certify that the statements made above have been verified and found true. If the grant is provided, I shall solely be responsible for its proper utilization of the fund.

Name of the Institution: _____

Address: _____

Name: _____ Signature: _____

Designation: _____ Date: _____

Document Checklist

Mark with *	Document Checklist Before Program
-------------	-----------------------------------

	A cover letter signed by the head of the institution
	Application form with complete information
	Proposal
	Other evidences mentioned in the application form

7. Undertaking by the Institution Head

I hereby undertake and affirm that:

- All the information provided above is true to the best of my knowledge.
- If the grant is provided, I shall solely be responsible for its proper utilization and provide the receipts of expenditure to UGC.
- All the supporting should be verified and attested at the Institute.

Date:

Institution head's Signature: _____

Official Seal

अनुसूची - १०.८

UNIVERSITY GRANTS COMMISSION

Sanothimi, Bhaktapur, Nepal

Application form for Recognition to Academic Leaders for Innovation and Good Practices

1. General Information of Applicants and Institutions currently working

Name of the Applicant	
Name of the working Institution (Campus / Department / School / Faculty)	
Address	
University/University affiliated to	
Designation	
Contact No. (Telephone/Mobile)	
Email	

Academic programs currently being offered	Programs	Total number of students
	1.	
	2.	
	3.	
	4.	
	5.	
Total number of faculty involved in teaching		
Total number of faculty with Post Doctorate		
Total number of faculty with PhD		
Total number of faculty with MPhil		
Total number of Non-Teaching staffs		

2. Program/ Project Details

Name of the Innovation/good practice	
Originality of Innovation/ good practice	
(novelty of idea, uniqueness and other if any)	
Time taken to complete the program	
Total Expense Incurred	
Impact/Influence/ Relevance of project to its beneficiaries	
(Public awareness, contribution to Institutional Development, Socio economic Impact)	
Specific contribution in Higher Education Sector (If any)	

3. Outline of the proposal

- Executive Summary of the program
- Background of the program/project
- Objectives of the program/project
- Details of the program agenda
- Area of Implementation
- Methodology used for conducting the program/Project
- Duration of Implementation
- Collaboration arrangements if any
- Details of the stakeholder engaged and beneficiaries
- Status before and after implementation of innovation/good practices
- Resource required for implementation of innovation/good practices (Human Resources, Technology/IT, fund, infrastructure and others)
- Impacts/outcomes of the program
- Difficulties/challenges faced
- Sustainability and Replicability

- Brief CV of the participant

4. Confirmation by the Applicant

I certify that the statements made above have been verified and found true.

Name of the Applicant: _____

Address: _____

Signature: _____

5. Undertaking by the Institution head if applicable

Signature _____

Designation _____

Official Seal _____

Document Checklist

Mark with *	Document Checklist Before Program
	A cover letter
	Application form with complete information
	Recommendation letter from the University
	Proposal (as per SN. 3)
	Soft copy of demonstration of the program (No more than 20 minutes)

UNIVERSITY GRANTS COMMISSION

Sanothimi, Bhaktapur, Nepal

Application form for hosting Visiting Professor in Higher Education Institutions

Check with √	Type of the Program	Duration (days)
	1. Local Visiting Professor	
	2. Foreign Visiting Professor	

1. General Information of Institution

Name of the Institution (Campus / Department / School / Faculty)	
Address	
University/University affiliated to	
Head of the Institution	
Contact No.	
Email	
Focal person for the proposed program	
Designation	
Contact No. (Telephone/Mobile)	
Email	

Academic programs currently being offered	Programs	Total number of students
	1.	
	2.	
	3.	
	4.	
Total number of faculty involved in teaching		Full Time
		Part Time
Total number of faculty with PhD		

Total number of faculty with PhD		
Total number of faculty with MPhil		
Total number of Non-Teaching staffs		

2. Proposal Format

Brief Introduction of the campus	(maximum 1 page)
Background of the request program, Collaboration with other institutions (if any)	(maximum 1 page)
Justification of the program	(1/2 page)
Expected outcomes of the program	(1/2 page)
Program Budgeting	(Breakdown of activities, rate and quantity etc)
Action plan for the completion of work	(Date and schedule of program)
Program evaluation	

3. Information About the Visiting Professor

B1. Name:	B2. Institution, Address:	
B3. Position: (At least Associate-Professor)		
B4. Phone No.:		
B5. Email:		
B6. Ranking of the Institution (In case of Foreign Institution) <i>[Times Higher Education World Universities Ranking / QS Top Universities / Academic Ranking of World Universities (ARWU)]</i>		
B7. Teaching (Total years since Associate Professor)	B8. List of Publication in Ranked Journals	
B8. Purpose of Visit:	1. Teaching a Curricular Course	
	2. Teaching a Non-curricular Course (Training)	
	3. Research	
	4. Others	

4. Document Checklist

Before Program	After Program
A cover letter	A narrative report of the program along with students' feedback
Complete application form	Attendance –Students/teachers
Proposal	Class Notes, Photographs
CV of the visiting professor	Boarding Pass if any
Invitation letter to visiting professor	Approved Statement of expenditures details
Acceptance letter from visiting professor	Name of Bank, Account Number and Branch

5. Undertaking by the Institution Head

I hereby undertake and affirm that:

- All the information provided above is true to the best of my knowledge.
- If the grant is provided, I shall solely be responsible for its proper utilization and provide the receipts of expenditure to UGC.
- All the supporting should be verified and attested at the Institute.

Date: _____

Head of the Institution's Signature: _____

Official Seal

अनुसूची - १२

UNIVERSITY GRANTS COMMISSION

Sanothimi, Bhaktapur, Nepal

Application Form for Travel Grants

1. Applicant's information

Full Name	
Sex	Male ( ) Female ( )
Age	
Date of Birth	
Highest Degree	
Citizenship	
Underprivileged group, if applicable	Janajati( ) Dalit ( ) Others ( )
Temporary Address	
Permanent Address	
Email	
Phone no	
Mobile no	
Name of the Institution (Currently working)	
Address of the Institution	
Contact No.	
Designation	
Mark with *	Full timer ( ) Part time ( )
Main Responsibilities	

2. Program Detail

Name of the program	
Type of the program	Tick the right choice: Seminar, Conference, Workshop, others .....

Type of involvement (Mark with *)	Key note speaker	
	poster presentation	
	oral presentation	
	participation only	
	Other involvement	
Relevancy of the program		
Date of the program		
Venue (city/country)		
Organizer name and address		
Website		
Contact person and email		
Title of the paper intended to present		
Author/Co-other		
Abstract		
Ongoing UGC project if any (Mark *)	Yes ( ) No ( )	
If Yes, mention title :		

3. Financial Plan

Have you approached support for funding to any others?	If 'yes' indicate the item and status	Mention the purpose (Registration/ Support for travel/ Boarding and Lodging/ Any other	Amount
Institution currently working with			
Organizer/host			
Any other sources			
Funding requested to UGC			

4. A. have you availed the travel grants provision in the last fiscal year?

Yes

No

B. Previous travel grants support form UGC

Date	
Event	
City/Country	
Amount	

5. Confirmation by the Institution head

I certify that the statements made above by the candidate have been verified and found true. If the applicant is selected for the grants, he/she will received full support and guidance by the Institution.

Name of the Institution: _____

Address: _____

Name: _____ Signature: _____

Designation: _____ Date: _____

6. Undertaking by the applicant

I hereby undertake and affirm that:

- The substance of the research paper being presented (as indicated above) is based on the original research conducted by me / us. In case any plagiarism is proved, apart from penalties imposed, I would refund entire amount of grants.
- The above paper has not been presented before in any conference/workshop etc. and also has not been published elsewhere.
- All the information provided above is true to the best of my knowledge and belief.
- The grant amount received will be used for the purpose of which it is requested

Date: _____ Applicant's Signature: _____

7. Document Checklist

G1. Before the Program (Mark with √)		After the Program
A cover letter signed by the applicant	√	A cover letter signed by the applicant
Invitation/Acceptance letter		Certificate of the program attended
Itinerary of ticket		PP presentation
Conference brochure		Copy of visa
Complete application form		Ticket and bills
CV		A narrative report of the program
Citizenship		Mention if any other funding sources support for travel including your Institution
Letter of recommendation from the Institution (clarifying that the applicant is full/part timer)		Boarding pass
Copy of abstract		Name of Bank, Account Number and Branch

अनुसूची - १३

National Priorities for Research Funding

Priority list for funding

Research Projects

The Context

The overall goal of the UGC research support is to help improve quality of higher education teaching and learning practices by inculcating research culture in higher education institutions and to make higher education relevant to national development.

Drawing on the experience and outcomes of Second Higher Education Project SHEP, the current Higher Education Reforms Project (HERP), 2015-2020, is planning to continue and strengthen research funding and support programs as a major component of reform program. HERP has four major areas of reform, enhancing academic excellence through research, innovation and development is one the components.

HERP emphasizes linking research funding with the issues and needs of national priority. The funding of HERP is based on seven important disbursement linked indicators (DLIs), research, innovation and development is the seventh DLI. Preparation and implementation of national priority framework for research funding is a fundamental aspect of the DLI.

This documents outlines framework for national priority for research funding based on relevant national plans and policies and the lesson learned from SHEP research support.

Basis of priority framework for research funding

The current national development plan, strategy and the recently prepared Higher Education Policy framework (HEP) are taken as the basis for determining national priority for higher education reforms project in general and research funding in higher education in particular. The priority area for investment for national development identified by the Approach Paper of the Thirteenth Plan includes hydropower and other renewable energy, agriculture, education, health, drinking water, sanitation, physical infrastructure, tourism, industry, trade, natural resources, environment and governance. These areas can be viewed as represented by related disciplines taught in higher education institutions and particularly by academic excellence in these areas as a strong foundation for efficient utilization of resources and developmental innovations.

The policy statements of HEP are consistent with priority areas as identified in the national plan. HEP states that higher education development shall be focused on national socioeconomic and political development needs and priorities and that development of higher education institutions, academic programs and activities shall address following national priorities:

- a) poverty alleviation, employment generation, and holistic national economic development;
- b) development of agriculture, forest and biodiversity, tourism, water resources, hydropower, renewable energy, small industries and business;
- c) management of natural disaster, sustainable development and conservation of balanced natural environment;
- d) economic, social, and political transformation to develop culture of inclusive democracy with respect for diversity, mutual respect, and harmony
- e) conservation of national heritage, promotion of indigenous knowledge, vocation, and technology

Higher Education Policy (HEP) in its policy strategy has emphasized making research and innovations relevant to national priority needs, international trends and practices and in its policy measure has provisioned grants on the basis of national needs and priorities as well as quality. Altogether, HEP has based its policy on research and innovation on three criteria, (i) national priority, (ii) quality, and (iii) international trend and practices, and has viewed research and innovations in higher education as a competitive economic opportunity.

National Program for Higher Education Research and Development (NPHERD) has listed "academic excellence and research" as a major component of its program describing it as "a strategy for enhancing quality and relevance" of higher education. It has prepared and listed a framework for determining national priority for higher education reform and development. This framework of priority areas for higher education research funding has been derived from the national priority framework of NPHERD. This framework is an integral part of the HERP Research Implementation Guidelines (HERP-RIG).

Listing of priority area for research funding

Following the NPHERD framework of priority for higher education reform and development, the priority for research funding will be based as follows.

The following areas are fundamental for building foundational capacity for helping attain the policy goals and economic sectors prioritized in the Approach Paper for the Thirteenth Plan, and HEP:

1. Science and Technology;
2. Engineering;
3. Medicine; and
4. Agriculture and Forestry.

These are defined as technical areas. Research activities in these areas will be defined as priority areas.

In addition, research activities determined by expert panel(s) to be associated with the following national policy goals and priorities as defined in the Approach Paper for the Thirteenth Plan, and HEP, will be treated as priority areas for funding:

- (i) reduction of economic and human development poverty;
- (ii) employment generation;
- (iii) holistic development of national economy;
- (iv) economic, social and political transformation to develop culture of inclusive democracy;
- (v) conservation and development of national heritage;
- (vi) promotion of indigenous knowledge, vocation, and technology;
- (vii) conservation and sustainable use of natural resources and environment including biodiversity;
- (viii) productivity enhancement in and diversification and commercialization of agriculture;
- (ix) development of basic education, health, drinking water and sanitation, food and nutrition;
- (x) promotion of good governance;
- (xi) Transportation and other infrastructure;
- (xii) water resources;
- (xiii) renewable energy;
- (xiv) small industries and business;
- (xv) natural disaster and hazard management;
- (xvi) Global warming and climate change.
- (xvii) Public-private-community participation in development issues.

(xviii) Engineering and Information and Communication Technology

(xix) Biotechnology, Pharmaceuticals and Nono-technology

The priority areas can be categorized into three categories: policy goals, economic sectors and disciplines/areas of study. The following priority area framework has been drawn accordingly:

Table 1 (a): Priority Areas relating to Economic sectors/commodities	Table 1 (b): Priority Areas relating policy goals
Forestry, fisheries	Nepal attaining the status of a developing country by 2022 (currently a least developed country)
Water resources	Reduction of economic and human [development] poverty
Renewable energy	Employment generation
Small industries and business	Holistic development of national economy
Tourism and mountaineering	Economic, social and political transformation to develop culture of inclusive democracy
Whole-sale and retail trade	Conservation and development of national heritage
Transportation, storage and communication	Promotion of indigenous knowledge, vocation, and technology
Housing, land utilization, and rental/ trade activities	Conservation and sustainable use of natural resources and environment including biodiversity
Construction	Productivity enhancement in and diversification and occupationalization of agriculture
Mining and industries	Development basic education and health, drinking water and sanitation
Education (focus on STM)	Promotion of good governance
Financial intermediation	Development of roads and other infrastructure

Textiles and Textile Articles	Development of tourism, industry and commerce
Base Metals and Articles of Base Metal	Development of hydropower and other forms of energy
Vegetable Products	Natural disaster and hazard management
Herbs and medicinal plants	Global warming and climate change

Note: The areas in italics are additional to the areas defined in the Approach Paper and HEP which were selected through the consultation with the panels of experts.

The following subject areas are fundamental to build foundational capacity to address the economic sectors and policy goals, as well as also to open new possibilities. They are also therefore listed as priorities.

Table 1 (c): Priority areas relating to disciplines and study areas

Priority Faculties	Other priority disciplines and study areas areas/programs
Science and technology	<ul style="list-style-type: none"> Interdisciplinary research activities such as natural disaster and hazard management; Global warming and climate change Indigenous knowledge, arts and crafts
Engineering	
Medicine	
Forestry	
Agriculture	

The above prioritization matrix does not include an exhaustive list of areas of study or disciplines. It would be impractical to do so since the list will be very long. However, if some important priority areas do not clearly fall under the priorities defined in the matrix they can be added under the priority disciplines/ study area table. The programs listed here in this table are examples. The proposals for initiating new programs and research should be evaluated by an expert panel to decide if they fall under the priority areas.

Application of Priority Framework in Research Funding

The following table lists the research activities and application of priority framework for research funding under HERP.

HERP supported Research Activities	Application of priority framework
Partial Support for PhD(Field Visit, Book/Reference Material, Typing/ Binding)	N/A
Faculty Research	Only the programs acceptable as per priority framework will be eligible
Institutional/Collaborative Research	Only the programs acceptable as per priority framework will be eligible
PhD Fellowship	Additional scoring weightage given for programs under priority
PhD Fellowship for faculty Members from Accredited Campuses and Campus with Autonomy (for national degree)	Additional scoring weightage given for programs under priority
MPhil Fellowship	Additional scoring weightage given for programs under priority
Master's Thesis Support for Technical Areas	Additional scoring weightage given for programs under priority
Multi-Disciplinary Research Collaboration	Only the programs acceptable as per priority framework will be eligible
Research Article publication in Refereed Journal	N/A
Publication of Refereed journal	N/A
Research Trainings	N/A
Seminar-cum-workshop on Academia Industry Dialogue	Only the programs acceptable as per priority framework will be eligible
Laboratory Support	N/A
Library Networking	N/A
Establishment of Research Management Cell	N/A

This priority framework for research funding is a part of the research program implementation guideline (RPIG) developed for HERP to plan and manage

research grants, fellowships and other financial assistance to activities related to research.

Other institutional and individual eligibility for research funding are outlined in the RPIG.

Modality of assessment using priority framework for research funding

- (i) The call for proposal/EOI will explicitly and specifically refer the priority framework including eligibility criteria
- (ii) Proposal/EOI evaluation will include scoring criteria relating to prioritization
- (iii) The cluster committee/experts will evaluate the proposals based on pre-defined evaluation framework applying the prioritization criteria
- (iv) Evaluation committee will scrutinize the evaluation scoring by the clusters committees/experts
- (v) The overall decision regarding recommendation for research funding support will be made by the Research Council

अनुसूची-१४

गुणस्तर सुनिश्चितता तथा प्रत्यायन प्रकृयाका हरेक चरणको लागि निर्धारित समयसीमा

चरणहरू	समयावधि	निःशुल्क थप हुने समयावधि	स-शुल्क थप हुने समयावधि	कैफियत
आशयपत्रको स्वीकृति पछि, स्वअध्ययन प्रतिवेदन पेश गर्ने	आशयपत्र स्वीकृत भएको छ, (६) महिनाभित्र	मनासिव कारण सहित म्याद थपको निवेदन प्राप्त भएमा अध्यक्षको स्वीकृतिले तीन (३) महिना थप हुने । (थप समयभित्र प्रतिवेदन प्राप्त नभए प्रकृया स्वतः रद्द हुनेछ ।)		
प्राविधिक समितिले स्व-अध्ययनप्रतिवेदनको पुनरावलोकन तथा स्वीकृत गर्दा				
स्व-अध्ययन प्रतिवेदनमा पृष्ठपोषण दिएमा वा सुझाव सहित अस्वीकृत गरेमा	सचिवालयले १५ दिनभित्र सम्बन्धित संस्थालाई जानकारी गराउनेछ ।			
संस्थाले सचिवालयमा फर्त पृष्ठपोषण प्राप्त गरेमा	उच्चशैक्षिक संस्थाले तीन महिनाभित्र पृष्ठपोषण अनुसारका प्रगती प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्नेछ । अन्यथा, प्रत्यायन प्रक्रिया स्वतः रद्द हुनेछ ।	तर त्यस्तो उच्च शैक्षिक संस्थाले प्रत्यायन प्रक्रिया पुनः सुचारु गर्न तोकिएको शुल्क सहित तीन महिनाभित्र प्रतिवेदन बुझाएमा र शुल्क बुझाएको मितिले तीनमहिना पछि, प्रत्यायन प्रक्रिया पुनः सुचारु गर्न सकिनेछ ।		

पूर्व परीक्षणको प्रगती प्रतिवेदन पेश गर्ने	पूर्व परीक्षण भ्रमण सम्पन्न भएको पाँच (५) महिनाभित्र	मनासिब कारण सहित म्याद थपको निवेदन प्राप्त भएमा अध्यक्षको स्वीकृतिले तीन (३) महिना थप हुने र सो अवधिसम्म प्रतिवेदन प्राप्त नभएमा प्रक्रिया स्वतः रद्द हुनेछ ।	तर त्यस्तो उच्चशैक्षिक संस्थाले प्रत्यायन प्रक्रिया पूनः सुचारु गर्न तोकिएको शुल्क सहित तीन महिनाभित्र प्रतिवेदन बुझाएमा । यसरी प्रतिवेदन प्राप्तभएको मितिले तीनमहिना पछि मात्र प्रत्यायन प्रक्रिया पूनः सुचारु हुनेछ ।
पूर्ण परीक्षणको प्रगती प्रतिवेदन पेश गर्ने	पूर्ण परीक्षण भ्रमण सम्पन्न भएको तीन (३) महिनाभित्र अल्पकालिन सुभाव अनुसार कार्य सम्पन्न साथै दिर्घकालिन सुभावमा कार्यन्वयन कार्ययोजना सहित प्रगति प्रतिवेदन पेश गर्नु पर्नेछ ।	विशेष कारण परी कार्य सम्पन्न गर्न समय थप गर्न निवेदन प्राप्त हुन आएमा सोको विश्लेषण गरी बढिमा तीन महिनाको अवधि थप गर्न सकिनेछ । सो अवधिसम्म प्रतिवेदन प्राप्त नभएमा प्रक्रिया स्वतः रद्द हुनेछ ।	
पूरक परीक्षणको प्रगती प्रतिवेदन पेश गर्ने	पूरक परीक्षण सम्पन्न भएको तीन महिनाभित्र कार्य प्रगति प्रतिवेदन पेश गर्नु पर्नेछ ।		

अनुसूची १४.१

गुणस्तर सुनिश्चितता तथा प्रत्यायन प्रकृत्यामा सहभागीताका लागि उच्च शैक्षिक संस्थाहरूको आशयपत्र (LOI) स्वीकृतिको लागि निर्धारित मापदण्ड

- (१) उच्च शैक्षिक संस्थाहरूले उच्चशिक्षा सेवा प्रदायकको रूपमा राष्ट्रिय दर्ता किताबमा दर्ता भई विशिष्ट कोड प्राप्त गरेको हुनुपर्नेछ,
- (२) संस्थागत विवरणहरू:- उच्च शैक्षिक संस्थाहरूको नाम उच्चशिक्षा प्रदायकको राष्ट्रिय दर्ता किताव, सम्बन्धनपत्र तथा कम्पनी रजिस्ट्रारको कार्यालय वा संस्थाले कानुनी मान्यताप्राप्त गर्ने अन्य निकायमा पेश गरेको/दर्ता गरेको नाममा एकरूपता कायम भएको हुनु पर्नेछ,
- (३) यस प्रकृत्यामा आवद्धताको लागि योग्य हुन आवश्यक विद्यार्थी संख्या देहायको तालिकामा उल्लेख गरिएको छ

दुर्गम क्षेत्र विभाजन	विवरण	आवश्यक न्यूनतम विद्यार्थी संख्या	कैफियत
क	गाउँपालिका/नगरपालिका (अतिदुर्गम - 'क')	१५०	संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयका अनुसार, दुर्गमता/पहुँचको तह अनुसार स्थानिय तहको प्रशासनिक वर्गिकरणलाई आधार मानिएको ।
ख	गाउँपालिका / नगरपालिका (मध्यम पहुँच योग्य- 'ख')	२००	
ग	गाउँपालिका /नगरपालिका (पहुँचयोग्य- 'ग') (३ वटा भन्दा बढि शैक्षिक कार्यक्रम भएको अवस्थामा)	३००	शैक्षिक गुणस्तर सुनिश्चितता तथा प्रत्यायन परिषद्को मिति २०७९/५/२६ गतेको बैठकको निर्णय बाट थपगरिएको व्यवस्था

	३ वटा मात्र शैक्षिक कार्यक्रम भएको अवस्थामा (तर यस्ता उच्च शैक्षिक संस्थाहरूले प्रत्याय नहुनु पूर्व ३०० विद्यार्थी संख्या पुऱ्याएको हुनुपर्ने छ ।)	२००	
घ	महानगरपालिका र उप महानगरपालिका/शहर (राम्रो पहुँचयोग्य- 'घ')		शैक्षिक गुणस्तर सुनिश्चितता तथा प्रत्यायन परिषद्को मिति २०७९/५/२६ गतेको बैठकको निर्णय बाट थपगरिएको व्यवस्था
	(३ वटा भन्दा बढि शैक्षिक कार्यक्रम भएको अवस्थामा	४००	
	३ वटा मात्र शैक्षिक कार्यक्रम भएको अवस्थामा (तर यस्ता उच्च शैक्षिक संस्थाहरूले प्रत्याय नहुनु पूर्व ४०० विद्यार्थी संख्या पुऱ्याएको हुनुपर्ने छ ।)	२५०	

अपवादहरू :

माथि उल्लेखित विद्यार्थीहरूको न्यूनतम संख्या एम.फिल र पी.एच.डी. जस्ता अनुसन्धान डिग्रीहरू प्रदान गर्ने उच्च शैक्षिक संस्थाहरूमा लागू हुने छैन । प्रस्तुत प्रस्ताव बमोजिम विश्वविद्यालयहरूको केन्द्रीय विभागहरू, केन्द्रीय स्कूलहरू, केन्द्रीय क्याम्पसहरू र कोटा प्रणालीमा आधारित कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्ने उच्च शैक्षिक संस्थाहरूमा कुल भर्ना क्षमताको वा प्रत्येक कार्यक्रममा स्वीकृत कोटाको कम्तिमा ८० प्रतिशत भर्ना पूरा गरेको हुनुपर्ने । (यस्तो योग्यताको परीक्षण गर्दा उल्लेखित संस्थाहरूमा कुलभर्ना क्षमताको वा प्रत्येक कार्यक्रममा स्वीकृत कोटाको भर्ना भएका विद्यार्थीको संख्या कम्तिमा ८० प्रतिशत, बहाल संस्थामा संचालित सम्पूर्ण कार्यक्रमहरूमा पहिलो वर्ष/सेमेष्टर देखि अन्तिमवर्ष/सेमेष्टर सम्म भर्ना भएका तथा अध्ययनरत विद्यार्थीको जम्मा संख्याको आधारमा कोटाको औषत ८० प्रतिशत भएको हुनुपर्नेछ । कोटामा आधारित र साधारण विधा दुवै तर्फका कार्यक्रमहरू संचालन भएका उच्च शैक्षिक संस्थाहरूमा भने माथि उल्लेखित विद्यार्थी संख्या पूरा भएको हुनु पर्दछ ।

- (४) उच्चशैक्षिक संस्थाले दुई वा दुईभन्दा बढी विश्वविद्यालयको सम्बन्धनका कार्यक्रमहरू एउटै परिसरभित्र सञ्चालन (सम्बन्धित विश्वविद्यालयको नियम र नियमहरूको पालना गर्दै) तथा एउटै स्थानीय निकाय (गाउँ/नगरपालिका) को राजनीतिक/प्रशासनिक क्षेत्राधिकारभित्र एउटै नाममा सञ्चालन गरेको हुनुहुँदैन,
- (५) उच्च शैक्षिक संस्थाहरूले विभिन्न विश्वविद्यालयहरूबाट शैक्षिक कार्यक्रमहरू र कक्षा ११ वा १२ जस्ता विद्यालय शिक्षाका कार्यक्रमहरू, साथै प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालीम परिषद्का व्यावसायिक कार्यक्रमहरूसँगै संचालन गरेको हुनुहुँदैन । यदि उच्च शैक्षिक संस्थाहरूसँग फिडर स्कूल वा व्यावसायिक कार्यक्रमहरूको विस्तार छन् भने, तिनीहरूको संस्थागत व्यवस्थापन टोली (जस्तै क्याम्पस व्यवस्थापन समिति/बोर्ड अफ डाइरेक्टर्स), पूर्ण कालिन शिक्षक र कर्मचारीहरू, लेखा र वित्तीय व्यवस्थापन, परीक्षा प्रणाली, शिक्षा व्यवस्थापन सूचना प्रणाली, र पुस्तकालय अलगगै रूपमा संचालन गरि सबै उच्चशिक्षाबाट अलग गरिएको हुनुपर्दछ,
- (६) उच्च शैक्षिक संस्थाहरूमा शिक्षकहरूको कुल सङ्ख्यामध्ये कम्तीमा ६०% पूर्णकालीन शिक्षक सङ्ख्या हुनुपर्नेछ, र पूर्णकालिन शिक्षकद्वारा पाठ्यक्रम/अनुसन्धान पर्यवेक्षणको जम्माभारको ७५% भन्दा बढी भार वहन गरेको हुनुपर्दछ, साथै, गुणस्तर सुनिश्चितता तथा प्रत्यायन प्रकृत्यामा रहेका संस्थाहरूले आफ्नो संस्थामा कार्यरत पूर्णकालिन शिक्षकहरू अन्य संस्थामा पूर्णकालिनरूपमा कार्यरत नरहेको सम्बन्धमा शिक्षकहरूको व्यक्तिगत स्व-घोषणा पत्र संस्थागत रूपमा समेत प्रमाणित गरी आयोगमा पेश गर्नुपर्ने साथै परीक्षणको क्रममा अन्यथा भएको पाइएमा गुणस्तर सुनिश्चितता तथा प्रत्यायन प्रकृत्या रद्द समेत गर्न सकिनेछ ।

(गुणस्तर सुनिश्चितता तथा प्रत्यायन प्रकृत्यामा रहेका संस्थाहरूले आफ्नो संस्थामा कार्यरत पूर्णकालिन शिक्षकहरूको संख्या सम्बन्धी पेश गर्नुपर्ने स्व-घोषणा पत्रको नमुना आयोगको वेबसाइटमा राखिएको छ ।)

- (७) कार्यकारी प्रमुख, शैक्षिक विभागीय प्रमुखहरू (HoDs), कार्यक्रम संयोजकहरू र आन्तरिक गुणस्तर सुनिश्चितता एकाई/समिति (IQAC) को संयोजक पूर्णकालीन रूपमा नियुक्ति भई कार्यरत हुनुपर्नेछ,
- (८) उच्च शैक्षिक संस्था आशयपत्र पेश गर्ने मितिभन्दा कम्तिमा पाँच वर्ष पहिले स्थापित भएको हुनुपर्नेछ र कम्तिमा एक ब्याच विद्यार्थी दिक्षित गरेको हुनुपर्नेछ,
- (९) उच्च शैक्षिक संस्थाहरूमा आन्तरिक गुणस्तर सुनिश्चितता एकाई/समिति (IQAC) गठन गरिएको हुनुपर्ने र यसको कार्यनिर्देशिका विश्वविद्यालय अनुदान आयोगबाट अनुमोदित उच्च शैक्षिक संस्थाहरूको आन्तरिक गुणस्तर सुनिश्चितता निर्देशिका अनुसारको हुनुपर्नेछ तथा सो निर्देशिका उच्च शैक्षिक संस्थाको सञ्चालन समिति वा बोर्ड अफ डाइरेक्टर्सबाट पास भएको हुनुपर्नेछ,
- (१०) अनुसन्धानसम्बन्धी प्रावधान आयोगको वेबसाइटमा रहेको अनुसन्धानसम्बन्धी प्रावधान [https://ugcnepal.edu.np/uploads/web-uploadsfiles/Research-related%20Criteria%20for%20participating%20in%20the%20QAA%20process\(1\).pdf](https://ugcnepal.edu.np/uploads/web-uploadsfiles/Research-related%20Criteria%20for%20participating%20in%20the%20QAA%20process(1).pdf) अनुसारको पूरा गरेको हुनुपर्नेछ,
- (११) उच्च शैक्षिक संस्थाले पेशागत काउन्सिलहरू (व्यावसायिक पाठ्यक्रमहरू संचालन गर्ने उच्च शैक्षिक संस्थाहरूलाई मात्र लागू हुने) द्वारा तोकिएको न्यूनतम मापदण्डहरू पूरा गरेको हुनुपर्नेछ, र उच्च शैक्षिक संस्थाहरूले स्वास्थ्य, विज्ञान कार्यक्रमहरू संचालन गरेको अवस्थामा, चिकित्सा शिक्षा आयोग - मानक र मान्यता तथा प्रत्यायन समितिबाट मान्यताप्राप्त गरेको हुनुपर्नेछ,
- (१२) संस्थामा शैक्षिक व्यवस्थापन सूचना प्रणाली (EMIS) एकाई गठन गरी यसका निर्देशिकाहरू र कार्यक्षेत्रगत कार्य विवरण (ToR) परिभाषित गरिएको हुनुपर्नेछ, र यस्ता निर्देशिकाहरू/कार्यक्षेत्रगत कार्य विवरणलाई व्यवस्थापन समितीबाट अनुमोदन गरिएको हुनुपर्नेछ,
- (१३) भाडामा लिइएको पूर्वाधारमा सञ्चालित संस्थाहरूले संस्थागत दिगोपन र निरन्तरताका लागि आफ्नै पूर्वाधार विकास योजना तयार गरी आगामी पाँच वर्षभित्र योजनाकार्यान्वयन गर्ने प्रतिवद्धता जाहेर गरेको हुनुपर्नेछ । त्यसैगरी संस्थाले आफ्नो कुल बजेटको कम्तिमा १०% रकम शैक्षिक र संस्थागत विकासका लागि विनियोजन गरेको हुनुपर्नेछ,
- (१४) भाडामा लिइएको जग्गा तथा भवनहरूको पट्टा अवधि (Lease Period) १० वर्ष भन्दा लामो (पूर्ण परीक्षणपश्चात् कम्तिमा १० वर्ष अवधि कायम हुनुपर्ने) हुनुपर्नेछ र यदि कुनै

पक्षले अर्को पक्षलाई सम्झौता समाप्त गर्न चाहान्छ भने संस्थाले कम्तिमा एक वर्षको पूर्व-सूचनाको प्रावधान हुने व्यवस्था मिलाएको हुनुपर्दछ,

विदेशी विश्वविद्यालयको सम्बन्धनमा सञ्चालित उच्च शैक्षिक संस्थाहरू आशयपत्रमा थप पेश गर्नुपर्ने कागजातहरू

- सम्बन्धन प्रदान गर्ने विश्वविद्यालय प्रत्यायन गर्ने अधिकार प्राप्त सम्बन्धित देशको अथवा अन्तराष्ट्रिय संस्थाबाट प्रत्यायनकृत भइसकेको हुनुपर्नेछ ।
- सम्बन्धन प्रदान गर्ने संस्थादि टाइम्स हायर एजुकेशन रैंकिगको (The Times Higher Education Ranking) उत्कृष्ट ८०० वा क्यू.एस.वर्ल्ड रैंकिगमा (QS World Ranking) उत्कृष्ट १००० भित्र परेको हुनुपर्नेछ ।
- संस्थाले सम्बन्धन प्राप्त विदेशी विश्वविद्यालयले तोकेको मापदण्ड पूरा गरेको हुनुपर्नेछ र सम्बन्धन प्राप्त विश्वविद्यालयबाट सो सम्बन्धी सिफारिस पत्र पेश गर्नुपर्नेछ ।
- संस्थाले शिक्षा विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालयबाट प्राप्त अनुमती (कार्यक्रम शुरू तथा नविकरण गरिएको) पत्र पेश गर्नुपर्नेछ ।
- संस्थाले प्रत्यायन प्रक्रियामा आबद्ध हुनका लागि शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालयको सिफारिस पत्र पेश गर्नुपर्नेछ ।
- निरन्तरताको सुनिश्चितता गर्न संस्थाको दिगोपना सम्बन्धि योजना (कार्यक्रम र वित्तियदुवै) पेश गर्नु पर्नेछ ।
- आशयपत्र पेश गर्दा उच्च शैक्षिक संस्थाको सम्बन्धन संस्थाले प्रदान गर्ने शैक्षिक कार्य क्रम अवधिमा थप एक वर्षको समयावधि कायम रहेको हुनुपर्नेछ । अथवा, सम्बन्धन प्रदान गर्ने संस्थाले सो भन्दा कम अवधिका लागि सम्बन्धन दिने व्यवस्था भएमा कम्तिमा ५ वर्षदेखि सो कार्यक्रम निरन्तर रूपमा संचालन भएको हुनुपर्ने ।
- नेपाल कानूनमा तोके बमोजिम कर चुक्ताको प्रमाणपत्र पेश गर्नुपर्नेछ ।

अनुसूची १४.२

गुणस्तर सुनिश्चितता तथा प्रत्यायन प्रकृत्यामा सहभागिताका लागि उच्च शैक्षिक संस्थाहरूले आशयपत्र (LOI) पेश गर्दा संलग्न गर्नुपर्ने कागजातहरू:

आवश्यक कागजातहरू (स्वयं-प्रमाणित) को विवरण

- (१) आवेदक संस्थाको निवेदन,
- (२) गुणस्तर सुनिश्चितता तथा प्रत्यायन प्रक्रियामा भाग लिने सम्बन्धमा व्यवस्थापन/संचालक समितीवा समानस्तर निकायको निर्णय,
- (३) दर्ता सम्बन्धी कागजात-उच्चशिक्षाको राष्ट्रिय दर्ता कितावमा दर्ता गरिएको प्रमाण (विश्वविद्यालयको अनुदान आयोगद्वारा प्रदान), अन्य क्षेत्रहरूमा गरिएको दर्ता (समाज कल्याण परिषद्, कम्पनी रजिस्ट्रारको कार्यालय, शिक्षा, विज्ञान र प्रविधिमन्त्रालय) र स्थापना को प्रमाण पत्र (क्याम्पस विधान/नियमावली/विनियमावली),
- (४) आन्तरिक गुणस्तर सुनिश्चितता समिति, शिक्षा व्यवस्थापन सूचना प्रणालीको गठन र सम्बन्धित शाखा संचालन निर्देशिकाको स्वीकृति/अनुमोदन सम्बन्धी सञ्चालक समिति वा व्यवस्थापन समितीको निर्णय,
- (५) सम्बन्धित विश्वविद्यालयबाट शैक्षिक कार्यक्रमहरूको नियमित नविकरणका प्रमाणहरू सहित सम्बन्धित विश्वविद्यालयबाट प्रदान गरिएको सम्बन्धनपत्र,
- (६) सबै पूर्णकालिक शिक्षकको नियुक्ति वा मनोनयनपत्र र कार्य विवरण, पूर्णकालिक शिक्षकहरू अरु कुनै संस्थामा पूर्णकालिन रूपमा कार्यरत नरहेको व्यक्तिगत स्व-घोषणा पत्र संस्थागत रूपमा समेत प्रमाणित गरेको पत्र,
- (७) पछिल्लो दुई शैक्षिकवर्षको वास्तविक विद्यार्थी भर्ना रेकर्ड,
- (८) आयोगले तोकेबमोजिम अनुसन्धान बजेटअनुसार संस्थागत विकास बजेट (१०%) को यर्थात विनियोजन विवरण सहितको वार्षिक सञ्चालन बजेट, (यदि संस्था लिज सम्पत्तिमा संचालित छ भने), अनुसन्धान योजना,
- (९) रणनीतिक योजना (कम्तीमा ५ वर्षको लागि),
- (१०) गत तीन आर्थिक वर्षको वित्तीय लेखापरीक्षण प्रतिवेदन,
- (११) क्याम्पसको अन्तिमवर्षको वार्षिक प्रतिवेदन,
- (१२) उच्च शैक्षिक संस्थाले विभिन्न पेशागत काउन्सिलबाट कार्यक्रमहरू संचालन गरिरहेको अवस्थामा सम्बन्धित पेशागत काउन्सिल (व्यावसायिक कार्यक्रमहरू भएका उच्च शैक्षिक

संस्थाहरूमा लागू हुने) वाट स्वीकृत कार्यक्रमहरूको सूची वा स्वास्थ्य विज्ञानका कार्यक्रम संचालन गरेका उच्च शैक्षिक संस्थाले चिकित्सा शिक्षा आयोगबाट प्राप्त गरेको मान्यताको पत्र,

- (१३) आन्तरिक गुणस्तर सुनिश्चितता समिति सहित संस्थाको संगठनात्मक संरचना,
- (१४) विद्यालय स्तरका कार्यक्रमहरू, र विभिन्न विश्वविद्यालयहरूको सम्बन्धन अन्तर्गत कार्यक्रमहरू अस्तित्वमा नरहेको वा पूर्ण रुपमाअलगगै रहेको वारे क्याम्पस व्यवस्थापन समिति/बोर्ड अफ डाइरेक्टर्सको आधिकारिक घोषणापत्र,
- (१५) प्रत्यायनकृत भएको भएप्रत्यायन प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि,
- (१६) संस्थाको दूरदृष्टी, अभियान, लक्ष्य, उद्देश्य देखाउने संस्थागत कागजातहरू,
- (१७) अन्तराष्ट्रिय शैक्षिक संस्थाहरूसँग MOU भएको भए वा यदि आशयपत्रमा दावी गरिएको छ भने तिनीहरूको प्रतिलिपी,
- (१८) गुणस्तर मूल्याङ्कन एजेन्सीद्वारा प्रदान गरिएको पुरस्कार वामान्यताको प्रमाणपत्रको प्रतिलिपी (भएको भए वा यदि आशयपत्रमा दावी गरिएको छ भने),

अनुसूची १४.३

विश्वविद्यालयहरू र समान स्तरका शैक्षिक संस्थाहरूको आशयपत्र (LOI) स्वीकृतिको लागिनिर्धारित मापदण्ड

- (१) संघीय तथा प्रदेश व्यवस्थापिकाबाट जारी ऐन अनुसार स्थापित सबै प्रकारका विश्वविद्यालय तथा शैक्षिक उपाधि प्रदान गर्ने अधिकार प्राप्त विश्वविद्यालय स्तरका प्रतिष्ठानहरू यस प्रकृत्यामा सहभागी हुन सक्नेछन्,
- (२) प्रकृत्यामा सहभागी हुनुपूर्व विश्वविद्यालय तथा प्रतिष्ठानहरू, विश्वविद्यालय अनुदान आयोगको उच्चशिक्षा प्रदायकको राष्ट्रिय रजिस्ट्रीमा (National Registry of higher Education) दर्ता भएको हुनुपर्नेछ । यसरी दर्तापश्चात् प्राप्त विशिष्ट कोड आवेदन फारममा उल्लेख गर्नु पर्नेछ,
- (४) यदिकुनै विश्वविद्यालय वा प्रतिष्ठान सम्बन्धन प्रदान गर्ने अधिकार सहितको भएमा, यस प्रकृत्यामा सहभागी हुनुपूर्व आफू अन्तर्गत सम्बन्धन प्राप्त गरेका सबै योग्य उच्च शैक्षिक संस्थाहरू शैक्षिक गुणस्तर सुनिश्चितता तथा प्रत्यायन परिषद् अन्तर्गत गुणस्तर सुनिश्चितता तथा प्रत्यायन प्रकृत्यामा कम्तिमा आशयपत्र (LOI) स्वीकृत भइसकेको हुनुपर्नेछ । यसरी आशयपत्र स्वीकृति, स्व-अध्ययन प्रतिवेदन स्वीकृति समकक्षी परिक्षण मूल्याङ्कन, र प्रत्यायन जस्ता हरेक चरण आशयपत्र पेश गर्न योग्य सबै सम्बन्धन प्राप्त शैक्षिक संस्थाले पार गरे अनुरूप विश्वविद्यालयहरू उक्त चरणको लागि योग्यहुनेछ,
- (५) विश्वविद्यालयमा विश्वविद्यालयको सिनेट/कार्यकारी परिषद् वा समान तहको समितिबाट निर्णय भई विश्वविद्यालय स्तरिय आन्तरिक गुणस्तर सुनिश्चितता तथा प्रत्यायन समिति/एकाई गठन भएको हुनुपर्नेछ । यस्तो समितिको निर्देशिका र समिति संयोजक/सदस्यहरूको कार्यविवरण तयार भई अनुमोदन भएको हुनुपर्नेछ । त्यसैगरी समिति अन्तर्गत सचिवालय स्थापना भई सोको नेतृत्व रेक्टर/डिन/निर्देशकले गर्नुपर्दछ,
- (६) विश्वविद्यालय अनुदान आयोगको आन्तरिक गुणस्तर सुनिश्चितता निर्देशिका-२०७७ अनुरूपको विश्वविद्यालयको आन्तरिक गुणस्तर सुनिश्चितता समितिसँग यसको नीति र संचालन निर्देशिका हुनुपर्नेछ,
- (७) विश्वविद्यालयको स्थापनाभएको कम्तिमा १० वर्ष पूरा भएको हुनुपर्नेछ । यसका शैक्षिक कार्यक्रमहरू संचालनमा रहेका र विद्यार्थीहरूलाई उपाधि प्रदान गरिसकेको हुनुपर्नेछ,
- (८) विश्वविद्यालयले विभिन्न व्यावसायिक परिषद् (Professional Council) बाट कार्यक्रमहरू संचालन गरिरहेको अवस्थामा सम्बन्धित व्यावसायिक परिषद् (व्यावसायिक कार्यक्रमहरू

- भएका उच्च शैक्षिक संस्थाहरूमा लागू हुने) बाट स्वीकृत कार्यक्रमहरूको सूची वा स्वास्थ्य विज्ञानका कार्यक्रम संचालन गरेका उच्च शैक्षिक संस्थाले चिकित्सा शिक्षा आयोगबाट प्राप्त गरेको मान्यताको पत्रप्राप्त गरेको हुनुपर्दछ,
- (९) शिक्षा व्यवस्थापन सूचना प्रणाली (EMIS) एकाइ गठन गरी यसका निर्देशिकाहरू र कार्यक्षेत्रगत कार्य विवरण (ToR) परिभाषित गरिएको हुनुपर्नेछ, र यस्ता निर्देशिकाहरू/कार्यक्षेत्रगतकार्य विवरण कार्यकारी परिषद्बाट अनुमोदन गरिएको हुनुपर्दछ,
- (१०) विश्वविद्यालय, (निजी, सार्वजनिक, सामुदायिक, वा ट्रस्ट-व्यवस्थित संस्था) हरूको नाममा जग्गा र पूर्वाधार सम्बन्धित सम्पत्तिहरूमा ६० प्रतिशतभन्दा बढि स्वामित्व भएको हुनुपर्नेछ । अन्यथा प्रत्यायन प्रकृत्यामा सामेल हुनपाइने छैन,
- (अन्य व्यवस्था शैक्षिक गुणस्तर सुनिश्चितता तथा प्रत्यायन निर्देशिका २०८१ बमोजिम हुनेछ ।)

अनुसूची १४.४

आशयपत्र फारमको साथ विश्वविद्यालयहरू र समान स्तरका शैक्षिक संस्थाहरूले पेश गर्नुपर्ने कागजातहरूको सूची

आशयपत्र स्वीकृतिको लागि पेश गर्न आवश्यक कागजातहरू (स्वयं - प्रमाणित गरिएको)

- (१) आवेदक संस्थाको निवेदन,
- (२) भरिएको आशयपत्र फारम,
- (३) विश्वविद्यालय ऐन/स्थापना मिति र सम्बन्धित कानूनी कागजातको प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि,
- (४) गुणस्तर सुनिश्चितता तथा प्रत्यायन प्रकृत्यामा सहभागी हुने सम्बन्धमा कार्यकारी परिषद् को निर्णय,
- (५) दर्तासम्बन्धी कागजात उच्चशिक्षाको राष्ट्रिय दर्ता किताबमा दर्ता गरिएको विशिष्ट कोड वा अन्यत्रदर्ता गरिएको (समाज कल्याण परिषद्, कम्पनी रजिस्ट्रारको कार्यालय, शिक्षा, विज्ञान र प्रविधि मन्त्रालय) अवस्थामा सम्बन्धित निकायबाट प्रदान गरिएको दर्ता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि,
- (६) आन्तरिक गुणस्तर सुनिश्चितता समिति, शिक्षाव्यवस्थापन सूचना प्रणालीको गठन र सम्बन्धित शाखा परिचालन निर्देशिकाको स्वीकृति/अनुमोदन सम्बन्धी कार्यकारी परिषद् को निर्णय,
- (७) विश्वविद्यालयको दूरदृष्टि, अभियान, लक्ष्य, उद्देश्य देखाउने संस्थागत कागजातहरू,
- (८) विश्वविद्यालयको आन्तरिक गुणस्तर सुनिश्चितता समिति निर्देशिका,
- (९) विश्वविद्यालय अनुदान आयोग आंगिक क्याम्पस (हरू)/विद्यालय (हरू)/ सम्बन्धन प्राप्त क्याम्पसहरूको सूची र तीनिहरू गुणस्तर सुनिश्चितता तथा प्रत्यायन प्रकृत्यामा सामेल भएको प्रमाण (आशयपत्रहरूको स्वीकृत प्रतिलिपी),
- (१०) पछिल्लो पाँच शैक्षिक वर्षको वास्तविक विद्यार्थी भर्ना रेकर्ड,
- (११) वार्षिक सञ्चालन बजेटमा अनुसन्धान बजेट (५%) को स्पष्ट विभाजन देखिने विवरण ।
- (१२) रणनीतिक योजना (कम्तीमा ५ वर्षको लागि),
- (१३) गत तीन आर्थिक वर्षको वित्तीय लेखापरीक्षण प्रतिवेदन,
- (१४) विश्वविद्यालयको पछिल्लो वर्षको वार्षिक प्रतिवेदन,
- (१५) विश्वविद्यालयले विभिन्न व्यावसायिक परिषदबाट कार्यक्रमहरू संचालन गरिरहेको

अवस्थामा सम्बन्धित व्यावसायिक परिषद वाट स्वीकृत कार्यक्रमहरूको सूचीवा स्वास्थ्य विज्ञानका कार्यक्रम संचालन गरेको भएमा चिकित्सा शिक्षा आयोगबाट प्राप्त गरेको मान्यताको पत्र,

- (१६) आन्तरिक गुणस्तर सुनिश्चितता समिति सहित संस्थाको संगठनात्मक संरचना,
- (१७) अन्तराष्ट्रिय शैक्षिक संस्थाहरूसँग MOU भएको भए वा यदि आशयपत्रमा दावी गरिएको छ भने तिनिहरूको प्रतिलिपी ।
- (१८) गुणस्तर मूल्याङ्कन एजेन्सीद्वारा प्रदान गरिएको पुरस्कार वा मान्यताको प्रमाणपत्रको प्रतिलिपी (भएको भए वा यदि आशयपत्रमा दावी गरिएको छ भने),
- (१९) शिक्षा व्यवस्थापन सूचना प्रणाली इकाई स्थापना गर्ने कार्यकारी परिषद्को निर्णय र सोको निर्देशिका,